

GRUPA KAPITAŁOWA

CHEMOSERVIS-DWORY

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 R.
PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ,
KTÓRE ZOSTAŁY ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ

Lipiec 2018 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	11
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	13
1 DANE PODSTAWOWE I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	15
1.1 Dane ogólne Jednostki Dominującej i podstawowa działalność Grupy Kapitałowej.....	15
1.2 Struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej.....	16
1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.....	16
1.3 Oświadczenie i informacja Zarządu Jednostki Dominującej.....	18
1.3.1 Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	18
1.3.2 Informacja o firmie audytorskiej.....	18
1.5 Polityka rachunkowości.....	18
1.5.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	18
1.5.2 Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej	20
1.5.3 Opis stosowanych zasad rachunkowości.....	22
1.5.4 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	22
1.6 Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	52
1.7 Zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych.....	52
1.8 Informacje o Grupie Kapitałowej	52
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	55
2 NOTY O SEGMENTACH OPERACYJNYCH	55
2.1 Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych.....	56
2.2 Informacje o wiodących klientach.....	58
2.3 Skonsolidowane aktywa w podziale na segmenty operacyjne.....	58
3 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKU LUB STRATY	63
3.1 Przychody ze sprzedaży	63
3.2 Koszty działalności operacyjnej.....	63
3.2.1 Koszt własny sprzedaży	63
3.2.2 Koszty według rodzaju	64
3.2.3 Koszty świadczeń pracowniczych.....	64
3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	65
3.3.1 Pozostałe przychody operacyjne	65
3.3.2 Pozostałe koszty operacyjne.....	66
3.4 Przychody i koszty finansowe netto	67
3.4.1 Przychody finansowe	67

3.4.2	Koszty finansowe	68
3.5	Podatek dochodowy	69
3.5.1	Podatek dochodowy bieżący	69
3.5.2	Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w sprawozdaniu z zysku lub straty a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem.....	69
3.5.3	Podatek odroczony	70
4	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	73
4.1	Rzeczowe aktywa trwałe	73
4.1.1	Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych wg grup rodzajowych	73
4.1.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe.....	73
4.2	Nieruchomości inwestycyjne	75
4.2.1	Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi	75
4.2.2	Ustalanie wartości godziwej	75
4.3	Wartości niematerialne	76
4.3.1	Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych, innych niż wytworzone we własnym zakresie	76
4.3.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości niematerialne	76
4.4	Prawa wieczystego użytkowania gruntów	78
4.5	Akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	79
4.5.1	Zmiana stanu – akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	75
4.5.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych.....	75
4.6	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	80
4.7	Aktywa dostępne do sprzedaży	79
4.8	Pozostałe aktywa długoterminowe	81
4.8.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów długoterminowych	81
4.8.2	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	82
4.9	Utrata wartości aktywów trwałych	82
4.9.1	Utrata wartości - wartości niematerialne	81
4.9.2	Utrata wartości - rzeczowe aktywa trwałe	81
4.9.3	Utrata wartości – wartość firmy	81
4.9.4	Utrata wartości - akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	81
4.10	Zapasy	82
4.10.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania.....	84
4.11	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	85
4.11.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług.....	85
4.11.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności.....	85
4.11.3	Należności z tytułu dostaw i usług - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty.....	86
4.11.4	Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane - z podziałem na należności niespłacone w okresie	86
4.12	Wycena kontraktów długoterminowych	86
4.13	Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	86
4.14	Rozliczenia międzyokresowe	87
4.15	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	87
4.16	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz związane bezpośrednio z nimi zobowiązania.....	88

4.17	Kapitał własny.....	88
4.17.1	Kapitał podstawowy.....	88
4.17.2	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	89
4.17.3	Kapitał zapasowy	89
4.17.4	Kapitał rezerwowy	89
4.17.5	Kapitał z aktualizacji wyceny.....	89
4.17.6	Zyski zatrzymane	890
4.17.7	Propozycja pokrycia straty Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2017 rok.....	90
4.17.8	Podział zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2016 rok.....	90
4.17.9	Polityka zarządzania kapitałem własnym	90
4.18	Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	91
4.18.1	Kredyty.....	92
4.18.2	Pożyczki.....	93
4.18.3	Dłużne papiery wartościowe	94
4.19	Rezerwy.....	100
4.19.1	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe rezerwy.....	102
4.19.1.1	Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw długoterminowych.....	102
4.19.1.2	Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw krótkoterminowych	102
4.19.1.3	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu rezerw na na świadczenia pracownicze	102
4.19.1.4	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów	102
4.19.1.5	Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych	102
4.19.1.6	Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych.....	102
4.19.1.7	Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujęta w sprawozdaniu z zysku lub straty oraz pozostałych całkowitych dochodów.....	102
4.19.2	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	107
4.19.3	Rezerwa na naprawy gwarancyjne.....	107
4.19.4	Rezerwa na podatek odroczony.....	108
4.20	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	108
4.21	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	109
4.22	Rozliczenia międzyokresowe	109
4.22.1	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zmiana stanu	110
4.23	Pozostałe zobowiązania finansowe.....	111
4.24	Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach	112
5	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	113
5.1	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	113
5.1.1	Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	113
5.1.2	Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej	113
6	NOTY O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH.....	114
6.1	Instrumenty finansowe	114
6.1.1	Kategorie i klasy instrumentów finansowych	114

6.1.2	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów.....	116
6.1.3	Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych	118
6.1.4	Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.....	118
6.1.5	Rachunkowość zabezpieczeń.....	118
6.1.6	Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	118
7	POZOSTAŁE NOTY.....	124
7.1	Ustalanie wartości godziwej	124
7.1.1	Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej).....	124
7.2	Leasing	125
7.2.1	Leasing operacyjny	125
7.2.1	Leasing finansowy	125
7.3	Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych....	127
7.4	Aktywa i zobowiązania warunkowe	128
7.4.1	Aktywa warunkowe	128
7.4.2	Zobowiązania warunkowe.....	128
7.5	Informacje o podmiotach powiązanych.....	130
7.5.1	Podmioty powiązane ze Spółką Chemoservis-Dwory S.A. wg stanu na dzień 31.12.2016	130
7.5.2	Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe	130
7.5.3	Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.....	131
7.5.4	Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanymi.....	131
7.5.5	Transakcje oraz stan rozrachunków Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanymi	131
7.6	Świadczenie łączne z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz Spółek Grupy Kapitałowej CHEMOSEVIS-DWORY zgodnie z MSR 24.....	132
7.7	Wynagrodzenie wynikające z umowy z firmą audytorską.....	133
7.8	Wypłacona lub zadeklarowana przez Jednostkę Dominującą dywidenda	133
7.9	EBIDTA.....	133
7.10	Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji	133
7.11	Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych.....	133
7.12	Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	134
7.13	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	137

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

	PLN		EUR	
	okres obrotowy		okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	143 372 903,56	220 656 994,35	33 776 922,65	50 427 815,97
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-45 970 323,17	4 309 555,88	-10 830 052,34	984 883,76
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-83 115 837,39	4 200 575,63	-19 581 086,39	959 977,98
Zysk (strata) netto	-81 933 218,81	2 305 989,67	-19 302 475,75	526 999,03
Zysk (strata) netto przypadające Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-82 088 877,57	2 107 723,09	-19 339 147,07	481 688,21
Całkowite dochody ogółem	-81 968 854,87	3 206 838,25	-19 310 871,17	732 874,34
Całkowite dochody przypadające Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-82 133 169,07	3 061 977,92	-19 349 581,61	699 768,70
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej	-30 462,48	124 367,91	-7 176,59	28 422,40
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	5 483 873,54	8 798 674,80	1 291 934,30	2 010 803,94
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej	-7 962 207,42	-7 142 962,33	-1 875 799,80	-1 632 415,92
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-2 508 796,36	1 780 080,38	-591 042,09	406 810,43
Środki pieniężne na początek okresu	6 766 251,04	4 986 170,66	1 622 252,04	1 127 072,93
Środki pieniężne na koniec okresu	4 257 454,68	6 766 251,04	1 020 752,04	1 529 441,92
Zysk netto na jedną akcję (w zł / EUR)	-3,28	0,08	-0,77	0,02
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/EUR)	-0,86	0,02	-0,20	0,00

	PLN		EUR	
	stan na dzień		stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe	18 948 812,58	69 805 876,22	4 543 099,23	15 778 905,11
Aktywa obrotowe	100 106 728,72	124 829 364,96	24 001 229,65	28 216 402,57
Aktywa razem	119 055 541,30	194 635 241,18	28 544 328,88	43 995 307,68
Zobowiązania długoterminowe	10 981 443,77	35 107 791,73	2 632 871,51	7 935 757,62
Zobowiązania krótkoterminowe	120 898 308,59	82 170 380,82	28 986 144,14	18 573 775,05
Kapitał własny przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-13 879 517,53	72 706 005,96	-3 327 703,26	16 434 449,81
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	1 055 306,47	4 651 062,67	253 016,49	1 051 325,20
Kapitał podstawowy	20 006 000,00	20 006 000,00	4 796 566,69	4 522 151,90
Pasywa, razem	119 055 541,30	194 635 241,18	28 544 328,88	43 995 307,68
Ilość akcji (w szt.)	25 007 500	25 007 500	25 007 500	25 007 500
Rozwodniona ilość akcji (w szt.)	95 862 084	95 862 084	95 862 084	95 862 084
Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	-0,56	2,91	-0,13	0,66
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	-0,14	0,76	-0,03	0,17
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00

Powyższe dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje sprawozdania z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku – 4,2447 PLN/EUR oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku – 4,3757 PLN/EUR;
- pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2017 roku – 4,1709 PLN/EUR oraz na 31 grudnia 2016 roku – 4,4240 PLN/EUR.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Nota	okres obrotowy	
		za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody ze sprzedaży	3.1	143 372 903,56	220 656 994,35
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3.2	149 530 613,58	200 349 815,02
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży		-6 157 710,02	20 307 179,33
Koszty sprzedaży		2 568 202,13	495 784,90
Koszty ogólnego zarządu		11 371 010,03	15 354 088,17
Pozostałe przychody operacyjne	3.3	4 206 780,22	479 291,13
Pozostałe koszty operacyjne	3.3	30 080 181,21	627 041,51
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		-45 970 323,17	4 309 555,88
Przychody finansowe	3.4	2 899 639,54	4 511 513,91
Koszty finansowe	3.4	40 045 153,76	4 620 494,16
Przychody i koszty finansowe netto		-37 145 514,22	-108 980,25
Udział w wyniku finansowym netto jednostek wycenianych metodą praw własności		0,00	0,00
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		-83 115 837,39	4 200 575,63
Podatek dochodowy	3.5	-1 182 618,58	1 894 585,96
Zysk netto z działalności kontynuowanej		-81 933 218,81	2 305 989,67
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		0,00	0,00
Zysk/(Strata) netto		-81 933 218,81	2 305 989,67
Zysk netto za okres przypadający:			
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		-82 088 877,57	2 107 723,09
- Udziałowcom Niekontrolującym		155 658,76	198 266,58
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej			
- Podstawowy		-3,28	0,08
- Rozwodniony		-0,86	0,02

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Nota	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	-81 933 218,81	2 305 989,67
Pozostałe całkowite dochody przed opodatkowaniem:	-33 327,06	899 846,58
<i>Pozycje, które będą podlegały reklasyfikacji do zysku lub straty:</i>	-41 515,91	905 127,62
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-41 515,91	905 127,62
<i>Podatek dochodowy od pozycji, które będą podlegały reklasyfikacji</i>	0,00	0,00
<i>Pozycje, które nie będą podlegały reklasyfikacji do zysku lub straty:</i>	8 188,85	-5 281,04
Zyski/straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	8 188,85	-5 281,04
<i>Podatek dochodowy od pozycji, które nie będą podlegały reklasyfikacji</i>	2 309,00	-1 002,00
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	-35 636,06	900 848,58
Całkowite dochody netto ogółem	-81 968 854,87	3 206 838,25
Pozostałe dochody netto razem przypadające:		
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-44 291,50	954 254,83
- Udziałowcom niekontrolującym	8 655,44	-53 406,25
Całkowite dochody netto razem przypadające:		
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	-82 133 169,07	3 061 977,92
- Udziałowcom Niekontrolującym	164 314,20	144 860,33

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nota	stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4.1	13 078 950,03	40 214 929,00
Nieruchomości inwestycyjne	4.2	0,00	2 360 218,00
Wartości niematerialne	4.3	194 385,49	13 545 351,88
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	4.4	1 602 564,94	2 740 677,28
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	4.5	0,00	5 064 140,00
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4.7	0,00	90 050,00
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4.6	4 071 842,32	5 777 921,26
Pozostałe aktywa długoterminowe	4.8	1 069,80	12 588,80
Aktywa trwałe razem		18 948 812,58	69 805 876,22
Aktywa obrotowe			
Zapasy	4.10	5 319 554,87	26 926 285,05
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4.11	62 696 272,77	59 367 853,37
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	4.12	8 927 683,32	27 078 495,56
Pozostałe aktywa finansowe	4.13	16 677 098,70	2 913 303,00
Należności z tytułu podatku dochodowego		1 389 169,00	892 174,10
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	4 257 454,68	6 766 251,04
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	4.13	838 495,38	885 002,84
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	4.16	1 000,00	0,00
Aktywa obrotowe razem		100 106 728,72	124 829 364,96
SUMA AKTYWÓW		119 055 541,30	194 635 241,18
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	4.17.1	20 006 000,00	20 006 000,00
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	4.17.2	36 474 119,00	36 474 119,00
Kapitał zapasowy	4.17.3	17 093 537,49	11 965 507,25
Kapitał rezerwowy	4.17.4	3 577 069,70	3 539 302,10
Kapitał z aktualizacji wyceny	4.17.5	-4 517 376,00	0,00
Zyski zatrzymane	4.17.7	-86 765 378,37	427 051,05
Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych		252 510,65	294 026,56
Kapitał własny bez udziałów mniejszości		-13 879 517,53	72 706 005,96
Kapitały przypadające na udziały mniejszości		1 055 306,47	4 651 062,67
Kapitał własny razem		-12 824 211,06	77 357 068,63
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	4.18	6 970 812,49	26 559 288,34
Rezerwy	4.19	1 081 136,03	1 473 662,91
Zobowiązania finansowe	4.20	176 899,12	465 844,49
Rezerwa na podatek odroczonego	4.19	2 752 596,13	6 469 987,70
Rozliczenia międzyokresowe	4.22	0,00	139 008,29
Zobowiązania długoterminowe razem		10 981 443,77	35 107 791,73

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku – c.d.

Nota	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4.21 58 528 975,76	58 542 637,48
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	4.12 2 870 345,49	180 573,50
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	4.18 36 983 398,87	21 173 262,30
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	620 058,86	158 852,00
Zobowiązania finansowe	4.23 3 695 426,14	411 141,57
Rezerwy	4.19 3 761 607,55	169 987,09
Rozliczenia międzyokresowe	4.22 14 438 495,92	1 533 926,88
Zobowiązania krótkoterminowe razem	120 898 308,59	82 170 380,82
Zobowiązania razem	131 879 752,36	117 278 172,55
SUMA PASYWÓW	119 055 541,30	194 635 241,18

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych	Razem kapitał przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	20 006 000,00	36 474 119,00	11 965 507,25	3 539 302,10	0,00	427 051,05	294 026,56	72 706 005,96	4 651 062,67	77 357 068,63
Zysk za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-82 088 877,57	0,00	-82 088 877,57	155 658,76	-81 933 218,81
Pozostałe całkowite dochody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-41 515,91	-41 515,91	8 655,44	-32 860,47
Całkowity dochód za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-82 088 877,57	-41 515,91	-82 130 393,48	164 314,20	-81 966 079,28
Wyplata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Emisja akcji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału rezerwowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	0,00	37 767,60	0,00	-37 767,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału zapasowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	5 128 030,24	0,00	0,00	-5 128 030,24	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 517 376,00	0,00	0,00	-4 517 376,00	0,00	-4 517 376,00
Sprzedaż udziałów w jednostce zależnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62 245,99	0,00	62 245,99	-3 760 070,40	-3 697 824,41
Na dzień 31 grudnia 2017 roku (badane)	20 006 000,00	36 474 119,00	17 093 537,49	3 577 069,70	-4 517 376,00	-86 765 378,37	252 510,65	-13 879 517,53	1 055 306,47	-12 824 211,06

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku – c.d.

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych	Razem kapitał przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	20 006 000,00	36 474 119,00	8 067 294,23	3 480 396,50	-7 300,58	2 121 674,91	-611 101,06	69 531 083,00	9 860 866,85	79 391 949,85
Zysk za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 107 723,09	0,00	2 107 723,09	198 266,58	2 305 989,67
Pozostałe całkowite dochody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	905 127,62	905 127,62	-53 406,25	851 721,37
Całkowity dochód za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 107 723,09	905 127,62	3 012 850,71	144 860,33	3 157 711,04
Wyplata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Emisja akcji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału rezerwowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	0,00	58 905,60	0,00	-58 905,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału zapasowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	3 898 213,02	0,00	0,00	-3 898 213,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprzedaż środków trwałych objętych aktualizacją wyceny	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,58	-7 300,58	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprzedaż udziałów w jednostce zależnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	162 072,25	0,00	162 072,25	-5 354 664,51	-5 192 592,26
Na dzień 31 grudnia 2016 roku (badane)	20 006 000,00	36 474 119,00	11 965 507,25	3 539 302,10	0,00	427 051,05	294 026,56	72 706 005,96	4 651 062,67	77 357 068,63

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Nota	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) brutto	-83 115 837,39	4 200 575,63
Korekty uzgadniające zysk brutto do środków wygenerowanych z działalności operacyjnej		
Amortyzacja	3 301 802,60	4 058 741,14
(Zysk)/Strata z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
Odsetki netto	2 414 640,53	3 015 773,30
Odsetki leasingowe	37 194,83	52 750,97
Dywidendy	0,00	0,00
(Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej	1 048 376,70	-3 058 315,38
Koszt podatku dochodowego ujęty w wyniku brutto	1 182 618,58	-1 894 585,96
Podatek dochodowy zapłacony	-1 318 771,50	-620 337,00
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	5 879,85	-4 279,04
Zmiana stanu rezerw	5.1.1 -518 297,99	1 134 314,26
Zmiana pozycji kapitału obrotowego:		
zapasy	5.1.1 21 606 730,18	-9 722 481,87
należności	5.1.1 6 648 968,70	-13 603 058,74
zobowiązania	5.1.1 6 522 524,25	17 800 599,33
rozliczenia międzyokresowe	14 471 639,69	-1 913 740,93
Pozostałe korekty	5.1.2 29 000 839,99	1 298 749,20
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany	-1 318 771,50	-620 337,00
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej	-30 462,48	124 367,91
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów	894 805,86	106 101,87
Sprzedaż akcji	2 574 606,25	12 662 971,02
Sprzedaż udziałów	13 670 660,00	7 800 000,00
Odsetki otrzymane	2 631,88	44 255,37
Wpływy z tytułu spłaconych pożyczek	0,00	13 000,00
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów	-2 983 830,45	-2 548 334,10
Nabycie akcji	0,00	-4 102 296,31
Nabycie udziałów	0,00	-3 027 023,05
Nabycie papierów wartościowych	-8 675 000,00	0,00
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	0,00	-2 150 000,00
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	5 483 873,54	8 798 674,80

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku – c.d.

	Nota	okres obrotowy	
		za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z otrzymanych kredytów		6 231 360,50	8 897 482,26
Wpływy z otrzymanych pożyczek		5 887 250,00	445 000,00
Emisja dłużnych papierów wartościowych		0,00	3 789 160,50
Spląty kredytów		-8 634 143,15	-10 867 853,24
Spląty pożyczek		0,00	-647 671,20
<i>od jednostek powiązanych</i>		0,00	-202 671,20
<i>od pozostałych jednostek</i>		0,00	-445 000,00
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-8 425 000,00	-4 903 000,00
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		-389 867,92	-554 564,71
Odsetki zapłacone		-2 631 806,85	-3 301 155,94
Pozostałe wydatki		0,00	-360,00
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności finansowej		-7 962 207,42	-7 142 962,33
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów			
		-2 508 796,36	1 780 080,38
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu		6 766 251,04	4 986 170,66
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	4.15	4 257 454,68	6 766 251,04
<i>- w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	4.15	1 139 112,00	0,00

1 DANE PODSTAWOWE I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

1.1 Dane ogólne Jednostki Dominującej i podstawowa działalność Grupy Kapitałowej

Dane Jednostki Dominującej:

Nazwa:	CHEMOSERVIS-DWORY S.A.
Siedziba:	ul. Chemików 1, 32-600 Oświęcim
Biuro Zarządu i Rady Nadzorczej	ul. Roździeńskiego 5, 41-308 Dąbrowa Górnicza
Telefon:	(33) 480 20 00
Telefax:	(33) 444 60 59
Poczta elektroniczna:	sekretariat@chemoservis.pl
Strona internetowa:	www.chemoservis.pl
Rejestracja:	Jednostka Dominująca została zarejestrowana w dniu 3 września 2007 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000287238
NIP	549-19-11-468
REGON	070889223

Jednostka Dominująca została zawiązana umową sporządzoną w formie aktu notarialnego, Rep. A nr 8477/97, z dnia 15 grudnia 1997 roku. Od momentu powstania tj. 5 stycznia 1998 roku do dnia 3 września 2007 roku Jednostka Dominująca funkcjonowała jako CHEMOSERVIS-DWORY Spółka z o.o. zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej Wydział VI Gospodarczy pod numerem RHB 3119, a następnie KRS nr 0000049456 w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Chemoservis-Dwory Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Uchwale numer 1/2007 z dnia 7 sierpnia 2007 roku, akt notarialny Rep. A numer 5079/2007, dokonało przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną.

W dniu 25 listopada 2008 roku Spółka CHEMOSERVIS-DWORY S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, wprowadzając do obrotu publicznego akcje Spółki serii A. W 2010 i w 2012 roku Jednostka Dominująca wprowadziła do obrotu giełdowego akcje serii C i D. Począwszy od dnia 15 grudnia 2017 roku do obrotu giełdowego wprowadzone zostały akcje serii B w ilości 2.100.000 szt., natomiast od dnia 9 lutego 2018 roku kolejne 400.000 szt. akcji serii B.

Jednostka Dominująca działa w oparciu o statut (akt notarialny z dnia 07.08.2007 r., Rep. A nr 5079/2007 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy Kodeksu Spółek Handlowych. Czas trwania Jednostki Dominującej zgodnie z umową jest nieograniczony.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej realizowany w roku obrotowym:

- (25.11.Z) produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- (25.12.Z) produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej,
- (25.29.Z) produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- (25.61.Z) obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- (25.62.Z) obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- (25.99.Z) produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- (28.15.Z) produkcja łożysk kół zębatach przekładni zębatach i elementów napędowych,
- (43.91.Z) wykonanie konstrukcji i pokryć dachowych,
- (43.22.Z) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- (43.29.Z) wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- (33.12.Z) naprawa i konserwacja maszyn.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- (25.61.Z) Obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- (25.62.Z) Obróbka mechaniczna elementów metalowych,

- ✚ (33.11.Z) Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych,
- ✚ (33.12.Z) Naprawa i konserwacja maszyn,
- ✚ (33.13.Z) Naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych,
- ✚ (33.14.Z) Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych,
- ✚ (33.20.Z) Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- ✚ (42.21.Z) Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,
- ✚ (43.21.Z) Wykonywanie instalacji elektrycznych,
- ✚ (43.22.Z) Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- ✚ (43.29.Z) Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- ✚ (78.30.Z) Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników,
- ✚ (38.22.Z) Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
- ✚ (38.21.Z) Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- ✚ (38.32.Z) Odzysk surowców z materiałów segregowanych,
- ✚ (38.11.Z) Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne,
- ✚ (38.12.Z) Zbieranie odpadów niebezpiecznych,
- ✚ (25.29.Z) Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- ✚ (32.99.Z) Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana
- ✚ (41.20.Z) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
- ✚ (43.11.Z) Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych,
- ✚ (46.19.Z) Działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju,
- ✚ (49.41.Z) Transport drogowy towarów.

1.2 Struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki CHEMOSERVIS-DWORY S.A. na 31 grudnia 2017 roku:

Imię i nazwisko / nazwa firmy	Seria / emisja	Rodzaj akcji	liczba akcji	Wartość akcji wg wartości nominalnej w PLN	% posiadanych akcji w kapitale zakładowym	% ilości głosów
RAUNDS Sp. z o.o.	A, B, C, D	zwykłe	3 859 988	3 087 990,40	15,43%	15,43%
PETRO MECHANIKA S.A. w upadłości likwidacyjnej	A, B, C, D	zwykłe	3 220 569	2 576 455,20	12,88%	12,88%
Walton Spencer LLC	A, B, C, D	zwykłe	1 309 600	1 047 680,00	5,24%	5,24%
Pozostali Akcjonariusze posiadający mniej niż 5% akcji	A, B, C, D	zwykłe	16 617 343	13 293 874,40	66,45%	66,45%
			25 007 500,00	20 006 000,00	100,00%	100,00%

1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2017 roku skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki Chemoservis-Dwory S.A. jest następujący:

Zarząd

Wojciech Mazur - Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza

Dariusz Zych - Przewodniczący Rady Nadzorczej

Michał Kwiatkowski	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Krzysztof Gozdek	- Sekretarz Rady Nadzorczej
Mariusz Gajewski	- Członek Rady Nadzorczej
Robert Mikulski	- Członek Rady Nadzorczej
Tomasz Mazur	- Członek Rady Nadzorczej

W trakcie roku okresu sprawozdawczego nie było zmian w składach Zarządu, nastąpiły natomiast zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.:

Z dniem 24 sierpnia 2017 roku, wskutek złożonej w dniu 22 sierpnia 2017 roku rezygnacji, Pan Tomasz Pańczyk przestał pełnić funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Uchwałąmi z dnia 29 sierpnia 2017 roku odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki: Pana Dariusza Zych, Pana Andrzeja Janiak, Pana Tomasza Mazura, Pana Jarosława Lisiewicza, jednocześnie powołując w skład Rady Nadzorczej: Pana Dariusza Zych, Pana Michała Kwiatkowskiego, Pana Tomasza Mazura, Pana Krzysztofa Gozdek, Pana Roberta Mikulskiego oraz Pana Mariusza Gajewskiego.

Na dzień podpisania sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd

Wojciech Mazur	- Prezes Zarządu
Wiesław Paszek	- Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza

Marek Mrozowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Krzysztof Janusz Pieroń	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Wandzik	- Sekretarz Rady Nadzorczej
Małgorzata Synowiec	- Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Szymański	- Członek Rady Nadzorczej
Marian Wójcik	- Członek Rady Nadzorczej
Adam Walawender	- Członek Rady Nadzorczej

W okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia podpisania sprawozdania finansowego były zmiany zarówno w składzie Zarządu, jak i w składzie Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Zarządu Spółki w okresie od 01.01.2018 r. do dnia podpisania sprawozdania finansowego:

Rada Nadzorcza Spółki Uchwałą z dnia 6 lipca 2018 roku powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Pana Wiesława Paszek.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki w okresie od 01.01.2018 r. do dnia podpisania sprawozdania finansowego:

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Uchwałąmi z dnia 28 maja 2018 roku odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki: Pana Dariusza Zych, Pana Michała Kwiatkowskiego, Pana Tomasza Mazura, Pana Krzysztofa Gozdek, Pana Roberta Mikulskiego oraz Pana Mariusza Gajewskiego, jednocześnie powołując w skład Rady Nadzorczej następujące osoby: Pana Marka Mrozowskiego, Pana Krzysztofa Janusza Pieroń, Pana Andrzeja Wandzik, Panią Małgorzatę Synowiec, Pana Grzegorza Szymańskiego, Pana Mariana Wójcik oraz Pana Adama Walawender.

1.4 Oświadczenie i informacje Zarządu Jednostki Dominującej

1.4.1 Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę Kapitałową zasadami rachunkowości (zaprezentowanymi w nocie 1.5.3) oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej i wynik finansowy oraz że Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz sytuacji, osiągnięć i rozwoju Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

1.4.2 Informacje o firmie audytorskiej

Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. informuje, na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej, że firma audytorska dokonująca badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej oraz że:

- a) firma audytorska oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- b) są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
- c) emitent posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz emitenta przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Firmą audytorską przeprowadzającą badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku jest Spółka Misters Auditor Adviser Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (kod pocztowy: 02-520) przy ul. Wiśniowej 40/5.

1.5 Polityka rachunkowości

1.5.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2017 r. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz nieruchomości inwestycyjnych, które zostały wycenione w wartości godziwej. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2018, poz. 757) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i okres porównawczy od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY na dzień 31 grudnia 2017 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A., w konsekwencji trudnej sytuacji finansowej Spółki, stwierdza istotną niepewność co do kontynuacji działalności gospodarczej Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości. Wpływ na sytuację finansową Spółki miały następujące czynniki i zdarzenia:

- ✚ brak pełnego wykupu przez Spółkę obligacji serii A zgodnie z terminem wynikającym z warunków emisji obligacji;
- ✚ brak zdolności Spółki do bieżącej obsługi zobowiązań finansowych, prowadzących do braku możliwości kontynuowania realizacji zawartych kontraktów w terminach i zakresach zgodnych z zawartymi umowami;
- ✚ negatywna decyzja w sprawie rozłożenia podatku VAT za grudzień 2017 roku na raty,
- ✚ windykacja administracyjna zobowiązań publiczno-prawnych,
- ✚ wypowiedzenie znaczących kontraktów realizowanych przez Spółkę, naliczone kary umowne przez Zamawiających;
- ✚ złożenie przez Spółkę Zależną BALTICSERVIS Sp. z o.o. wniosku do Sądu o ogłoszenie upadłości Spółki;
- ✚ żądanie wcześniejszego wykupu obligacji serii B przez Obligatariuszy,
- ✚ spór o sposób oraz wycenę wartości przejmowanego majątku Spółki przez Obligatariuszy obligacji serii B stanowiącego zabezpieczenie emisji;
- ✚ zła kondycja finansowa Spółki Zależnej Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o., minusowe kapitały własne Spółki po odpisach aktualizujących aktywa Spółki Zależnej;
- ✚ postępowania komornicze obejmujące windykację zobowiązań Spółki, jak również zobowiązań wynikających z poręczeń udzielonych przez Spółkę podmiotom zależnym;
- ✚ wypowiedzenie przez Bank Millennium S.A. ze skutkiem natychmiastowym Ugody w sprawie spłaty kredytu;
- ✚ wezwania do zapłaty ze strony Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. jako regres wypłaconych kwot z gwarancji ubezpieczeniowych dla beneficjenta gwarancji Spółki FLUKAR Sp. z o.o.

W dniu 17 maja 2018 roku, w konsekwencji powyższych czynników, Zarząd Spółki złożył w Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych, wniosek o ogłoszenie upadłości. W dniu 25 maja 2018 roku Zarząd Spółki złożył wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do Spółki do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych.

Na dzień autoryzacji niniejszego sprawozdania finansowego, w świetle złożonego wniosku o postępowanie sanacyjne wobec Spółki oraz planu restrukturyzacyjnego dołączonego do wniosku, Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. potwierdza zamiar kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę.

Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. jest w trakcie procesu opracowania szczegółowego planu finansowego postępowania sanacyjnego, gwarantującego z jednej strony zaspokojenie wierzycieli Spółki w najwyższym możliwym stopniu, znacznie wyższym niż wynikający z ewentualnego procesu likwidacji Spółki, z drugiej kontynuację działalności Spółki i przede wszystkim dalszy rozwój Spółki. Plan szczegółowo definiuje kierunki działania Zarządu Spółki mające na celu zabezpieczenie dalszej kontynuacji operacyjnej Spółki, restrukturyzację zadłużenia, odzyskanie płynności finansowej i stabilizację sytuacji finansowej Spółki, w tym zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów procesu restrukturyzacji. W pierwszej kolejności pozyskanie środków finansowych nastąpi w wyniku procesu sprzedaży środków trwałych i nieruchomości Spółki, odzyskanie środków finansowych od spółek zależnych, w tym zaliczek udzielonych na realizację kontraktów, które zostały wypowiedziane przez inwestorów, odzyskanie udzielonych pożyczek oraz pozyskanie nowych. Działania pozwolą na skuteczną poprawę płynności finansowej, umożliwiającą pokrycie zobowiązań związanych z bieżącą

operacyjną działalnością Spółki oraz koszty postępowania sanacyjnego, jak również wynagrodzenie doradcy restrukturyzacyjnego.

Zarządy Spółek Zależnych: K-Protos a.s., ZBACH Sp. z o.o., TG16 Sp. z o.o., CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. nie stwierdzają istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości.

Czas trwania Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY jest nieoznaczony.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

1.5.2 Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

1.5.2.1 Obowiązujące zmiany standardów i interpretacji MSSF

Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 01.01.2017 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – inicjatywa dotycząca ujawniania informacji, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy - rozpoznawanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

1.5.2.2 Standardy i Interpretacje MSSF opublikowane i zatwierdzone przez Unię Europejską, jeszcze nieobowiązujące

Jednostka Dominująca oraz Spółki Grupy Kapitałowej zamierzają przyjąć wymienione poniżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zgodnie z datą ich wejścia w życie.

- Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe po raz pierwszy;
- MSSF 9 Instrumenty finansowe, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Standard dzieli wszystkie aktywa finansowe na dwie grupy: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane w koszcie zamortyzowanym. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Jednostka Dominująca oraz Spółki Grupy Kapitałowej dokonały wstępnej analizy wpływu zastosowania modelu oczekiwanej straty do oceny ryzyka kredytowego dla należności na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz dla danych historycznych i na podstawie otrzymanych wyników stwierdziły, że wpływ na sprawozdanie finansowe byłby nieistotny. Zarząd Spółki Dominującej oraz Spółek Grupy postanowiły nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania MSSF 9 i zamierzają wdrożyć niniejszy standard dla okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2018 roku.

- ✚ MSSF 15 Przychody z umów z klientami, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. Spółka przeprowadziła analizę wpływu powyższego standardu na sytuację finansową, wyniki działalności oraz na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym i stwierdziła, że postanowienia standardy MSSF 15 nie mają wpływu na sposób prezentacji przychodów ze sprzedaży. Zarząd Jednostki Dominującej oraz Spółek Grupy Kapitałowej postanowiły nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania MSSF 9 i zamierzają wdrożyć niniejszy standard dla okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2018 roku.

- ✚ objaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami, zatwierdzone do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

- ✚ MSSF 16 Leasing, zatwierdzony do stosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie;

MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 16 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy oraz amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania w sprawozdaniu wyników.

Zarząd Jednostki Dominującej stwierdza, że wprowadzenie powyższych zmian do standardów oraz interpretacji nie ma istotnego wpływu na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości oraz prezentowane w sprawozdaniach dane finansowe.

1.5.2.3 Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez UE

- ✚ Zmiany do MSSF 2 Płatności oparte na akcjach – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach, obowiązujący od 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe- prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem, obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne odnośnie reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych, obowiązujący od 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ KIMSF 22 Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe, obowiązujący od 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych – wycena inwestycji długoterminowych, obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego, obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, obowiązujący od 1 stycznia 2021 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;
- ✚ Roczny program poprawek 2014-2016 – wprowadzający zmiany do 3 standardów: MSSF 12 Ujawnienia udziałów w innych jednostkach – wyjaśnienia dotyczące zakresu standardu; MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy – usunięcie krótkoterminowych zwolnień; MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych-wycena jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć do wartości godziwej, obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE;

- ✚ Roczny program poprawek 2015-2017 – wprowadzający zmiany do 5 standardów: MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – wycena posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne – brak wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSR 12 Podatek dochodowy – konsekwencje podatkowe w związku z wypłatą dywidendy; MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego – koszty finansowania w przypadku gdy składnik aktywów został przekazany do użytkownika; MSR 19 Świadczenia pracownicze – zmiany do programu określonych świadczeń, obowiązujące od 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard nie został zatwierdzony przez UE.

1.5.2.4 Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

Zarząd Jednostki Dominującej nie wybrał opcji wcześniejszego zastosowania powyższych standardów oraz interpretacji. Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych zmian do standardów oraz interpretacji wywarło istotny wpływ na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości oraz prezentowane w sprawozdaniach dane finansowe.

1.5.2.5 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”). Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w złotych polskich (PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

1.5.3 Opis stosowanych zasad rachunkowości

1.5.3.1 Zmiany zasad, zmiany oszacowań, błędy lat poprzednich

Zmiany zasad rachunkowości są wprowadzane tylko w następujących sytuacjach:

- Wprowadzenie zmiany ma na celu poprawę użyteczności i wiarygodności informacji o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy lub przepływy pieniężne w sprawozdaniach finansowych.
- Zmiana wynika z wymagań odpowiednich postanowień Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) lub Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Zmiany zasad rachunkowości są wprowadzane retrospektywnie tj. zaczynając od najwcześniej prezentowanego okresu aż do bieżącego okresu sprawozdawczego w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy ustalenie wpływu zmiany na poszczególne okresy lub jej łącznego wpływu jest niewykonalne w praktyce. Korekty dotyczące wcześniejszych okresów ujmuje się w pozycjach kapitału własnego.

Oszacowania niektórych pozycji sprawozdań finansowych (np. rezerw, odpisów aktualizujących, okresów użyteczności niefinansowych aktywów trwałych oraz stosowanych metod amortyzacji itp.) podlegają okresowej weryfikacji. W szczególności przesłankami do weryfikacji oszacowań są zmiany okoliczności będące podstawą dokonanych wcześniej oszacowań, uzyskanie nowych informacji oraz zdobycie doświadczeń w zakresie oceny pozycji oszacowanych. Wpływ zmian oszacowań ujmuje się w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Istotne błędy z lat poprzednich odkryte w okresach bieżących koryguje się retrospektywnie tak, jakby zostały skorygowane w okresie, w którym zostały popełnione. Korekty istotnych błędów z lat poprzednich ujmuje się w pozycjach kapitału własnego

1.5.3.2 Transakcje w walucie obcej

Transakcje w walutach obcych ujmuje się początkowo w walucie funkcjonalnej, przeliczając ją według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego Spółka stosuje do przeliczenia:

- pozycje pieniężne w walucie obcej, obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstałe z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, które są ujmowane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Różnice kursowe wynikające z rozliczanych transakcji dotyczących:

- sprzedaży wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów,
- zakupu wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych pozycji pieniężnych wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Przychody lub koszty finansowe.

1.5.3.3 Połączenia jednostek gospodarczych

Do połączeń jednostek gospodarczych stosujemy metodę nabycia polegającą na:

- identyfikacji jednostki przejmującej,
- określeniu dnia przejęcia,
- ujęciu i wycenie możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
- ujęciu i wyceny wartości firmy lub zysku z okazjowego nabycia.

W celu ustalenia kosztu połączenia jednostek gospodarczych wszystkie aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe ujmują się na dzień przejęcia według wartości godziwej, z wyjątkiem:

- aktywów trwałych (lub grup do zbycia), ujętych jako przeznaczone do sprzedaży na dzień przejęcia, które są wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży
- aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu nabytych aktywów i zobowiązań przejętych w wyniku połączenia jednostek, które są wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami dla podatku odroczonego
- aktywów i zobowiązań dotyczących świadczeń pracowniczych jednostki przejmowanej, które są wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami MSR 19 Świadczenia pracownicze

1.5.3.4 Segmenty operacyjne

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań zaangażowanych w celu dostarczenia produktów lub usług podlegającym określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności.

W związku z tym może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi segmentami).

Dla każdego segmentu można wyodrębnić:

- przychody ze sprzedaży (w tym przychody z transakcji do innych segmentów)
- koszty sprzedaży produktów, usług klientom zewnętrznym oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami,

które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

Ceny stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami odpowiadają cenom rynkowym.

W ramach kosztów segmentu nie ujmuje się:

- ogólnych kosztów administracyjnych oraz innych kosztów powstających na poziomie Grupy jako całości, chyba że koszty te dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki,
- przychodów ani kosztów finansowych, a w szczególności:
 - odsetek, łącznie z odsetkami z tytułu zaliczek lub pożyczek uzyskanych od innych segmentów,
 - strat na sprzedaży inwestycji lub strat poniesionych na skutek wygaśnięcia zadłużenia
 - podatku dochodowego

Aktywa i pasywa są przypisane do segmentów w sprawozdaniach skonsolidowanych Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY przyjęła za podstawowy podział branżowy na segmenty:

- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża mechaniczna**, działalność Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża energetyczna**, działalność Jednostki Zależnej ZE ZEN Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – rynki zagraniczne**, działalność Jednostki Zależnej K-Protos a.s.,
- ✚ **Gospodarka odpadami**, działalność Jednostki Zależnej MD-proeco Sp. z o.o. oraz PCBR Sp. z o.o. w organizacji,
- ✚ **Budowa aparatów przemysłowych**, działalność Jednostki Zależnej ZBACH Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża morska**, działalność Jednostki Zależnej Balticservis Sp. z o.o.
- ✚ **Pozostałe**, działalność Jednostki Zależnej CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. (poprzednia nazwa MONEA XII Sp. z o.o.) oraz TG16 Sp. z o.o.

1.5.3.5 Przychody ze sprzedaży

Za przychody ze sprzedaży uznaje się przychody dotyczące podstawowej Spółki, które mają charakter powtarzalny (nie są incydentalne).

1.5.3.5.1 Przychody ze sprzedaży wyrobów, usług, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do przedmiotu transakcji zostały przekazane nabywcy,
- Grupa Kapitałowa lub jej jednostki przestały być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi wyrobami lub usługami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,

- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- jest prawdopodobne, że Grupa Kapitałowa lub jej jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz koszty poniesione i te które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej z tytułu dostarczonych wyrobów, usług, towarów i materiałów, pomniejszonej o udzielone rabaty oraz o podatek od towarów i usług oraz koryguje się o zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących rozliczania sprzedaży.

1.5.3.5.2 Przychody ze sprzedaży usług długoterminowych

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi określonego w procentach, odzwierciedlającego stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów całkowitych, jeżeli:

- wynik z transakcji można wiarygodnie wycenić poprzez ustalenie łącznej kwoty przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz łącznej kwoty kosztów usług
- stopień realizacji umowy można wiarygodnie określić.
- Jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z umowy dotyczącej tych usług.

Jeżeli nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody rozpoznaje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia stopień realizacji trwających umów zgodnie z MSR 11. Stopień zaawansowania mierzony jest tzw. metodą kosztową tj. jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktów, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Spółka odstępuje od tej zasady w przypadku, gdy wartość pojedynczego kontraktu nie przekracza 100.000 złotych, z zastrzeżeniem, że łączna wartość takich kontraktów nie przekracza 150.000 złotych.

Koszty związane z umową o usługi, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych rozpoznawane są jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty przekroczą przychody wynikające z umowy, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

1.5.3.6 Koszty

Do kosztów działalności operacyjnej zalicza się koszty dotyczące podstawowej działalności Spółki, które mają charakter powtarzalny (nie są incydentalne). W szczególności są to koszty pozyskania zasobów, ich przetworzenia i dystrybucji i odpisy aktualizujące zapasy.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług, w tym usług działalności pomocniczej oraz koryguje się o zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących rozliczania zakupów. Koszty własne sprzedanych wyrobów i usług ustala się w wysokości kosztów bezpośrednio z nimi związanych oraz uzasadnionej części kosztów pośrednich.

Do kosztów sprzedaży zalicza się koszty pośrednictwa w sprzedaży, dystrybucji, reklamy i promocji oraz odpisy aktualizujące należności.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką.

1.5.3.7 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne zawierają w szczególności:

- zyski ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (w tym ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych)

- nadwyżki otrzymanych dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów,
- nadwyżki i nieodpłatnie otrzymane składniki majątkowe,
- rozwiązania niektórych rezerw,
- zasądzone kary na korzyść Spółki,
- otrzymane odszkodowania i zwrot opłat sądowych,
- przychody z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych.

W skład pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- straty z tytułu likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych (w tym ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych),
- niedobory i nieodpłatne przekazania składników majątku,
- opłaty sądowe i koszty egzekucji,
- kary umowne i za nieprzestrzeganie przepisów,
- odpisy aktualizujące aktywa (z wyjątkiem tych, które są ujmowane w kosztach sprzedaży, koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i w kosztach finansowych),
- zapłacone odszkodowania,
- utworzenie niektórych rezerw,
- odpisy z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych,
- skutki wyceny nieruchomości inwestycyjnych

1.5.3.8 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe zawierają w szczególności:

- zyski ze sprzedaży aktywów finansowych,
- otrzymane dywidendy,
- odsetki z oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych, lokat terminowych i udzielonych pożyczek,
- wzrost wartości aktywów finansowych
- *nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi*

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

Do kosztów finansowych zalicza się w szczególności:

- straty ze sprzedaży aktywów finansowych (wraz z kosztami sprzedaży),
- utratę wartości aktywów finansowych,
- koszty odsetek od papierów wartościowych, leasingu finansowego, kredytów i pożyczek
- prowizje od kredytów, pożyczek i gwarancji oraz koszty dodatkowe poniesione bezpośrednio w związku z nabyciem, emisją lub zbyciem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych
- *nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi*

1.5.3.9 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych stanowi kwota ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi, naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy za bieżący i poprzednie okresy sprawozdawcze ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie należnej do zapłaty. Jeżeli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Skutki zmian aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości Spółka tworzy rezerwę i ustala aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem. Wartość podatkowa jest ustalana odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia rezerw.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot pomniejszających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Ujemne różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest niższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest wyższa niż jego wartość podatkowa. Ujemne różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętymi w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Dodatnie różnice przejściowe powodują powstanie kwot zwiększających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Dodatnie różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest niższa niż jego wartość podatkowa. Dodatnie różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętymi w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ustala wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, uwzględniając stawki podatku dochodowego obowiązujące w roku powstania obowiązku podatkowego, posługując się w tym celu stawkami, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę przepisy i stawki podatkowe wynikające z ogłoszonych aktów prawnych.

Spółka dokonuje analizy wartości składników aktywów z tytułu podatku odroczonego pod kątem utraty wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie tworzy się dla różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na zysk (stratę) brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową).

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Podatek odroczone jest ujmowany w sprawozdaniu z zysku lub straty, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym (w pozostałych całkowitych dochodach). W ostatnim przypadku podatek odroczone jest również ujmowany jako składnik pozostałych całkowitych dochodów.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w całości w aktywach trwałych lub zobowiązaniach długoterminowych w sprawozdaniach Spółki.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jeżeli istnieje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Przyjmuje się, że istnieje tytuł prawny, jeżeli ujmowane kwoty nakładane są przez ten sam władzę organ podatkowy i dotyczą tego samego podatnika, za wyjątkiem kwot dotyczących pozycji opodatkowanych ryczałtem lub w inny podobny sposób, jeżeli przepisy podatkowe nie przewidują możliwości ich potrącenia od podatku ustalonego na zasadach ogólnych.

1.5.3.10 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję oblicza się poprzez jako iloraz zysku lub straty netto za dany okres, która przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej i średniej ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu oblicza się jako iloraz zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe i skorygowanej średniej ważoną liczbę akcji zwykłych. Zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej zwiększa się o kwotę dywidend po opodatkowaniu oraz odsetek zaliczonych do danego okresu, odnoszących się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych oraz koryguje się o wszelkie inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby z zamiany rozwadniających akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Średnia ważona liczba akcji zwykłych występujących w ciągu okresu to liczba akcji na początek danego okresu pomniejszoną o liczbę akcji zwykłych odkupionych i powiększoną o liczbę akcji wyemitowanych w ciągu danego okresu ważoną wskaźnikiem odzwierciedlającym okres występowania tych akcji. Wskaźnik odzwierciedlający okres występowania poszczególnych akcji jest to liczba dni, przez jaką określone akcje występują, do całkowitej liczby dni w danym okresie. W praktyce stosuje się pewne racjonalne przybliżenia średniej ważonej.

Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych to średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę dodatkowych akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Potencjalne akcje zwykłe traktuje się jako rozwadniające wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk przypadający na jedną akcję lub podwyższyłaby stratę przypadającą na akcję z działalności kontynuowanej.

1.5.3.11 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują składniki majątku utrzymywane w Spółce

- w celu wykorzystania ich w procesach produkcyjnych, przy dostawach towarów, świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umów leasingu i podobnych lub w celach administracyjnych, oraz
- które przeznaczone są do wykorzystania w okresie dłuższym niż jeden rok obrotowy lub cykl operacyjny, jeżeli trwa on dłużej niż jeden rok obrotowy.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczamy zarówno:

- środki trwałe – przyjęte do użytkowania, jak i
- środki trwałe w budowie – składniki będące w trakcie procesu budowy lub dostosowania do użytkowania

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się według cen nabycia, a w przypadku wytworzenia środka trwałego we własnym zakresie, w wysokości kosztu wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia

lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Koszty poniesione w terminie późniejszym ujmuje się w wartości bilansowej składnika aktywów lub wykazuje jako oddzielny składnik aktywów tylko wówczas, gdy prawdopodobne jest, że Spółka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane z tym składnikiem aktywów, a cenę nabycia danej pozycji można zmierzyć w sposób wiarygodny.

Bieżące koszty napraw, konserwacji i okresowych przeglądów wpływają na zysk lub stratę okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów.

Odpisy amortyzacyjne nalicza się metodą liniową począwszy od miesiąca, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Jako podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych przyjmuje się jego wartość początkową. Spółka przyjęła, że wartość końcowa środków trwałych jest zbliżona do zera.

Przyjęto następujące okresy użytkowania środków trwałych:

GRUPY ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Stosowane okresy użytkowania (w latach)
Budynki i lokale	10 – 50 lat
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 – 50 lat
Maszyny i urządzenia ogólne	2 – 50 lat
Maszyny i urządzenia specjalistyczne	3 – 10 lat
Urządzenia techniczne	2 – 20 lat
Środki transportu	3 – 10 lat
Pozostałe środki trwałe	2 – 14 lat

Grunty oraz środki trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Nie rzadziej niż na koniec każdego roku, Spółka weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika środków trwałych. Ewentualne zmiany i korekty odpisów amortyzacyjnych dokonuje się prospektywnie.

Spółka dokonuje weryfikacji wartości księgowej rzeczowych aktywów trwałych pod kątem utraty wartości jeżeli zaistniały okoliczności lub zmiany wskazujące, że wartość księgowa tych składników aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Zyski lub straty powstałe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w rachunku z zysku lub straty jako różnica pomiędzy wartością godziwą uzyskanych przychodów ze sprzedaży, a wartością księgową tych aktywów w momencie ich sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania.

1.5.3.11.1 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, ujmuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek w wyniku zaciągnięcia kredytów, pożyczek lub emisji dłużnych papierów wartościowych wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu.

Przez dostosowywany składnik aktywów rozumie się składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Za podstawę do aktywowania kosztów finansowych przyjmuje się nakłady inwestycyjne netto, czyli pozycje majątkowe będące w trakcie realizacji, które nie są finansowane poprzez wykorzystanie zobowiązań inwestycyjnych, lecz za pomocą innych źródeł finansowania zewnętrznego.

Górny limit dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez Spółkę kosztów finansowania zewnętrznego.

Spółka może rozpocząć aktywowanie kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej, jeżeli spełniono wszystkie następujące warunki:

- poniesienie nakładów inwestycyjnych,
- poniesienie kosztów związanych z obsługą zadłużenia,
- wykonanie czynności związanych z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

W momencie, gdy wszystkie zasadnicze działania niezbędne do dostosowania składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone, należy zaprzestać aktywowania. Do tych zasadniczych działań nie zalicza się:

- dodatkowych prac wykończeniowych ani zmian na życzenie kupującego lub użytkownika
- dodatkowych prac administracyjnych

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako składnik ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

1.5.3.12 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymują w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości albo obie te korzyści łącznie. Nieruchomości ujmuje się w aktywach, pod warunkiem, że:

- jest prawdopodobne uzyskanie przez Spółkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

W cenie nabycia uwzględnia się: cenę zakupu powiększoną o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak opłaty za obsługę prawną, podatek od zakupu nieruchomości i pozostałe koszty transakcji.

Kosztem wytworzenia nieruchomości we własnym zakresie jest koszt ustalony na dzień zakończenia budowy i przystosowania do użytkowania, zgodnie z zasadami określonymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień sprawozdawczy kończących rok obrotowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej w uzasadnionych przypadkach na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej, Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

1.5.3.13 Wartości niematerialne

Spółka zalicza do wartości niematerialnych aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne, i nieposiadające postaci fizycznej. Przyjmuje się, że:

- Składnik aktywów jest możliwy do zidentyfikowania, jeżeli:
 - powstaje na skutek praw wynikających z umów lub z innych tytułów prawnych, bez względu na to czy, czy prawa te są możliwe do przeniesienia lub oddzielenia od Spółki lub od innych praw i obowiązków.
 - można go oddzielić od innych pozycji aktywów Spółki i sprzedać, przenieść, udzielić na niego licencji, wynająć lub wymienić, osobno albo razem z innym możliwym do zidentyfikowania składnikiem aktywów lub zobowiązaniem niezależnie od tego, czy Spółka zamierza tak uczynić.

Składnik wartości niematerialnych są ujmowane tylko wtedy i tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów, oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- posiadanie wystarczających zasobów niezbędnych do ukończenia prac rozwojowych tak, aby składnik wartości niematerialnych nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, a w szczególności:
 - istnienie rynku na wyroby powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub jego użyteczność, jeżeli składnik ma być użytkowany przez Spółkę,
 - dostępność zasobów, które posłużą użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych

- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Jeżeli powyższe warunki nie są spełnione, to nakłady na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składnika wartości niematerialnych powstałego w wyniku prac rozwojowych ujmują się jako koszt w momencie ich poniesienia. Jeżeli dany składnik został przejęty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, stanowi on część wartości firmy ujmowanej na dzień przejęcia.

Wartości niematerialne początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Składniki wartości niematerialnych, które zostały rozpoznane w wyniku połączenia jednostek gospodarczych początkowo ujmują się według wartości godziwej.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są wyceniane na koniec okresu sprawozdawczego w wartości początkowej pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów.

Odpisy amortyzacyjne nalicza się metodą liniową począwszy od miesiąca w których składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Jako podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych przyjmuje się jego wartość początkową. Grupa kapitałowa i jej jednostki przyjęły, że wartość końcowa wartości niematerialnych jest bliska zeru.

Przyjęto następujące okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Licencje na oprogramowanie	3 -5 lat
Inne wartości niematerialne	2-10 lat

Nie rzadziej niż na koniec każdego roku, Spółka weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika wartości niematerialnych. Ewentualne zmiany i korekty odpisów amortyzacyjnych dokonuje się prospektywnie.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania na koniec okresu sprawozdawczego są wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od tych wartości niematerialnych, ale na koniec każdego roku obrotowego dokonują weryfikacji ich wartości księgowej pod kątem utraty wartości oraz analizują czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony.

1.5.3.14 Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Początkowo ujmują się nabyte prawa wieczystego użytkowania gruntów według ceny nabycia. Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności wynoszą od 76 do 86 lat.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów są prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej.

1.5.3.15 Inwestycje w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmują się po koszcie z uwzględnieniem odpisów dotyczących utraty wartości.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmują się zgodnie z metodą praw własności.

1.5.3.16 Utrata wartości aktywów

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje przeglądu składników aktywów i ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, Spółka przeprowadza test na utratę wartości, szacując wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest wartością wyższą z:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, którą określa się jako cenę sprzedaży składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny, po potrąceniu kosztów zbycia.
- wartości użytkowej składnika, którą określa się w szacunkowej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych określa się przy zastosowaniu stopy procentowej, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych, grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (ośrodków wypracowujących środki pieniężne).

Do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

W przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości księgowej składnika aktywów na koniec okresu sprawozdawczego, przeprowadza się testy pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Te testy sprawdzające są przeprowadzane także raz w roku do wartości firmy i do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności.

Jeżeli wartość księgowa netto składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, to Spółka ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w kwocie nadwyżki wartości księgowej nad wartością odzyskiwalną.

Tak ustalone odpisy aktualizujące obniżają wartość księgową składnika, którego dotyczą i ujmowane są w wyniku finansowym okresie sprawozdawczego. Odpisy aktualizujące wartość aktywów podlegających uprzedniemu przeszacowaniu, zmniejszają kapitał z aktualizacji wyceny do wysokości uprzednio ujętych nadwyżek z przeszacowania w tym kapitale, a różnica (jeżeli występuje) jest ujmowana w wyniku finansowym okresie sprawozdawczego.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Kwoty poprzednio ujętych odpisów aktualizujących ulegają odwróceniu częściowo lub w całości w przypadku ustąpienia przyczyn uzasadniających ich utworzenie. Przesłanki wskazujące na potrzebę odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w dużej mierze odzwierciedlają przesłanki do utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresach poprzednich.

Skutki odwrócenia odpisów aktualizujących ujmuje się jako przychód okresu sprawozdawczego za wyjątkiem kwot, uprzednio obniżających kapitał z aktualizacji wyceny, które korygują ten kapitał do wysokości dokonanych jego obniżen. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w stosunku do wartości firmy nie są odwracane.

1.5.3.17 Instrumenty finansowe

Za instrument finansowy uznaje się każdy kontrakt, który powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

1.5.3.17.1 Ujmowanie i wyłączenie aktywów i zobowiązań finansowych

Spółka ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Spółka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeżeli:

- prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych wynikające z umowy wygasły lub
- składnik aktywów finansowych został przeniesiony na inną jednostkę.

Spółka wyłącza – w całości lub częściowo - zobowiązanie finansowe ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeżeli obowiązek określony w umowie został albo wypełniony, albo umorzony, albo wygasł.

Spółka zalicza się do aktywów bieżących wszystkie należności z tytułu dostaw i usług, niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz inne aktywa finansowe o dacie zapadalności w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe o dacie zapadalności powyżej 12 miesięcy, inne niż należności z tytułu dostaw i usług, zalicza się do aktywów trwałych.

1.5.3.17.2 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w wartości godziwej.

W przypadku składników aktywów lub zobowiązania finansowego innych niż wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycena ta jest powiększona o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Kosztami transakcji są w szczególności: opłaty i prowizje wypłacane agentom i sprzedawcom, doradcom, pośrednikom i maklerom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdy oraz cła i podatki, w tym podatek od czynności cywilno-prawnych.

Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, kosztów przechowania instrumentów lub kosztów marketingu.

Po początkowym ujęciu, Spółka przypisuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycji utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczek i należności,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Składnik aktywów finansowych klasyfikowany jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy musi spełniać jeden z poniższych warunków:

- przy początkowym ujęciu zostały uznany za wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy
- został zaklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, czyli:
 - został nabyte głównie w celu sprzedaży lub odkupu w bliskim terminie, lub
 - jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
 - jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowych lub wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe:

- niebędące instrumentami pochodnymi,
- z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz
- o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa Kapitałowa i jej jednostki mają zamiar i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności

Pożyczki i należności to aktywa finansowe:

- niebędącymi instrumentami pochodnymi,
- z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami,
- które nie są kwotowane na aktywnym rynku

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone przez Spółkę jako dostępne do sprzedaży lub niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Po początkowym ujęciu, Spółka ujmuje zobowiązania finansowe według:

- wartości godziwej przez wynik finansowy albo
- skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

1.5.3.17.3 Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży bez pomniejszenia o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub innego zbycia tych aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych jest ceną, jaką w dniu wyceny można uzyskać za sprzedaż składnika aktywów w zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku, po potrąceniu kosztów zbycia. W szczególności można tutaj przyjąć aktualną cenę kwotowań z aktywnego rynku.

W przypadku braku zarówno ważnej umowy sprzedaży, jak i aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych, określenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży opiera się na możliwie najbardziej wiarygodnych informacjach, którymi Spółka dysponuje na dzień sprawozdawczy, dotyczących przeprowadzonych na warunkach rynkowych transakcji, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Ustalając te wartości, Spółka analizuje wyniki niedawnych transakcji, których przedmiotem były podobne aktywa z tego samego sektora gospodarki. Wartość godziwa pomniejszona

o koszty doprowadzenia do sprzedaży nie odzwierciedla sprzedaży pod przymusem, chyba, że kierownictwo zmuszone jest do przeprowadzenia natychmiastowej sprzedaży.

Spółka wycenia inwestycje w udziały i akcje nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Skutki wyceny składnika aktywów finansowych wycenianego według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Skutki wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.17.4 Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i po uwzględnieniu odpisów aktualizujących, z wyjątkiem:

- należności długoterminowych z tytułu dostaw i usług zatrzymanych tytułem gwarancji należytego wykonania umów, z uwagi na zamiar odzyskania zatrzymanych kwot w jak najkrótszym czasie po przedstawieniu klientom gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych na wymagany okres gwarancyjny.
- należności krótkoterminowe i inwestycje krótkoterminowych (lokat) z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania nie podlegają dyskontowaniu dla których różnica między wartością godziwą należnej zapłaty, a skorygowaną ceną nabycia są nieistotne.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym – do księgowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.17.5 Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

Wybrane zobowiązania finansowe mogą być zaklasyfikowane jako wycenione w wartości godziwej wycenianej przez wynik finansowy już w momencie początkowego ujęcia, jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

Wartość godziwa zobowiązań finansowych to cena, jaką w dniu wyceny można zapłacić za przekazanie zobowiązania z zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku.

1.5.3.17.6 Wycena zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Pozostałe zobowiązania finansowe są na dzień sprawozdawczy wyceniane metodą skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Spółka przyjmuje za możliwe odstępstwo od tej zasady, jeżeli skutki tego odstępstwa nie są istotne.

Umowy gwarancji finansowych, które zobowiązujące Spółkę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne

1.5.3.17.7 Przekwalifikowania

Nie dokonuje się przekwalifikowania instrumentu finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli przy początkowym ujęciu instrument finansowy został wyznaczony przez Grupę kapitałową (lub jej jednostki) jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Można dokonać przekwalifikowania danego składnika aktywów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jedynie w wyjątkowych okolicznościach:

- jeżeli składnik aktywów finansowych nie jest już utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia go w bliskim terminie (nawet jeżeli taki był początkowy zamiar przy jego nabyciu),
- W przypadku pożyczek i należności (jeżeli przy początkowym ujęciu składnik aktywów finansowych nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu) - jeżeli jednostka Grupy Kapitałowej ma zamiar i możliwość utrzymać składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

1.5.3.17.8 Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Do istotnych obiektywnych dowodów zalicza się przede wszystkim:

- poważne problemy finansowe dłużnika, (np. stan likwidacji, upadłości, postępowanie ugodowe, układowe, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego)
- wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi,
- niedotrzymywanie warunków umowy (np. kwestionowanie spłaty lub opóźnienia w spłatach)
- wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego,
- utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego (udziału lub akcji) poniżej poziomu kosztu, w tym:
 - w przypadku akcji kwotowanych za obiektywne dowody uznaje się obniżenie kursu giełdowego trwające 6 miesięcy

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością księgową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów

pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie, w tym: odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług w kosztach sprzedaży.

Jeżeli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w zysku lub stracie okresu.

Przy spłatach częściowych należności Spółka przyjmuje zasadę, że w pierwszej kolejności otrzymana zapłata jest zaliczana na poczet należność za podatek od towarów i usług a następnie na należność netto, w celu prawidłowego tworzenia odpisów aktualizujących w koszty stanowiące lub nie stanowiące uzyskania przychodów.

Dla uproszczenia, przyjęto że na koniec każdego roku obrotowego należności wątpliwe nie przekraczające 50 złotych oraz te, o wartości ponad 50 złotych, których koszt windykacji, w wyniku analizy przeprowadzonej przez Spółkę jest wyższy od wartości należności, podlegają odpisaniu w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, przy czym odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług w ciężar kosztów sprzedaży.

Jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to łączne dotychczasowe straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w zysku lub stracie, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zysku lub stracie a dotyczące instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępny do sprzedaży podlegają odwróceniu w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami (nie są ujmowane w wyniku finansowym).

Jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Ustalone w ten sposób straty z tytułu utraty wartości nie poddają się odwróceniu.

1.5.3.17.9 Wbudowane instrumenty pochodne

Do instrumentów pochodnych zaliczamy instrumenty finansowe spełniające poniższe warunki:

- ich wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony umowy,
- nie wymagają żadnej początkowej inwestycji netto lub wymagają początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów umów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- ich rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Jeżeli Spółka zawarła umowę stanowiącą instrument hybrydowy (łączny), którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, to oddzielają go od umowy zasadniczej i ujmują jako samodzielny instrument pochodny, zgodnie z zasadami określonymi dla inwestycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli instrument ten spełnia wszystkie poniższe warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielany).

W momencie zawarcia umowy stanowiącej instrument hybrydowy (łączny), Spółka ocenia konieczność oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej i ujmowania go jako instrumentu pochodnego. Ponowna ocena dokonywana jest tylko wtedy, gdy do umowy (instrumentu łącznego) wprowadzane są w terminie późniejszym zmiany w znaczący sposób modyfikujące przepływy pieniężne wymagane umową.

1.5.3.17.10 Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na zysk lub stratę,
- efektywność zabezpieczenia można ocenić wiarygodnie,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Jeżeli Spółka wydzieliła z umowy zasadniczej wbudowany instrument pochodny, nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących ryzyka związanego z tym instrumentem.

Ocena efektywności zabezpieczenia jest dokonywana po raz pierwszy w momencie ustanowienia zabezpieczenia oraz w okresach późniejszych, przynajmniej na każdy dzień sprawozdawczy, przy zastosowaniu metod statystycznych. Zabezpieczenie uznaje się za efektywne, jeżeli rzeczywiste poziomy zabezpieczenia mieszczą się w przedziale *od 80% do 120%*.

Zabezpieczenie ryzyka zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania to zabezpieczenie przed ryzykiem uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania albo wydzielonej części takiego składnika

aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Za uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie Spółka przyjmuje wiążące porozumienie dotyczące wymiany ustalonej ilości zasobów, po ustalonej cenie, w ustalonym terminie lub terminach.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w sprawozdaniu z zysku lub straty, oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w zysku lub stracie (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w inne całkowite dochody).

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej następuje w sytuacjach:

- wygaśnięcia, sprzedaży, rozwiązania lub wykonania instrumentu zabezpieczającego (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez Spółkę),
- unieważnienia powiązania zabezpieczającego przez Spółkę,
- kryteria rachunkowości zabezpieczeń przestają być spełnione

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ma na celu zmniejszenie ryzyka zmienności przepływów pieniężnych, dotyczącego konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Planowana transakcja jest to niewiążąca, lecz przewidywana przyszła transakcja.

W razie stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane składniki aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do zysku lub straty w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeżeli oczekuje się, że całość lub część strat ujętych w pozostałych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w przyszłych okresach, to należy ująć przewidywaną kwotę nieodzyskiwalną w zysku lub stracie.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane składniki aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, wyłącza się związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i ujmuje je jako składnik początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów, materiałów lub usług, wyłącza się związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i koryguje powyższe przychody.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych następuje w sytuacjach:

- wygaśnięcia, sprzedaży, rozwiązania lub wykonania instrumentu zabezpieczającego – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- braku szans na realizację planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody ujmuje się w zysku lub stracie,
- unieważnienia powiązania zabezpieczającego – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji innych całkowitych dochodów, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji.
- zaprzestania spełniania kryteriów rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,

Zabezpieczenie ryzyka walutowego związanego z uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem można traktować jako zabezpieczenie wartości godziwej lub jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

1.5.3.18 Wartość godziwa

Wartością godziwą składnika aktywów lub zobowiązania jest cena, jaką można uzyskać w aktualnych warunkach rynkowych na dzień wyceny za sprzedaż składnika aktywów albo zapłacić za przekazanie zobowiązania lub instrumentu kapitałowego w zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku.

Ustalenie wartości godziwej opiera się na założeniu, że:

- transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się na rynku głównym, odpowiednim dla danych aktywów lub zobowiązań, a w przypadku braku rynku głównego - na najbardziej korzystnym rynku.
- uczestnikiem rynku jest podmiot, który w zwykłej transakcji działa w swoim najlepszym interesie gospodarczym.
- cena pochodzi z głównego rynku, a w przypadku braku głównego rynku - z rynku najbardziej korzystnego dla jednostki (niezależnie od tego, czy cena została określona bezpośrednio, czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny). Do wyceny wartości godziwej nie można użyć więc ceny ustalonej pod presją lub przymusem gospodarczym.
- wycena niefinansowych składników aktywów powinna uwzględniać ich zdolność do generowania korzyści ekonomicznych - w wyniku ich najlepszego możliwego wykorzystania - dla użytkownika tych składników. Najlepsze użytkowanie składnika aktywów to takie, które jest fizycznie i finansowo wykonalne oraz prawnie dopuszczalne.
- w przypadku wyceny w wartości godziwej zobowiązań Spółka powinna uwzględnić ocenę ryzyka niewywiązania się z obowiązku, które nie ogranicza się jedynie do własnego ryzyka kredytowego.

W przypadku braku bezpośrednio obserwowanych danych wejściowych, tj. cen notowanych (nieskorygowanych) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny, wartość godziwą ustala się w oparciu o skorygowane bezpośrednio obserwowalne dane wejściowe.

Skorygowane dane wejściowe obejmują:

- ceny podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach aktywnych;
- ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach, które nie są aktywne;
- dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązania;
- dane wejściowe potwierdzone przez rynek, tj. dane wywodzące się głównie z obserwowalnych danych rynkowych lub potwierdzone przez takie dane poprzez korelację lub w inny sposób.

Jeżeli obserwowalne (pośrednio lub bezpośrednio) dane wejściowe są niedostępne, wartość godziwą ustala się na podstawie opracowanych przez Spółkę nieobserwowalnych danych wejściowych przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny, takich jak podejście dochodowe lub podejście rynkowe, przy założeniu, że korzysta się w maksymalnym stopniu z obserwowalnych danych wejściowych i w minimalnym stopniu z nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność Spółki do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak najkorzystniejsze wykorzystanie danego składnika aktywów.

Wartość godziwa zobowiązania odzwierciedla skutek ryzyka niewykonania świadczenia. Ryzyko niewykonania świadczenia obejmuje własne ryzyko kredytowe Spółki, lecz nie musi się do niego ograniczać. Wyceniając wartość godziwą zobowiązania, Spółka uwzględnia skutek swojego ryzyka kredytowego (zdolności kredytowej) i wszystkie inne czynniki, które mogłyby mieć wpływ na prawdopodobieństwo, że obowiązek nie zostanie wypełniony.

Aktywa i zobowiązania, które są wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej lub nie są wyceniane według wartości godziwej, lecz informacje o ich wartości godziwej są ujawniane, Spółka klasyfikuje według hierarchii wartości godziwej na trzech poziomach danych wejściowych w zależności od oceny ich dostępności:

- dane wejściowe na poziomie 1 są cenami notowanymi (nieskorygowanymi) na rynkach aktywnych za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny;
- dane wejściowe na poziomie 2 to dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio;
- dane wejściowe na poziomie 3 to nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli dane wejściowe stosowane do wyceny wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania mogą zostać sklasyfikowane na różnych poziomach hierarchii wartości godziwej, to wycena wartości godziwej zostaje sklasyfikowana w całości na tym samym poziomie hierarchii wartości godziwej jako dane wejściowe z najniższego poziomu, który jest znaczący dla całej wyceny.

1.5.3.19 Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku podstawowej działalności gospodarczej, lub
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż, lub
- materiały i surowce przeznaczonych do zużycia lub przerobu w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Do zapasów zalicza się wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku, towary i materiały.

1.5.3.19.1 Wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku

W momencie początkowego ujęcia wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku wycenia się według kosztu wytworzenia. Na koszt wytworzenia półproduktów, produktów (robót) w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak materiały bezpośrednie, robocizna bezpośrednia przypadająca na okres ich wytworzenia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, ustalone dla normalnego poziomu produkcji.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- nie wykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- magazynowania wyrobów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku wycenia się według kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących.

Rozchody wyrobów gotowych, półproduktów i produktów w toku ujmuje się przy wykorzystaniu metody FIFO („Pierwszy przyszło, pierwsze wyszło”).

1.5.3.19.2 Towary i materiały

W momencie początkowego ujęcia towary i materiały wycenia się w cenie nabycia.

Na koniec okresu sprawozdawczego towary i materiały wycenia się w cenie nabycia nie wyższych jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących.

W przypadku materiałów, jeżeli cena zakupu nie odbiega istotnie od ceny nabycia, do wyceny na dzień sprawozdawczy stosuje się cenę zakupu, a koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów rozlicza się na poszczególne zlecenia produkcyjne.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się przy wykorzystaniu metody FIFO („Pierwszy przyszło, pierwsze wyszło”).

Spółka ocenia na bieżąco, czy wartość zapasów nie jest niższa niż ceny sprzedaży netto możliwe do uzyskania. Przesłankami wskazującymi na możliwość utraty wartości zapasów jest m.in. utrata ich cech użytkowych oraz przydatności.

W takich sytuacjach Spółka tworzy odpisy aktualizujące, w celu doprowadzenia wartości księgowej zapasów do poziomu cen netto możliwych do odzyskania. Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmuje się kosztu wytworzenia sprzedanych produktów.

Jeżeli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje jako zmniejszenie kosztu wytworzenia sprzedanych produktów.

Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się poniżej ceny nabycia lub sprzedaży, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości kosztu wytworzenia lub powyżej kosztu wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że koszt wytworzenia wyrobów będzie wyższy od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

1.5.3.20 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują środki w kasie i na rachunkach bankowych oraz depozyty płatne na żądanie.

Do ekwiwalentów środków pieniężnych zalicza się krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Środki pieniężne w walucie funkcjonalnej są wyceniane według wartości nominalnej.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych w jednostkach mających siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej ujmują się początkowo według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji, a na dzień sprawozdawczy przelicza się na walutę funkcjonalną według średniego kursu wymiany walut Narodowego Banku Polskiego obowiązującego na ten dzień.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych w jednostkach zagranicznych ujmują się początkowo według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji, a na dzień sprawozdawczy przelicza się na walutę funkcjonalną według średniego kursu wymiany walut Narodowego Banku Polskiego obowiązującego na ten dzień.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO („Pierwsze Przyszło - Pierwsze Wyszło”).

1.5.3.21 Rozliczenia międzyokresowe czynne

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują kwota wydatków poniesionych w danym roku obrotowym a dotyczących następnych okresów sprawozdawczych, których wartość została wiarygodnie określona i spowoduje w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych.

Czynne rozliczenia międzyokresowe są prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozostałe aktywa długoterminowe lub pozostałe aktywa krótkoterminowe.

1.5.3.22 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zaliczamy aktywa, które spełniają łącznie wszystkie poniższe warunki, zaczynając od okresu sprawozdawczego, w którym te warunki zostały spełnione:

- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- transakcja jest wysoce prawdopodobna w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o sprzedaży,
- aktywa są oferowane po racjonalnej cenie w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- zmiana planu zbycia tych aktywów jest mało prawdopodobna.
- Zarząd zobowiązał się do sprzedaży
- rozpoczęto aktywne poszukiwanie nabywcy,

W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczonych do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec okresu sprawozdawczego poprzedzającego zdarzenie.

Po przekwalifikowaniu danego składnika aktywów do sprzedaży, zaprzestaje się naliczania odpisów amortyzacyjnych

Aktywa przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem aktywów finansowych) wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Jeżeli, po dokonaniu odpisu z tytułu utraty wartości aktywa do wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, nastąpi jej wzrost w następnych okresach sprawozdawczych, to następuje odwrócenie odpisu aktualizującego w przychody, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Powyższe zasady wyceny nie stosuje się do następujących aktywów, które są ujęte w wymienionych standardach jako oddzielne aktywa lub jako część grupy do zbycia:

- aktywa z tytułu podatku odroczonego (MSR 12 Podatek dochodowy)
- aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych (MSR 19 Świadczenia pracownicze)
- aktywa finansowe w zakresie MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena
- aktywa trwale objęte MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej.

1.5.3.23 Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych Spółki w podziale na jego rodzaje i zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami aktu założycielskiego (umową) Spółki. Kapitał własny obejmuje:

1.5.3.23.1 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy (udziałowców) i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim (umową) Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

1.5.3.23.2 Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wykazuje się w wysokości nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad wartością nominalną akcji, pomniejszonej o koszty poniesione na przeprowadzenie emisji akcji. Koszty emisji akcji poniesione na podwyższenie kapitału podstawowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

1.5.3.23.3 Kapitał zapasowy

Kapitały zapasowy tworzony na podstawie odpisów z zysku przewidzianych postanowieniami aktu założycielskiego i umowy Spółki.

1.5.3.23.4 Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowy tworzony na podstawie odpisów z zysku przewidzianych postanowieniami aktu założycielskiego (umowy) Spółki oraz z tytułu dopłat wspólników do kapitału.

Dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmuje się w kapitale własnym w jednostce otrzymującej dopłatę, a w jednostce przekazującej jako inwestycje – udziały i akcje.

Dopłaty zwrotne do kapitału ujmuje się – w zależności od tego czy data zwrotu wypada w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego - jako zobowiązania krótkoterminowe lub długoterminowe w jednostce otrzymującej dopłatę. W jednostce przekazującej dopłaty te ujmuje się początkowo jako należności krótkoterminowe lub długoterminowe, wyceniane w wartości godziwej.

1.5.3.23.5 Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w szczególności:

- zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- efekty przeszacowania wartości księgowej niefinansowych aktywów trwałych do wartości godziwej

1.5.3.23.6 Zyski zatrzymane

W skład zysków zatrzymanych wchodzi:

- nierozliczony zyski lub straty z lat ubiegłych,
- nierozliczony zysk lub strata wynikająca z pozostałych całkowitych dochodów lat ubiegłych,
- skutki korekt błędów poprzednich okresów,
- skutki zmian zasad rachunkowości,
- zysk lub strata bieżącego roku obrotowego,
- pozostałe całkowite dochody netto bieżącego okresu obrotowego.

W kapitałach własnych ujmuje się m.in. skutki stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynikające z wyceny i z rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

1.5.3.24 Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są następujące warunki:

- istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- jest prawdopodobne jest, iż wypełnienie tego obowiązku spowoduje odpływ zasobów (korzyści ekonomicznych),
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę powinna być najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a czasem opiniami niezależnych ekspertów.

Wartości rezerw są weryfikowane na każdy dzień sprawozdawczy oraz korygowane w celu odzwierciedlenia bieżącego szacunku zgodnego ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Rezerwę wykorzystuje się tylko na takie cele, na które była pierwotnie utworzona. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu ujmuje się w ciężar kosztów finansowych przy zastosowaniu metody dyskontowania.

Spółka tworzy rezerwy na m.in.

- odroczony podatek dochodowy (opisane w nocie 1.5.3.9. pt. Podatek dochodowy)
- świadczenia pracownicze,
- ryzyko gospodarcze (w tym: roszczenia sporne)
- naprawy gwarancyjne

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

1.5.3.24.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze to wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia, jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W oparciu o obowiązujące w jednostkach Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory, regulaminy wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na nagrody jubileuszowe oraz na odprawy emerytalne, które zostaną wypłacone w przyszłości, Spółka tworzy w oparciu o wycenę aktuarialną przy wykorzystaniu metody Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) w celu przypisania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych odpowiadająca wartości bieżącej tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego jest szacowana przez niezależnego aktuarium i przeszacowywana w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość. Ujęte rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Zyski i straty aktuarialne:

- od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmuje się (wraz z podatkiem odroczonym) w składnikach pozostałych całkowitych dochodów,
- od pozostałych świadczeń pracowniczych, w tym nagród jubileuszowych, ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.24.2 Rezerwa na ryzyko gospodarcze (w tym: roszczenia sporne)

Rezerwa na ryzyko gospodarcze (w tym na roszczenia sporne) jest tworzona po uwzględnieniu wszystkich dostępnych informacji, w tym opinii niezależnych ekspertów, na dzień sprawozdawczy. Jeżeli, biorąc pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, występowanie obowiązku dzień sprawozdawczy jest bardziej prawdopodobne niż jego brak, Spółka tworzy rezerwy (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

Jeżeli występowanie obowiązku na dzień sprawozdawczy jest mało prawdopodobne, Spółka ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych związanych z wypełnieniem tego obowiązku jest znikome.

1.5.3.24.3 Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Rezerwę na naprawy gwarancyjne tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji dobrego wykonania, których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować i w wysokości porównywalnej do kosztów napraw gwarancyjnych poniesionych w latach ubiegłych.

1.5.3.25 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ ze Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

W zobowiązaniach ujmuje się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, dłużnych papierów wartościowych, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe

Na dzień sprawozdawczy wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz inne zobowiązania o dacie zapadalności w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązania krótkoterminowe.

Zobowiązania o dacie zapadalności powyżej 12 miesięcy, inne niż zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmuje się jako zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania wycenia się na dzień sprawozdawczy według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z wyjątkiem:

- krótkoterminowych zobowiązań, które wyceniane są w kwocie wymagalnej zapłaty. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości ich amortyzowanego kosztu ustalanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.
- zobowiązań, których uregulowanie zgodnie z umową następuje przez wydanie innych niż środki pieniężne aktywów finansowych lub wymiany na instrumenty finansowe – które wycenia się według wartości godziwej.

1.5.3.26 *Leasing*

Na mocy umowy leasingu leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres, w zamian za opłatę lub serię opłat. Do umów leasingu zalicza się w szczególności umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony oraz umowy nazwane w kodeksie cywilnym.

Umowy przenoszące zasadnicze ryzyka i korzyści związane z przedmiotem leasingu z leasingodawcy na leasingobiorcę traktuje się jako umowy leasingu finansowego. Składnik aktywów będący przedmiotem takiej umowy zalicza się do aktywów leasingobiorcy.

Pozostałe umowy o podobnym charakterze, ale nie przenoszące zasadniczych ryzyk i korzyści związanych z przedmiotem leasingu na leasingobiorcę uznaje się za umowy leasingu operacyjnego. Przedmiot takiej umowy pozostaje nadal w majątku leasingodawcy.

Przekazanie zasadniczych ryzyk i korzyści w przypadku umowy leasingu finansowego dokonuje się poprzez:

- przekazanie prawa własności przed lub w momencie zakończenia umowy,
- określenie okresu leasingu tak, że pokrywa on większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- umożliwienie leasingobiorcy zakupu składnika aktywów za cenę, która – według przewidywań – będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa,
- ustalenie wartości bieżącej (zdyskontowanej) minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu w przybliżeniu do wartości godziwej przedmiotu leasingu,
- specjalistyczny charakter przedmiotu leasingu, który determinuje fakt, że tylko leasingobiorca może z niego skorzystać bez dokonywania w nich większych modyfikacji.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w rzeczowych aktywach trwałych lub wartościach niematerialnych z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub sumy bieżącej (zdyskontowanej) minimalnych opłat leasingowych, stanowiących bieżącą sumę opłat wnoszonych w trakcie leasingu, do których leasingodawca jest lub może być obowiązany. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji Zobowiązania długoterminowe lub krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe poniesione w okresie sprawozdawczym w części dotyczącej rat kapitałowych pomniejszają część kapitałową zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, pozostała część stanowiąca część odsetkową obciąża koszty finansowe okresu. Rozdzielenie opłat leasingowych na część kapitałową i część odsetkową dokonywane jest w taki sposób, aby uzyskać dla każdego okresu stałą stopę procentową w stosunku do pozostałej do spłacenia kwoty zobowiązania. Stopa ta powinna zbliżyć się do stopy procentowej leasingu tj. stopy, przy której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych i niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej przedmiotu leasingu oraz kosztów bezpośrednich zawarcia umowy, a jeżeli jej ustalenie nie jest możliwe, przy wukorzystaniu krańcowej stopy procentowej tj. stopy, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić na podstawie podobnej umowy leasingowej. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie zarówno stopy procentowej leasingu, jak i krańcowej stopy procentowej, to należy przyjąć stopę procentową na dzień rozpoczęcia leasingu, przy jakiej leasingobiorca musiałby pożyczyć środki niezbędne do zakupu danego składnika aktywów, na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach

Aktywa trwałe będące przedmiotem leasingu finansowego zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na równi z pozostałymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych i podlegają umorzeniu według takich samych zasad.

Zasady ustalania odpisów amortyzacyjnych i odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących Spółki.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego u leasingodawcy ujmowane są jako przychody ze sprzedaży wyrobów, a u leasingobiorcy jako koszty.

1.5.3.27 *Rozliczenia międzyokresowe bierne*

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Oszacowując kwoty lub termin zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych należy uwzględnić stopień niepewności, który na ogół jest znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności obejmują równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następujących okresach sprawozdawczych.

1.5.3.28 *Dotacje państwowe*

Przez dotację państwowe rozumie się przekazanie Spółce przez rząd, instytucję lub agencję rządową, lub inny podobny organ lokalny, krajowy lub międzynarodowy środków w zamian za spełnienie przez nią w przeszłości lub przyszłości pewnych warunków związanych z jej działalnością.

Dotacje państwowe ujmuje się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i ujmuje się je w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja, która dotyczy pozycji kosztowej, wówczas jej wartość kompensuje odpowiednie koszty w momencie ich poniesienia. Nadwyżkę otrzymanej dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

1.5.3.29 *Aktywa i zobowiązania warunkowe*

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, a istnienie tego obowiązku zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszono warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome. Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

Jako aktywa warunkowe wykazuje się kwoty wynikające z przeszłych zdarzeń, w odniesieniu do których jest prawdopodobne że w przyszłości skutkować będą wpływem do Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, w przypadku wystąpienia lub nie wystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki. Do aktywów warunkowych Spółka zalicza m.in. dochodzone roszczenia, kwoty otrzymanych gwarancji czy należności wekslowe.

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia dochodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty.

Jeżeli jednak wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz, jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacują ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy sprawozdania finansowe właściwie odzwierciedlają aktualną sytuację. Jeżeli uzyskanie korzyści ekonomicznych stanie się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny przychód ujmuje się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym

nastąpiła zmiana. Jeżeli prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych będzie większe niż mniejsze, Spółka ujawni informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

1.5.3.30 Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego są to zdarzenia, które mają miejsce pomiędzy dniem sprawozdawczym a datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji. Wyróżnia się dwa typy takich zdarzeń:

- zdarzenia, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy, oraz
- zdarzenia, które wskazują na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym niewymagające dokonania korekt).

W przypadku zdarzeń, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy, Spółka dokonuje korekty w sprawozdaniu finansowym oraz podaje okoliczności zdarzenia, które spowodowało tą korektę. Jeżeli miało miejsce zdarzenie, które wskazuje na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym, Spółka ujawnia informację o nim w sprawozdaniu finansowym, opisując okoliczności zdarzenia i jego szacowany wpływ na składniki sprawozdań, jeżeli można go wiarygodnie wycenić.

1.5.3.31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Spółka prezentuje aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży i koszty z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązаныmi.

Podmiot uznaje się za powiązany bezpośrednio z jednostką, jeżeli

- a) podmiot bezpośrednio lub poprzez jednego lub więcej pośredników:
 - o sprawuje kontrolę nad jednostką lub podlega kontroli przez tę samą jednostkę (dotyczy jednostek dominujących, jednostek zależnych i jednostek zależnych w ramach tej samej grupy kapitałowej),
 - o posiada udziały w jednostce dającej mu możliwość znaczącego wpływania na jednostkę lub,
 - o sprawuje współkontrolę nad jednostką.
- b) podmiot jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem dla jednostki albo obie jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tej samej strony trzeciej
- c) podmiot jest współnikiem przedsięwzięcia, w którym jednostka jest współnikiem,
- d) podmiot jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki lub jednostki dominującej,
- e) podmiot jest bliskim członkiem rodziny osoby, o której mowa w punkcie a) lub d),
- f) podmiot jest jednostką kontrolowaną, współkontrolowaną bądź jednostką, na którą znacząco wpływa lub posiada znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w punktach d) lub e),
- g) podmiot jest członkiem tej samej grupy kapitałowej, co jednostka
- h) podmiot jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanym do pracowników jednostki lub do innej dowolnej jednostki będącej podmiotem powiązаныmi w stosunku do tej jednostki.

Spółka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna, zarówno w sposób pośredni, jak i bezpośredni.

Związki pomiędzy jednostkami dominującymi a ich jednostkami zależnymi ujawnia się niezależnie od faktu, czy pomiędzy podmiotami powiązаныmi miały miejsce transakcje i niezależnie od tego, czy te transakcje są odpłatne.

Jeżeli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje Spółka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi oraz wszelkie informacje dotyczących transakcji i nierozliczonych sald należności i zobowiązań niezbędnych dla zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Informacje ujawniane w sprawozdaniach finansowych zawierają odrębnie dla każdej kategorii podmiotów powiązanych:

- a) kwotę transakcji,
- b) wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań oraz:
 - i. ich warunki łącznie z informacją dotyczącą sposobu ich zabezpieczenia i sposobu w jaki zostaną one rozliczone,
 - ii. szczegóły dotyczące wszelkich udzielonych bądź otrzymanych gwarancji,
- c) odpisy aktualizujące należności wątpliwe,
- d) koszt ujęty w ciągu okresu sprawozdawczego dotyczący należności nieściągalnych lub wątpliwych od podmiotów powiązanych.

1.5.4 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga dokonania przez Zarządy Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w tym sprawozdaniu oraz w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do tego sprawozdania. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki te dotyczą między innymi utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, rozliczeń międzyokresowych, przyjętego okresu użytkowania ekonomicznego środków trwałych oraz zobowiązań i należności warunkowych.

1.6 Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Nie wprowadzono zmian do sprawozdań uprzednio sporządzonych i opublikowanych.

1.7 Zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych

Dane finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- ✚ poszczególne pozycje aktywów i pasywów zagranicznej jednostki zależnej wyrażone w CZK według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień 31 grudnia 2017 roku – 0,1632 PLN/CZK, oraz kursu na dzień 31 grudnia 2016 roku - 0,1637 PLN/CZK;
- ✚ odpowiednie pozycje sprawozdania z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zagranicznej jednostki zależnej wyrażone w CZK według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących w dniu roboczym w ciągu każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym podlegającym konsolidacji: w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku kurs ten wynosił – 0,1617 PLN/CZK, w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku kurs ten wynosił – 0,1614 PLN/CZK.

1.8 Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień sprawozdawczy w skład Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory wchodzi jednostka dominująca Chemoservis-Dwory S.A. jako podmiot dominujący oraz następujące spółki zależne:

- ✚ ZE ZEN Spółka z o.o.;
- ✚ Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.;

- ✚ K-Protos a.s.;
- ✚ MD-proeco Spółka z o.o.;
- ✚ Zakład Budowy Aparatury Przemysłowej ZBACH Sp. z o.o.;
- ✚ PCBR – Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji;
- ✚ BALTICSERVIS Sp. z o.o.;
- ✚ CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. (poprzednia nazwa MONEA XII Sp. z o.o.);
- ✚ TG16 Sp. z o.o.

Skład Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory S.A. – jednostki zależne podlegające konsolidacji.

Chemoservis-Dwory S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w bieżącym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 8 jednostek zależnych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku skład Grupy Kapitałowej objęty konsolidacją przedstawiał się następująco:

Nazwa Jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział procentowy posiadanych praw głosu %
Jednostka zależna				
Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	Usługi elektryczne i energetyczne	100%	100%
K-Protos a.s.	Kralupy w Republice Czeskiej	Usługi utrzymania ruchu na instalacjach przemysłowych	100%	100%
MD-proeco Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Usługi unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne	64,11%	64,11%
BALTICSERVIS Sp. z o.o.	Szczecin	Obsługa statków, promów, utrzymanie ruchu i remontów urządzeń i instalacji	100%	100%
CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi związane z zarządzaniem, doradztwo gospodarcze	100%	100%
TG16 Sp. z o.o.	Tarnowskie Góry	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	100%	100%
Jednostka zależna pośrednio				
Zakład Budowy Aparatury Przemysłowej ZBACH Sp. z o.o.	Tarnów	Budowa aparatów przemysłowych	66,67%	66,67%
PCBR Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji	Bydgoszcz	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	61,06%	61,06%
Jednostka dominująca				
Chemoservis-Dwory S.A.	Oświęcim	Usługi utrzymania ruchu na instalacjach przemysłowych		

Skutek zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory w okresie sprawozdawczym.

W dniu 30 czerwca 2017 roku Jednostka Dominująca CHEMOSERVIS-DWORY S.A. podpisała z firmą ENERIS INFRA 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przedwstępną warunkową umowę sprzedaży łącznie 18.333 udziałów w kapitale zakładowym Spółki Zależnej MD-proeco Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy. Udziały reprezentują 64,11% głosów na Zgromadzeniu Wspólników MD-proeco Sp. z o.o. Przedwstępna warunkowa umowa sprzedaży udziałów została zawarta w szczególności pod warunkiem zdjęcia (wygaśnięcia) wszelkich zabezpieczeń wierzytelności z 27.000 wyemitowanych przez CHEMOSERVIS-DWORY S.A. Obligacji na okaziciela serii B, dotyczących MD-proeco Sp. z o.o., jej majątku, środków trwałych i udziałów w kapitale zakładowym MD-proeco Sp. z o.o.

Sposób zapłaty za udziały ustalono w następujący sposób:

- ✚ pierwsza część w wysokości 5.500.000,00 PLN płatna na rachunek powierniczy CHEMOSERVIS-DWORY S.A. w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy przyrzeczonej z przeznaczeniem na spłatę Obligatariuszy,
- ✚ pozostała część w wysokości 3.700.000,00 PLN płatna na rachunek powierniczy CHEMOSERVIS-DWORY S.A. w terminie 5 dni roboczych od spełnienia Warunków z przedwstępnej warunkowej umowy sprzedaży udziałów.

W dniu 26 września 2017 roku podpisana została Umowa przyrzeczona sprzedaży dotycząca przeniesienia udziałów w kapitale zakładowym spółki MD-proeco Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy na rzecz ENERIS ECO ENERGY 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Zgodnie z Aneksiem Nr 1 do Umowy przyrzeczonej sprzedaży po spełnieniu warunków, tj. dostarczenia ENERIS ECO ENERGY 1 Sp. z o.o., kompletnej dokumentacji księgowej Spółki, w tym rejestru środków trwałych, dokumentacji cen transferowych oraz analizy porównawczej uzasadniającej wysokość wynagrodzenia za poręczenie przez Spółkę zobowiązań Emitenta wynikającego z umowy z dnia 16 grudnia 2016 r., umowa wejdzie w życie. Warunki zostały spełnione i umowa weszła w życie z dniem 2 października 2017 r. W ostatnich dniach października br. zabezpieczenia ustanowione na majątku Spółki MD-proeco Sp. z o.o. zostały zdjęte. W dniu 8 listopada 2017 ENERIS ECO ENERGY 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, wobec wypełnienia wszystkich warunków zawieszających, zapłaciła za udziały Spółki, a w konsekwencji z dniem 8 listopada 2017 roku własność 64,11% udziałów Spółki przeszła na ENERIS ECO ENERGY 1 Sp. z o.o.

Uwzględniając okres podlegania konsolidacji oraz charakter cyklu rozliczeniowego w jednostce zależnej, konieczność przebadania prezentowanych danych finansowych, konsolidacją objęto dane finansowe za cały 2017 rok (przychody, koszty, wyniki finansowe Spółki) przyjmując efektywną datę sprzedaży udziałów na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 6 lipca 2017 roku pomiędzy CHEMOSERVIS-DWORY S.A. a Podmiotem Zależnym K-Protos a.s. zawarta została umowa warunkowa sprzedaży łącznie 24.000 udziałów w kapitale zakładowym Spółki Zależnej od Emitenta Zakład Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie. Udziały reprezentują 66,67% głosów na Zgromadzeniu Wspólników Zakładu Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o. Wynagrodzenie za sprzedane udziały określono w wysokości 6.900.000,00 PLN. Przedwstępna warunkowa umowa sprzedaży udziałów została zawarta pod warunkiem zdjęcia z rejestru zastawów, zastawu na rzecz mBank. Warunek został spełniony i w dniu 8 sierpnia 2017 roku sfinalizowano formalności zawierając umowę sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Spółki Zakład Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o. przenoszącą własność udziałów na K-Protos a.s.

Zgodnie z zasadami konsolidacji danych finansowych, zmiana w składzie Grupy, polegająca na zmianie szereblu w hierarchii Grupy Kapitałowej, nie wpływa na konsolidację danych finansowych, zatem operacja sprzedaży udziałów została wystornowana na poziomie konsolidacyjnym.

W dniu 21 listopada 2017 roku, Sąd Rejonowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę TG16 Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach, w której Chemoservis-Dwory S.A. objęła 1.000 udziałów o wartości nominalnej 1.000,00 PLN każdy, stanowiących 100% wszystkich udziałów w Spółce.

Spółka Chemoservis-Dwory S.A., ze względu na fakt, iż dane finansowe Zakładu Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o., po wyłączeniu wspólnych transakcji pomiędzy podmiotami z Grupy, nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, nie objęła tej Spółki konsolidacją.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2 NOTY O SEGMENTACH OPERACYJNYCH

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach operacyjnych są spójne z polityką rachunkowości Grupy Kapitałowej. Wyniki segmentów operacyjnych oraz funkcji korporacyjnych to wyniki wygenerowane z alokacją przychodów i kosztów finansowych oraz kosztów z tytułu podatku dochodowego. Zarząd CHEMOSERVIS-DWORY S.A. ocenia wyniki finansowe segmentów na podstawie wyniku z działalności operacyjnej segmentu i decyduje o przydziale zasobów.

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi i transakcje między segmentami realizowane są na warunkach rynkowych. Przychody zewnętrzne segmentu przedstawiane Zarządowi są wyceniane w sposób spójny z zastosowanym w sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY prowadzi działalność na terenie Polski oraz Republiki Czeskiej. Działalność Grupy Kapitałowej można podzielić na siedem podstawowych segmentów, zgodnie ze strukturą sprzedaży:

- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża mechaniczna**, działalność Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża energetyczna**, działalność Jednostki Zależnej ZE ZEN Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – rynki zagraniczne**, działalność Jednostki Zależnej K-Protos a.s.,
- ✚ **Gospodarka odpadami**, działalność Jednostki Zależnej MD-proeco Sp. z o.o. oraz PCBR Sp. z o.o. w organizacji,
- ✚ **Budowa aparatów przemysłowych**, działalność Jednostki Zależnej ZBACH Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża morska**, działalność Jednostki Zależnej Balticservis Sp. z o.o.
- ✚ **Pozostałe**, działalność Jednostki Zależnej CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. (poprzednia nazwa MONEA XII Sp. z o.o.) oraz TG16 Sp. z o.o.

2.1 Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych

Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN
Przychody ze sprzedaży	38 823 653,24	20 335 088,66	63 328 413,89	5 040 595,42	13 634 291,63	9 880 386,40	340,00	-8 435 453,74	142 607 315,50
Koszt własny sprzedaży	56 939 984,78	0,00	56 651 332,73	3 671 016,48	11 015 353,84	11 280 301,41	340,00	-7 190 558,43	132 367 770,81
Wynik na działalności segmentu	-18 116 331,54	20 335 088,66	6 677 081,16	1 369 578,94	2 618 937,79	-1 399 915,01	0,00	-1 244 895,31	10 239 544,69
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	503 417,67	0,00	626 425,80	0,00	139 162,26	0,00	0,00	-503 417,67	765 588,06
Koszt własny sprzedaży towarów i materiałów	491 429,67	16 359 465,40	670 084,80	0,00	137 156,78	0,00	0,00	-495 293,88	17 162 842,77
Wynik na sprzedaży towarów i materiałów	11 988,00	-16 359 465,40	-43 659,00	0,00	2 005,48	0,00	0,00	-8 123,79	-16 397 254,71
Razem przychody	39 327 070,91	20 335 088,66	63 954 839,69	5 040 595,42	13 773 453,89	9 880 386,40	340,00	-8 938 871,41	143 372 903,56
Razem koszty	57 431 414,45	16 359 465,40	57 321 417,53	3 671 016,48	11 152 510,62	11 280 301,41	340,00	-7 685 852,31	149 530 613,58
Razem wynik na sprzedaży	-18 104 343,54	3 975 623,26	6 633 422,16	1 369 578,94	2 620 943,27	-1 399 915,01	0,00	-1 253 019,10	-6 157 710,02
Koszty ogólne segmentu	4 009 013,03	1 862 929,53	4 594 382,10	593 006,68	2 005 713,65	635 117,00	239 050,17	0,00	13 939 212,16
Pozostałe przychody operacyjne	113 182,01	114 677,25	56 433,30	58 784,20	26 380,37	3 518 840,63	318 482,46	0,00	4 206 780,22
Pozostałe koszty operacyjne	3 566 151,32	25 593 197,42	450 636,34	161 542,56	341 571,75	30 021,72	0,10	0,00	30 143 121,21
Wynik na działalności finansowej	-34 491 558,34	-1 266 880,73	-179 810,40	-147 267,86	-609 066,10	-406 755,67	949 835,49	-931 070,61	-37 082 574,22
Zysk przed opodatkowaniem	-60 057 884,22	-24 632 707,17	1 465 026,62	526 546,04	-309 027,86	1 047 031,23	1 029 267,68	-2 184 089,71	-83 115 837,39
Podatek dochodowy	-2 504 621,00	543 650,00	282 577,06	149 308,00	-369 838,00	241 109,00	475 196,36	0,00	-1 182 618,58
Zysk netto	-57 553 263,22	-25 176 357,17	1 182 449,56	377 238,04	60 810,14	805 922,23	554 071,32	-2 184 089,71	-81 933 218,81

Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Przychody ze sprzedaży	67 641 209,95	70 189 194,34	55 124 183,97	4 499 998,39	16 547 297,79	14 752 337,19	32 278,97	-8 717 185,79	220 069 314,81
Koszt własny sprzedaży	61 888 404,54	62 267 587,28	49 072 807,74	3 440 167,62	14 752 480,31	17 206 389,06	0,00	-8 764 805,14	199 863 031,41
Wynik na działalności segmentu	5 752 805,41	7 921 607,06	6 051 376,23	1 059 830,77	1 794 817,48	-2 454 051,87	32 278,97	47 619,35	20 206 283,40
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	633 454,33	95 217,09	196 585,20	0,00	153 369,50	0,00	0,00	-490 946,58	587 679,54
Koszt własny sprzedaży towarów i materiałów	605 713,23	69 853,21	151 070,40	0,00	151 093,35	0,00	0,00	-490 946,58	486 783,61
Wynik na sprzedaży towarów i materiałów	27 741,10	25 363,88	45 514,80	0,00	2 276,15	0,00	0,00	0,00	100 895,93
Razem przychody	68 274 664,28	70 284 411,43	55 320 769,17	4 499 998,39	16 700 667,29	14 752 337,19	32 278,97	-9 208 132,37	220 656 994,35
Razem koszty	62 494 117,77	62 337 440,49	49 223 878,14	3 440 167,62	14 903 573,66	17 206 389,06	0,00	-9 255 751,72	200 349 815,02
Razem wynik na sprzedaży	5 780 546,51	7 946 970,94	6 096 891,03	1 059 830,77	1 797 093,63	-2 454 051,87	32 278,97	47 619,35	20 307 179,33
Koszty ogólne segmentu	4 540 543,78	5 412 470,21	4 535 017,20	553 987,49	1 385 663,25	-802 464,01	224 655,15	0,00	15 849 873,07
Pozostałe przychody operacyjne	97 188,32	76 628,63	47 290,20	78 187,41	166 632,79	13 363,62	0,16	0,00	479 291,13
Pozostałe koszty operacyjne	8 574,17	73 450,04	348 624,00	88 095,99	95 794,07	12 502,74	0,50	0,00	627 041,51
Wynik na działalności finansowej	3 144 252,67	-865 452,38	-78 601,80	-167 507,73	-154 132,50	-137 948,61	786 450,22	-2 636 040,12	-108 980,25
Zysk przed opodatkowaniem	4 472 869,55	1 672 226,94	1 181 938,23	328 426,97	328 136,60	-1 788 675,59	594 073,70	-2 588 420,77	4 200 575,63
Podatek dochodowy	875 615,00	254 260,00	227 481,52	93 276,00	487 626,00	-156 547,00	112 874,44	0,00	1 894 585,96
Zysk netto	3 597 254,55	1 417 966,94	954 456,71	235 150,97	-159 489,40	-1 632 128,59	481 199,26	-2 588 420,77	2 305 989,67

2.2 Informacje o wiodących klientach

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA	SEGMENT G - POZOSTAŁE	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE	RAZEM
	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
	wartość sprzedaży								
Klient A	8 499 289,56								8 499 289,56
Klient B	-1 815 056,84								-1 815 056,84
Klient C	4 525 479,56								4 525 479,56
Klient D	15 888 719,76								15 888 719,76
Klient E		10 429 036,75							10 429 036,75
Klient F		3 444 500,00							3 444 500,00
Klient G		3 770 843,09							3 770 843,09
Klient H		0,00							0,00
Klient I			15 816 038,70						15 816 038,70
Klient J			15 164 872,80						15 164 872,80
Klient K			12 930 663,90						12 930 663,90
Klient L				652 581,70					652 581,70
Klient M				585 957,72					585 957,72
Klient N				521 274,04					521 274,04
Klient O				575 822,45					575 822,45
Klient P					0,00				0,00
Klient R					6 590 011,75				6 590 011,75
Klient S					633 598,13				633 598,13
Klient T					0,00				0,00
Klient U					1 341 424,92				1 341 424,92
Klient W					2 803 179,34				2 803 179,34
Klient X						9 183 902,79			9 183 902,79
Klient Y							0,00		0,00
Klient Z							340,00		340,00
Pozostali klienci	12 228 638,87	2 690 708,82	20 043 264,29	2 704 959,51	2 405 239,75	696 483,61	0,00	-8 938 871,41	31 830 423,44
Razem przychody ze sprzedaży	39 327 070,91	20 335 088,66	63 954 839,69	5 040 595,42	13 773 453,89	9 880 386,40	340,00	-8 938 871,41	143 372 903,56

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 r. – c.d.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 (badany) PLN
	udział % w sprzedaży								
Klient A	22%								6%
Klient B	-5%								-1%
Klient C	12%								3%
Klient D	40%								11%
Klient E		51%							7%
Klient F		17%							2%
Klient G		19%							3%
Klient H		0%							0%
Klient I			25%						11%
Klient J			24%						11%
Klient K			20%						9%
Klient L				13%					0%
Klient M				12%					0%
Klient N				10%					0%
Klient O				11%					0%
Klient P				0%					0%
Klient R					48%				5%
Klient S					5%				0%
Klient T					0%				0%
Klient U					10%				1%
Klient W					20%				2%
Klient X						93%			6%
Klient Y						0%			0%
Klient Z							100%		100%
Pozostali klienci	31%	13%	31%	54%	17%	7%	0%	100%	24%
Razem udział % w przychody ze sprzedaży	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN
	wartość sprzedaży								
Klient A	32 134 547,75								32 134 547,75
Klient B	22 683 194,76								22 683 194,76
Klient C	0,00								0,00
Klient D	956 343,04								956 343,04
Klient E		19 840 631,59							19 840 631,59
Klient F		7 460 839,90							7 460 839,90
Klient G		16 378 000,83							16 378 000,83
Klient H		16 584 695,76							16 584 695,76
Klient I			8 182 818,60						8 182 818,60
Klient J			14 444 170,20						14 444 170,20
Klient K			3 084 354,00						3 084 354,00
Klient L				681 317,94					681 317,94
Klient M				585 957,72					585 957,72
Klient N				521 274,04					521 274,04
Klient O				373 517,90					373 517,90
Klient P					1 597 533,78				1 597 533,78
Klient R					2 044 024,28				2 044 024,28
Klient S					2 711 271,97				2 711 271,97
Klient T					2 768 500,00				2 768 500,00
Klient U					1 709 348,91				1 709 348,91
Klient W					0,00				0,00
Klient X						13 701 842,81			13 701 842,81
Klient Y							32 278,97		32 278,97
Klient Z							0,00		0,00
Pozostali klienci	12 500 578,73	10 020 243,35	29 609 426,37	2 337 930,79	5 869 988,35	1 050 494,38	0,00	-9 208 132,37	52 180 529,60
Razem przychody ze sprzedaży	68 274 664,28	70 284 411,43	55 320 769,17	4 499 998,39	16 700 667,29	14 752 337,19	32 278,97	-9 208 132,37	220 656 994,35

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r. – c.d.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN
	udział % w sprzedaży								
Klient A	47%								15%
Klient B	33%								10%
Klient C	0%								0%
Klient D	1%								0%
Klient E		28%							9%
Klient F		11%							3%
Klient G		23%							7%
Klient H		24%							8%
Klient I			15%						4%
Klient J			26%						7%
Klient K			6%						1%
Klient L				15%					0%
Klient M				13%					0%
Klient N				12%					0%
Klient O				8%					0%
Klient P					10%				1%
Klient R					12%				1%
Klient S					16%				1%
Klient T					17%				1%
Klient U					10%				1%
Klient W					0%				0%
Klient X						93%			6%
Klient Y							100%		0%
Klient Z							0%		0%
Pozostali klienci	18%	14%	53%	52%	35%	7%	0%	100%	25%
Razem udział % w przychody ze sprzedaży	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.3 Skonsolidowane aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA	SEGMENT G - POZOSTAŁE	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE	RAZEM
	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017	stan na dzień 31 grudnia 2017
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Skonsolidowane aktywa segmentu	91 842 139,45	12 667 987,87	34 515 840,70	14 158 620,66	15 877 576,03	752 674,79	22 585 273,58	-73 344 571,78	119 055 541,30

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA	SEGMENT G - POZOSTAŁE	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE	RAZEM
	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Skonsolidowane aktywa segmentu	131 938 223,91	36 625 280,39	31 654 388,22	15 195 048,31	15 742 350,69	3 639 062,64	16 823 868,38	-56 982 981,36	194 635 241,18

3 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKU LUB STRATY

3.1 Przychody ze sprzedaży

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Sprzedaż krajowa:	139 119 575,10	215 144 166,22
Produkty	0,00	0,00
Usługi	138 446 536,64	214 566 861,45
Utrzymanie ruchu - branża mechaniczna	35 307 935,73	66 597 010,99
Utrzymanie ruchu - branża energetyczna	16 885 034,50	62 703 519,35
Utrzymanie ruchu - rynek zagraniczny	62 465 259,29	53 056 165,77
Gospodarka odpadami	5 040 595,42	4 499 998,39
Budowa aparatów przemysłowych	8 866 985,30	12 925 550,79
Utrzymanie ruchu - branża morska	9 880 386,40	14 752 337,19
Pozostałe	340,00	32 278,97
Towary	5 554,16	0,00
Materiały	765 588,06	587 679,54
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-98 103,76	-10 374,77
Sprzedaż zagraniczna:	4 253 328,46	5 512 828,13
Produkty	0,00	0,00
Usługi	4 273 926,41	5 499 913,12
Utrzymanie ruchu - branża mechaniczna	2 063 395,38	636 627,73
Utrzymanie ruchu - rynek zagraniczny	960 821,40	2 077 702,20
Budowa aparatów przemysłowych	1 249 709,63	2 785 583,19
Towary	0,00	0,00
Materiały	0,00	0,00
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-20 597,95	12 915,01
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	143 372 903,56	220 656 994,35

3.2 Koszty działalności operacyjnej

3.2.1 Koszt własny sprzedaży

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	148 721 682,05	199 863 031,41
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	808 931,53	486 783,61
Koszt sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	149 530 613,58	200 349 815,02

3.2.2 Koszty według rodzaju

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zużycie materiałów i energii	36 084 025,08	56 205 739,11
Usługi obce	65 085 855,31	71 837 808,14
Świadczenia pracownicze	51 454 535,97	82 926 084,22
Amortyzacja	3 301 802,60	4 058 741,14
Podatki i opłaty	1 688 968,96	2 194 573,19
Pozostałe	1 246 032,10	2 645 973,45
Koszty rodzajowe	158 861 220,02	219 868 919,25
Odpisy aktualizujące należności	-77 145,58	-1 702 466,23
Odpisy aktualizujące zapasy	-21 670,82	-17 036,93
Zmiana stanu zapasów	3 576 232,20	-2 664 192,89
Świadczenia na własne potrzeby	-11 293,00	-99 288,91
Koszty operacyjne	162 327 342,82	215 385 934,29
Koszty sprzedaży	-2 568 202,13	-495 784,90
Koszty ogólnego zarządu	-11 371 010,03	-15 354 088,17
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	148 388 130,66	199 536 061,22
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	1 304 225,41	977 730,19
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	161 742,49	163 976,39
Koszt sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	149 530 613,58	200 349 815,02

3.2.3 Koszty świadczeń pracowniczych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenia	40 605 337,41	65 477 564,59
Przyszłe świadczenia	0,00	0,00
Ubezpieczenia społeczne	8 650 035,67	14 185 684,98
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	2 199 162,89	3 262 834,65
Koszty świadczeń pracowniczych	51 454 535,97	82 926 084,22

3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

3.3.1 Pozostałe przychody operacyjne

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	45 798,75	30 690,18
Odwrócenie rezerw	46 535,00	0,00
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	0,00	120 000,00
Refakturowanie	2 513,20	9 173,91
Kary i odszkodowania	103 687,64	81 891,84
otrzymane odszkodowania od firm ubezpieczeniowych	19 989,64	33 190,89
zwrot zasądzonych kosztów sądowych, opłat komorniczych, opłat sądowych	70 029,74	30 908,15
pozostałe odszkodowania	197,16	3 550,80
kary umowne	13 471,10	14 050,00
pozostałe kary	0,00	192,00
Nadwyżki inwentaryzacyjne	8,81	88,43
Wynagrodzenie płatnika	3 372,00	7 535,00
Sprzedaż złomu	80 724,90	118 968,10
Nieodpłatne nabycie wartości niematerialnych - przychody zgodne z amortyzacją	47 660,04	47 660,04
Dofinansowanie kosztów zatrudnienia	0,00	7 365,49
Zwrot VAT z zagranicy	6 464,32	0,00
Prywatne rozmowy telefoniczne	11 975,46	9 551,01
Wynajem samochodu osobowego, miejsc parkingowych	6 721,37	6 358,72
Pobór i przekazywanie składek	1 488,94	1 940,00
Odsprzedaż mediów, wynajem i dzierżawa powierzchni	15 715,60	11 873,60
Umorzone zobowiązania	3 234,90	0,00
Rekompensata od MSR Gryfia zgodnie z Porozumieniem z dn. 05.06.2017 r.	3 500 000,00	0,00
Przychody z tytułu sprzedaży wierzytelności - umowa DIS	318 481,38	0,00
Pozostałe	12 397,91	26 194,81
Pozostałe przychody operacyjne	4 206 780,22	479 291,13

3.3.2 Pozostałe koszty operacyjne

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	61,04	0,00
Utworzenie rezerw	3 304 688,00	26 464,00
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	257 064,54	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących zapasy	24 949 113,38	0,00
Koszty z tytułu szkód, awarii, odszkodowań	232 505,28	44 179,87
naprawa środków trwałych z polis ubezpieczeniowych	3 594,14	11 275,27
odszkodowania	72 667,23	30 504,60
koszty usuwania szkód, awarii	4 573,68	0,00
kary umowne	140 578,60	2 300,00
pozostałe kary	11 091,63	100,00
Koszty sądowe	654 096,17	114 458,00
Koszty komornicze	124 813,87	27 300,38
Opłaty notarialne	0,00	2 259,60
Renta wyrównawcza	6 938,87	3 885,30
Niedobory inwentaryzacyjne	25,47	3 908,76
Nieumorzona część zlikwidowanych środków trwałych	105 970,29	27 397,19
Wynagrodzenie Członków Organizacji Związkowych	14 773,05	13 170,35
Ubezpieczenie wypadkowe wynagrodzeń	69 531,00	102 327,60
Koszty amortyzacji nieodpłatnie otrzymanych wartości niematerialnych	47 660,04	47 660,04
Darowizny	95 888,10	51 163,80
Opłaty za służebność	36 544,20	35 508,00
Opłaty do Urzędu Pracy	20 050,80	26 631,00
Koszty ubezpieczeń	108 662,40	96 517,20
Należności spisane w koszty	29,52	0,00
Koszty windykacji należności	2 213,99	0,00
Koszty egzekucji budżetowych	12 745,24	0,00
Zaniechanie prowadzonych inwestycji	33 417,00	0,00
Pozostałe	3 388,96	4 210,42
Pozostałe koszty operacyjne, razem	30 080 181,21	627 041,51

3.4 Przychody i koszty finansowe netto

3.4.1 Przychody finansowe

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Odsetki	2 178 149,44	957 220,68
Z tytułu udzielonych pożyczek	22 602,21	92,83
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	92,83
<i>od pozostałych jednostek</i>	22 602,21	0,00
Pozostałe odsetki	2 155 547,23	957 127,85
<i>od jednostek powiązanych</i>	395,67	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	2 155 151,56	957 127,85
odsetki od środków na lokatach bankowych	14 948,29	13 495,27
odsetki od środków na rachunkach bankowych	7,14	260,61
odsetki od wadium	3 763,45	165,52
odsetki za nieterminowe regulowanie należności	217 669,42	62 836,33
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	0,00	118 356,17
odsetki od zawartych porozumień	1 916 337,76	762 013,95
pozostałe odsetki	2 425,50	0,00
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	48 245,89	2 421,00
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	145 509,46	3 370 094,96
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	1 739 166,42
<i>od pozostałych jednostek</i>	145 509,46	1 630 928,54
zysk/strata z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	0,00	155 168,27
Wycena papierów dłużnych według skorygowanej ceny nabycia	499 965,01	0,00
Wynik na transakcji sprzedaży wierzytelności	0,00	26 607,95
Rozwiązanie rezerw na odsetki	27 769,00	0,00
Pozostałe	0,74	1,05
Przychody finansowe	2 899 639,54	4 511 513,91

3.4.2 Koszty finansowe

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Odsetki	3 240 527,39	2 856 549,39
Z tytułu kredytów	772 666,21	836 914,83
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	772 666,21	836 914,83
Z tytułu pożyczek	65 026,04	25 387,20
<i>od jednostek powiązanych</i>	2 552,21	3 890,45
<i>od pozostałych jednostek</i>	62 473,83	21 496,75
Pozostałe odsetki	2 402 835,14	1 994 247,36
<i>od jednostek powiązanych</i>	8 178,40	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	2 394 656,74	1 994 247,36
leasing finansowy	37 194,83	52 714,97
odsetki od obligacji zapłacone	1 492 448,61	1 633 376,59
odsetki od obligacji naliczone	0,00	0,00
odsetki od zobowiązań handlowych zapłacone	544 814,07	139 961,49
odsetki od zobowiązań handlowych niezapłacone	-1 955,89	47 194,88
opłaty prolongacyjne od zobowiązań podatkowych	41 258,00	30 388,00
odsetki od zobowiązań podatkowych zapłacone	272 920,86	90 611,30
pozostałe odsetki	7 976,26	0,13
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	901 068,97	66 864,25
Strata ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	351 402,97	0,00
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	625 692,44	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych - udzielone pożyczki, naliczone odsetki od pożyczek	6 121 572,77	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych	335 000,00	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących akcje i udziały w jednostkach powiązanych	26 673 160,00	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów długoterminowych - nieruchomości inwestycyjne	0,00	320 064,75
Aktualizacja wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	25 252,48	147 357,00
Wycena wyemitowanych papierów dłużnych według skorygowanej ceny nabycia	844 473,87	222 214,99
Prowizja od kredytu bankowego, opłaty manipulacyjne, koszty uruchomienia kredytu	221 900,41	202 929,09
Prowizja od pożyczki	0,00	3 500,00
Koszty nabycia udziałów w jednostkach powiązanych	0,00	49 996,00
Koszty emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	210 839,50
Koszty usług maklerskich	0,00	16 717,50
Koszty faktoringu	250 991,22	454 122,53
Koszty egzekucyjne z tytułu niezapłaconych zobowiązań budżetowych	307 046,22	62 281,68
Koszty pośrednictwa finansowego	29 850,00	4 333,65
Utworzenie rezerw na odsetki od zobowiązań	96 132,24	0,00
Prowizje bankowe za udzielone gwarancje bankowe	8 731,80	0,00
Pozostałe	12 350,98	2 723,83
Koszty finansowe	40 045 153,76	4 620 494,16

3.5 Podatek dochodowy

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Obciążenia podatkowe ujęte w sprawozdaniu z zysku lub straty		
Podatek dochodowy bieżący	-1 182 618,58	1 894 585,96
Podatek odroczony	738 064,10	-98 961,00
Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	-1 920 682,68	1 993 546,96
Zyski i straty aktuarialne	2 309,00	-1 002,00
	2 309,00	-1 002,00
Podatek dochodowy	-1 180 309,58	1 893 583,96

3.5.1 Podatek dochodowy bieżący

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
ZYSK / STRATA brutto	-83 115 837,39	4 200 575,63
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	67 763 512,70	24 397 328,38
Koszty podatkowe nie zaliczone do kosztów rachunkowych	8 508 802,85	13 505 394,81
Przychody księgowe nie zaliczane do podatkowych	-13 434 854,55	24 801 587,38
Przychody podatkowe nie zaliczone do księgowych	4 912 859,42	7 715 170,71
Odliczenie od dochodu (strata podatkowa, darowizny)	938 101,18	0,00
Podstawa opodatkowania	-6 451 515,00	-1 993 907,00
Podatek dochodowy bieżący (19%)	712 174,00	0,00
Odliczenia od podatku (podatek od dywidendy, pozostałe)	0,00	87 041,30
Podatek dochodowy bieżący do zapłaty	712 174,00	-87 041,30
Zamiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 469 045,88	-47 437,23
Zamiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-3 363 838,46	2 029 064,49
Podatek dochodowy odroczony	-1 894 792,58	1 981 627,26
Podatek dochodowy stanowiący zobowiązanie wykazany w sprawozdaniu z zysku lub straty	-1 182 618,58	1 894 585,96

3.5.2 Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w sprawozdaniu z zysku lub straty a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem wynikający ze sprawozdania z zysku lub straty	-83 115 837,39	4 200 575,63
Obowiązująca stawka podatku	19%	19%
Podatek dochodowy wyliczony według obowiązującej stawki podatku	-15 792 009,00	798 109,00
Efekt podatkowy następujących pozycji:		
- koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	11 258 394,87	2 069 467,38
- przychody niestanowiące przychodów podatkowych	3 486 065,65	-3 246 419,17
- inne korekty	-135 070,10	2 273 428,75
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysku lub straty	-1 182 618,58	1 894 585,96
Efektywna stawka podatku	0%	45%

3.5.3 Podatek odroczony
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu 31.12.2017 (badany) PLN	
	Początek okresu 01.01.2017 (badany) PLN	zwiększenia (badany) PLN	zmniejszenia (badany) PLN	zwiększenia (badany) PLN		zmniejszenia (badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	350 560,00	758,00	220 323,00	0,00	0,00	130 995,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	363 878,51	4 054 458,33	2 416 903,47	0,00	0,00	2 001 433,37
Niezrealizowane różnice kursowe	326,00	191 904,00	35 597,00	0,00	0,00	156 633,00
Strata podatkowa	449 103,00	0,00	33 237,00	0,00	0,00	415 866,00
Wycena kontraktów długoterminowych	3 684 561,76	42 374 477,15	45 135 369,76	0,00	0,00	923 669,15
Rezerwy na świadczenia pracownicze	468 396,00	155 626,00	294 286,00	753,00	4 054,00	326 435,00
Wycena instrumentów finansowych	27 997,83	4 797,97	27 997,83	0,00	0,00	4 797,97
Straty aktuarialne	6 929,00	0,00	684,00	3 783,00	6 245,00	3 783,00
Koszty po dacie bilansowej	159 275,00	48 651,00	65 115,00	0,00	0,00	142 811,00
Pozostałe	265 251,78	-173 525,20	126 307,75	0,00	0,00	-34 581,17
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 642,38	-1 642,38	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 777 921,26	46 655 504,87	48 355 820,81	4 536,00	10 299,00	4 071 842,32

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – c.d.

	Początek okresu	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2016	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	990 277,00	37 250,00	676 967,00	0,00	0,00	350 560,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	328 594,00	369 286,96	557 245,00	0,00	0,00	140 635,96
Niezrealizowane różnice kursowe	518,00	665,00	857,00	0,00	0,00	326,00
Strata podatkowa	416 529,00	1 292 663,00	1 260 089,00	0,00	0,00	449 103,00
Wycena kontraktów długoterminowych	2 445 475,10	10 792 064,43	9 551 793,10	0,00	0,00	3 685 746,43
Rezerwy na świadczenia pracownicze	586 823,00	356 666,00	464 464,00	4 054,00	14 683,00	468 396,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	27 997,83	0,00	0,00	0,00	27 997,83
Straty aktuarialne	2 753,00	130,00	2 753,00	6 799,00	0,00	6 929,00
Koszty po dacie bilansowej	278 328,00	450 304,00	346 104,00	0,00	0,00	382 528,00
Pozostałe	692 997,99	360 389,75	787 688,70	0,00	0,00	265 699,04
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-11 811,06	11 811,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 730 484,03	13 699 228,03	13 647 960,80	10 853,00	14 683,00	5 777 921,26

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Początek okresu		Podatek odroczonej ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczonej ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2017		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2017
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego							
Wycena kontraktów długoterminowych	4 481 045,48	38 728 256,90	42 598 609,48		0,00	0,00	610 692,90
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 596 091,93	68 254,52	439 698,99		0,00	0,00	1 224 647,46
Nadwyżka aportu nad wartością objętych udziałów / akcji	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Niezrealizowane różnice kursowe	16 046,00	84 955,00	69 042,00		0,00	0,00	31 959,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	111 885,00	39 072,00	83 544,00		0,00	0,00	67 413,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Zyski aktuarialne	30 623,00	6 092,00	30 623,00		0,00	0,00	6 092,00
Naliczone odsetki	229 887,65	666 965,01	180 053,89		0,00	0,00	716 798,77
Pozostałe	0,00	552 611,00	457 618,00		0,00	0,00	94 993,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	4 408,64	-4 408,64	0,00		0,00	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 469 987,70	40 141 797,79	43 859 189,36		0,00	0,00	2 752 596,13

	Początek okresu		Podatek odroczonej ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczonej ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2016		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego							
Wycena kontraktów długoterminowych	2 177 665,41	11 635 216,87	9 330 208,41		0,00	0,00	4 482 673,87
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 991 425,47	49 244,00	441 797,29		0,00	0,00	1 598 872,18
Niezrealizowane różnice kursowe	21 335,00	30 554,00	35 843,00		0,00	0,00	16 046,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	125 786,00	38 031,00	51 932,00		0,00	0,00	111 885,00
Zyski aktuarialne	21 473,00	0,00	21 032,00	30 623,00		441,00	30 623,00
Naliczone odsetki	33 356,00	295 098,65	98 567,00		0,00	0,00	229 887,65
Pozostałe	111 232,00	56 689,00	167 921,00		0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-41 349,67	41 349,67	0,00		0,00	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 440 923,21	12 146 183,19	10 147 300,70		30 623,00	441,00	6 469 987,70

4 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

4.1 Rzeczowe aktywa trwałe

	stan na dzień	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Grunty	0,00	0,00
Budynki i budowle	8 281 690,15	21 172 339,14
Urządzenia techniczne i maszyny	3 697 558,94	14 494 712,98
Środki transportu i pozostałe	861 097,01	1 596 775,95
Środki trwałe w budowie	238 603,93	2 951 100,93
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	13 078 950,03	40 214 929,00

4.1.1 Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych wg grup rodzajowych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2017 - 31.12.2017 (badany)						
Wartość księgowa brutto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	0,00	28 926 414,36	43 746 218,12	11 458 274,17	2 951 100,93	87 082 007,58
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	40 704,94	24 838,42	11 862,33	18,00	77 423,69
Zwiększenia – nakłady	0,00	720 207,80	1 007 956,83	502 198,61	484 876,86	2 715 240,10
Zwiększenia - pozostałe	0,00	223 759,76	217 225,03	3 821,14	0,00	444 805,93
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 879 151,65	-1 879 151,65
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	4 121 223,50	19 153 868,33	605 303,76	75 866,37	23 956 261,96
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	433 542,59	9 731,01	138 062,20	581 335,80
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-40 704,94	-24 838,42	-11 862,33	-18,00	-77 423,69
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	0,00	25 708 453,48	25 359 150,64	11 337 396,82	1 342 879,57	63 747 880,51
Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	0,00	7 754 075,22	29 251 505,14	9 861 498,22	0,00	46 867 078,58
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	10 499,72	19 145,69	10 954,38	0,00	40 599,79
Amortyzacja	0,00	1 151 912,68	1 581 040,78	644 046,05	0,00	3 376 999,51
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	9 512 135,34	1 356 265,44	293 293,20	1 104 275,64	12 265 969,62
Reklasyfikacja	0,00	0,00	-13 378,15	0,00	0,00	-13 378,15
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	980 860,19	10 170 159,11	308 969,73	0,00	11 459 989,03
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	324 536,71	2 613,55	0,00	327 150,26
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-10 499,72	-19 145,69	-10 954,38	0,00	-40 599,79
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	0,00	17 426 763,33	21 661 591,70	10 476 299,81	1 104 275,64	50 668 930,48

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)						
Wartość księgowa brutto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	28 302 724,00	44 487 700,34	12 972 941,30	1 501 158,28	87 264 523,92
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-484 001,26	-793 046,74	354 165,27	-216,00	-923 098,73
Zwiększenia – nakłady	0,00	139 689,10	350 470,97	563 480,70	1 479 057,83	2 532 698,60
Zwiększenia - pozostałe	0,00	0,00	42 143,16	0,00	0,00	42 143,16
Reklasyfikacja	0,00	0,00	122 686,28	0,00	-4 331,18	118 355,10
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	1 726 565,56	1 711 723,91	25 000,00	3 463 289,47
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	323 263,81	12 258,65	0,00	335 522,46
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	484 001,26	793 046,74	-354 165,27	216,00	923 098,73
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	28 926 414,36	43 746 218,12	11 458 274,17	2 951 100,93	87 082 007,58
Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	6 537 850,11	28 319 139,88	9 706 963,45	0,00	44 563 953,44
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-109 783,29	-486 484,30	147 218,98	0,00	-449 048,61
Amortyzacja	0,00	1 106 441,82	1 735 525,54	1 147 280,81	0,00	3 989 248,17
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	1 122 008,18	817 724,38	0,00	1 939 732,56
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	167 636,40	27 802,68	0,00	195 439,08
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	109 783,29	486 484,30	-147 218,98	0,00	449 048,61
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	7 754 075,22	29 251 505,14	9 861 498,22	0,00	46 867 078,58

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2017 - 31.12.2017 (badany)						
Wartość księgowa netto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	0,00	21 172 339,14	14 494 712,98	1 596 775,95	2 951 100,93	40 214 929,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	0,00	8 281 690,15	3 697 558,94	861 097,01	238 603,93	13 078 950,03
01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	21 764 873,89	16 168 560,46	3 265 977,85	1 501 158,28	42 700 570,48
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	21 172 339,14	14 494 712,98	1 596 775,95	2 951 100,93	40 214 929,00

4.1.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień 31.12.2017 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY utworzyła odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 12.266 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie tworzyła odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości środków trwałych. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY w okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównawczym, nie dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe.

4.2 Nieruchomości inwestycyjne

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	2 360 218,00	2 680 282,75
Przeklasyfikowanie	0,00	0,00
z rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
do rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
Zakup	0,00	0,00
Sprzedaż	2 360 218,00	0,00
Wyceny do wartości godziwej	0,00	-320 064,75
Zwiększenia	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	320 064,75
Pozostałe	0,00	0,00
Nieruchomości inwestycyjne, razem	0,00	2 360 218,00

4.2.1 Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	0,00	0,00
Bezpośrednie koszty operacyjne	49 599,87	46 612,00
generujące w danym okresie przychody z czynszów	0,00	0,00
nie generujące w danym okresie przychodów z czynszów	49 599,87	46 612,00

Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. w grudniu 2017 roku sprzedała nieruchomość inwestycyjną. Poza przychodem ze sprzedaży nieruchomości, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. z tytułu posiadanych nieruchomości inwestycyjnych nie osiągała przychodów, Jednostka Dominująca ponosiła koszty związane z nieruchomością w postaci opłat za wieczyste użytkowanie (opłata roczna za 2017 rok wynosi 40 tys. PLN) oraz podatku od nieruchomości (opłata roczna za 2017 rok wynosi 6 tys. PLN).

4.2.2 Ustalanie wartości godziwej

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
	PLN	PLN	poziom 2	poziom 3
			01.01.2017 - 31.12.2017 (badany)	
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	2 360 218,00	2 360 218,00	2 360 218,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	0,00	0,00	0,00	0,00

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
			poziom 2	poziom 3
	PLN	PLN	PLN	PLN
	01.01.2016 - 31.12.2016			
	(badany)			
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	2 680 282,75	2 680 282,75	2 680 282,75	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	2 360 218,00	2 360 218,00	2 360 218,00	0,00

Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. wycenia nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Operat szacunkowy sporządzony został w dniu 17 lutego 2017 roku.

W okresie sprawozdawczym i okresie porównawczym nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomami 2 i 3 hierarchii wartości godziwej.

4.3 Wartości niematerialne

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	0,00	0,00
Pozostałe wartości niematerialne	194 385,49	13 545 351,88
Oprogramowanie	189 754,49	196 881,13
Wartość firmy	4 631,00	13 161 802,46
Pozostałe	0,00	186 668,29
Wartości niematerialne, razem	194 385,49	13 545 351,88

4.3.1 Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych, innych niż wytworzone we własnym zakresie

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	01.01.2017 - 31.12.2017					
	(badany)					
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Wartość księgowa brutto:						-
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	794 992,74	0,00	13 161 802,46	0,00	238 300,00	14 195 095,20
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	525,01	0,00	20 281,72	0,00	0,00	20 806,73
Zwiększenia – nakłady	33 920,10	0,00	0,00	0,00	0,00	33 920,10
Zwiększenia - pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	91 420,01	0,00	2 732 829,97	0,00	238 300,00	3 062 549,98
Zmniejszenia - likwidacja	425,32	0,00	0,00	0,00	0,00	425,32
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-525,01	0,00	-20 281,72	0,00	0,00	-20 806,73
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	736 542,50	0,00	10 408 690,77	0,00	0,00	11 145 233,27

Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe

Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	598 111,61	0,00	0,00	0,00	51 631,71	649 743,32
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	43,50	0,00	0,00	0,00	0,00	43,50
Amortyzacja	24 892,10	0,00	0,00	0,00	47 660,04	72 552,14
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	11 699,89	0,00	10 404 059,77	0,00	0,00	10 415 759,66
Reklasyfikacja	13 378,15	0,00	0,00	0,00	0,00	13 378,15
Zmniejszenia - sprzedaż	91 359,32	0,00	0,00	0,00	99 291,75	190 651,07
Zmniejszenia - likwidacja	9 890,92	0,00	0,00	0,00	0,00	9 890,92
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-43,50	0,00	0,00	0,00	0,00	-43,50
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	546 788,01	0,00	10 404 059,77	0,00	0,00	10 950 847,78

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)						
Wartość księgowa brutto:						-
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	1 107 613,84	0,00	14 631 654,54	0,00	258 870,12	15 998 138,50
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	224 392,74	0,00	-243 380,66	0,00	0,00	-18 987,92
Zwiększenia – nakłady	5 586,64	0,00	0,00	0,00	0,00	5 586,64
Zwiększenia - pozostałe	0,00	0,00	4 631,00	0,00	0,00	4 631,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	46 400,00	0,00	1 717 863,74	0,00	20 570,12	1 784 833,86
Zmniejszenia - likwidacja	47 415,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47 415,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-224 392,74	0,00	243 380,66	0,00	0,00	18 987,92
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	794 992,74	0,00	13 161 802,46	0,00	238 300,00	14 195 095,20

Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe

Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	876 678,17	0,00	0,00	0,00	14 161,45	890 839,62
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	230 494,80	0,00	0,00	0,00	0,00	230 494,80
Amortyzacja	29 607,26	0,00	0,00	0,00	54 260,68	83 867,94
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	35 175,02	0,00	0,00	0,00	16 790,42	51 965,44
Zmniejszenia - likwidacja	42 504,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42 504,00
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-230 494,80	0,00	0,00	0,00	0,00	-230 494,80
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	598 111,61	0,00	0,00	0,00	51 631,71	649 743,32

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Wartość księgowa netto:						-
	01.01.2017 - 31.12.2017					
	(badany)					
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2017	196 881,13	0,00	13 161 802,46	0,00	186 668,29	13 545 351,88
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2017	189 754,49	0,00	4 631,00	0,00	0,00	194 385,49
	01.01.2016 - 31.12.2016					
	(badany)					
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	230 935,67	0,00	14 631 654,54	0,00	244 708,67	15 107 298,88
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	196 881,13	0,00	13 161 802,46	0,00	186 668,29	13 545 351,88

4.3.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości niematerialne

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY w prezentowanym okresie utworzyła odpis aktualizujący wartości niematerialne w wysokości 10.416 tys. PLN, w okresie porównawczym nie tworzyła odpisów aktualizujących wartości niematerialne. Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i okresie porównawczym Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie dokonywała odwrócenia odpisów aktualizujących.

4.4 Prawa wieczystego użytkowania gruntów

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Stan na początek okresu	2 749 317,76	2 792 848,86
Zakup	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	-343 364,87	0,00
Utworzenie	-343 364,87	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Amortyzacja	60 812,06	52 171,58
Sprzedaż	742 575,89	0,00
Likwidacja	0,00	0,00
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, razem	1 602 564,94	2 740 677,28

Na gruntach będących w użytkowaniu wieczystym znajdują się obiekty związane z podstawową działalnością gospodarczą Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY. W szczególności umiejscowione są na nich budynki i budowle, a także inne obiekty dotyczące działalności Spółek Grupy, w tym hale produkcyjne, warsztaty, budynki administracyjno-socjalne.

4.5 Akcje i udziały w jednostkach powiązanych

Nazwa podmiotu	Siedziba	Wartość bilansowa akcji / udziałów wg stanu na dzień		Udział Spółki w kapitale zakładowym (ogólnej liczbie głosów) na dzień		Podstawowa działalność
		31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2017 %	31.12.2016 %	
Jednostki zależne nieobjęte konsolidacją						
Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	0,00	62 940,00	69,00%	69,00%	usługi serwisowe i remontowe
Jednostki stowarzyszone						
CHEMONT Sp. z o.o.	Oświęcim	1 000,00	5 000 000,00	40,00%	40,00%	budowa aparatów przemysłowych i chemicznych
Pozostałe jednostki powiązane						
Petro Kor Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	Płock	0,00	0,00	16,22%	16,22%	usługi antykorozyjne i izolacyjne
Klaster Zachem Sp. z o.o.	Bydgoszcz	0,00	1 200,00	12,82%	12,82%	stymulowanie rozwoju przedsiębiorstw wchodzących w skład klastra

4.5.1 Zmiana stanu – akcje i udziały w jednostkach powiązanych

	01.01.2017 - 31.12.2017 (badany) PLN	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany) PLN
Stan na początek okresu	5 064 140,00	4 942 036,64
Zwiększenia	0,00	10 228 367,12
<i>Nabycie</i>	0,00	10 000 000,00
<i>Korekty aktualizujące wartość</i>	0,00	228 367,12
Zmniejszenia	5 063 140,00	10 106 263,76
<i>Sprzedaż</i>	1 200,00	10 106 263,76
<i>Korekty aktualizujące wartość</i>	5 061 940,00	0,00
Stan na koniec okresu	1 000,00	5 064 140,00

Dodatkowe informacje dotyczące zastawów i hipotek Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY przedstawiono w dalszej części sprawozdania.

4.5.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych

Odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały utworzone w wysokości 23.157 tys. PLN. W okresie sprawozdawczym odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych nie były odwracane. W okresie porównawczym, na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych nie były tworzone ani odwracane.

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały utworzone w wysokości 4.999 tys. PLN. W okresie sprawozdawczym odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych nie były odwracane. W okresie porównawczym, na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych, po odwróceniu odpisów aktualizujących, wynoszą 0,00 zł.

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynoszą 416 tys. zł. W okresie sprawozdawczym, jak również w porównywalnym okresie sprawozdawczym, odpisy aktualizujące wartość udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych nie uległy zmianie.

4.6 Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Początek okresu 01.01.2017	Podatek odroczonego ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczonego ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2017
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	350 560,00	-219 565,00	0,00	130 995,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	363 878,51	1 637 554,86	0,00	2 001 433,37
Niezrealizowane różnice kursowe	326,00	156 307,00	0,00	156 633,00
Strata podatkowa	449 103,00	-33 237,00	0,00	415 866,00
Wycena kontraktów długoterminowych	3 684 561,76	-2 760 892,61	0,00	923 669,15
Rezerwy na świadczenia pracownicze	468 396,00	-138 660,00	-3 301,00	326 435,00
Wycena instrumentów finansowych	27 997,83	-23 199,86	0,00	4 797,97
Straty aktuarialne	6 929,00	-684,00	-2 462,00	3 783,00
Koszty po dacie bilansowej	159 275,00	-16 464,00	0,00	142 811,00
Pozostałe	265 251,78	-299 832,95	0,00	-34 581,17
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 642,38	-1 642,38	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 777 921,26	-1 700 315,94	-5 763,00	4 071 842,32

	Początek okresu 01.01.2016	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	990 277,00	-639 717,00	0,00	350 560,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	328 594,00	-187 958,04	0,00	140 635,96
Niezrealizowane różnice kursowe	518,00	-192,00	0,00	326,00
Strata podatkowa	416 529,00	32 574,00	0,00	449 103,00
Wycena kontraktów długoterminowych	2 445 475,10	1 240 271,33	0,00	3 685 746,43
Rezerwy na świadczenia pracownicze	586 823,00	-107 798,00	-10 629,00	468 396,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	27 997,83	0,00	27 997,83
Straty aktuarialne	2 753,00	-2 623,00	6 799,00	6 929,00
Koszty po dacie bilansowej	278 328,00	104 200,00	0,00	382 528,00
Pozostałe	692 997,99	-427 298,95	0,00	265 699,04
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-11 811,06	11 811,06	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 730 484,03	51 267,23	-3 830,00	5 777 921,26

4.7 Aktywa dostępne do sprzedaży

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Akcje notowane	0,00	0,00
Akcje / udziały nienotowane	0,00	90 050,00
a) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością	0,00	90 050,00
Aktywa dostępne do sprzedaży, razem	0,00	90 050,00

4.8 Pozostałe aktywa długoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa finansowe	0,00	0,00
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 069,80	12 588,80
Aktywa niefinansowe	1 069,80	12 588,80

4.8.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	0,00	0,00
Utworzenie	6 121 572,77	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	6 121 572,77	0,00

4.8.2 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 069,80	12 588,80
Koszty rozliczane w czasie	82,50	5 851,78
Opłata za czynności dozоровe UDT, TDT	333,50	6 101,67
Prenumerata	628,32	0,00
Licencja na oprogramowanie	25,48	635,35
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	0,00	0,00
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 069,80	12 588,80

4.9 Utrata wartości aktywów trwałych

4.9.1 Utrata wartości - wartości niematerialne

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości niematerialnych. Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych zostały przedstawione w nocie 4.3.

4.9.2 Utrata wartości – rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nastąpiła utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych. Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych w odniesieniu do każdej grupy niefinansowych aktywów trwałych zostały przedstawione w nocie 4.1.

4.9.3 Utrata wartości – wartość firmy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca CHEMOSERVIS-DWORY S.A. przeprowadziła coroczne testy na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy. Analizy zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe obejmujące lata 2018 – 2022, przy uwzględnieniu niezbędnych korekt dotyczących głównie poziomu i efektów wydatków inwestycyjnych. Dla celów badania utraty każda spółka zależna została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. uzyskała ujemny wynik finansowy, wobec czego zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej. Spółka Chemoservis-Dwory S.A. na dzień bilansowy dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 3.724 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna K-Protos a.s. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej. Spółka Chemoservis-Dwory S.A. na dzień bilansowy dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 14.752 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna ZBACH Sp. z o.o. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej. Spółka Zależna K-Protos a.s. posiadająca udziały w Jednostce Zależnej ZBACH Sp. z o.o. na dzień bilansowy dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 4.517 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna BALTICSERVIS Sp. z o.o. uzyskała ujemny wynik finansowy, wobec czego zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej. Spółka Chemoservis-Dwory S.A. na dzień bilansowy dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 100 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. (poprzednia nazwa MONEA XII Sp. z o.o.) uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody skorygowanej wartości aktywów netto. Wyliczeń dokonano poprzez ustalenie wartości przedsiębiorstwa w wysokości wartości godziwej aktywów netto, czyli wartości godziwej aktywów spółki pomniejszonych o zobowiązania w wartości godziwej. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

4.9.4 Utrata wartości – akcje i udziały w jednostkach powiązanych

Informacje odnośnie aktualnego stanu wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zostały przedstawione w nocie 4.5.

Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

	stan na dzień	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Jednostki zależne		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	0,00	0,00
Utworzenie	23 156 636,00	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	23 156 636,00	0,00

Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych nie podlegających konsolidacji

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Jednostka Zależna Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o. posiadająca udziały w Jednostce Zależnej Zakład Usług Energetycznych SERWIS Sp. z o.o. na dzień bilansowy dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 63 tys. PLN.

Utrata wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	stan na dzień	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Jednostki stowarzyszone		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	0,00	446 000,00
Utworzenie	4 999 000,00	0,00
Odwrócenie	0,00	446 000,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	4 999 000,00	0,00

Spółka stowarzyszona CHEMONT Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2017 roku uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce stowarzyszonej. Na dzień

31 grudnia 2017 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów do wysokości otrzymanego za nie wynagrodzenia w dniu 18 kwietnia 2018 roku.

Utrata wartości udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Pozostałe jednostki powiązane		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	416 000,00	416 000,00
Utworzenie	0,00	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	416 000,00	416 000,00

4.10 Zapasy

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Materiały	2 299 904,81	3 175 501,52
Półprodukty i produkty w toku	3 019 650,06	23 750 783,53
Produkty gotowe	0,00	0,00
Towary	0,00	0,00
Części zamienne	0,00	0,00
Zapasy netto	5 319 554,87	26 926 285,05
Odpisy aktualizujące wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	25 477 882,81	2 986 903,90
Zapasy brutto	30 797 437,68	29 913 188,95

4.10.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	2 986 903,90	2 984 973,23
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 535,00	-19 308,00
Utworzenie	24 978 534,82	10 519,12
Odwrócenie	2 485 300,82	0,00
Wykorzystanie	720,09	27 896,45
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-1 535,00	19 308,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	25 477 882,81	2 986 903,90

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów prezentowane jest w wartości sprzedanych towarów i materiałów, za wyjątkiem odpisu aktualizującego zapas z lat ubiegłych w kwocie 24.949 tys. PLN prezentowany w pozostałych kosztach operacyjnych.

4.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Dostawy i usługi	29 687 579,07	27 254 970,99
Pozostałe	16 253 231,75	17 022 991,36
Aktywa finansowe	45 940 810,82	44 277 962,35
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 680 793,74	1 688 415,57
Zaliczki na niefinansowe aktywa trwałe	406 097,56	0,00
Zaliczki na dostawy	13 515 306,24	13 115 364,99
Pozostałe	153 264,41	286 110,46
Aktywa niefinansowe	16 755 461,95	15 089 891,02
Należności netto	62 696 272,77	59 367 853,37
Odpisy aktualizujące wartość należności	3 310 730,75	4 275 125,49
Należności brutto	66 007 003,52	63 642 978,86

4.11.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	4 261 936,56	6 824 053,24
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	405,00	-2 472,00
Utworzenie	236 633,12	264 324,95
Odwrócenie	1 705 025,41	2 828 913,63
Wykorzystanie	15 408,52	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-405,00	2 472,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	2 777 730,75	4 261 936,56

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług prezentowane jest w kosztach sprzedaży w zakresie należności głównych oraz działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

Dodatkowe informacje dotyczące należności objętych cesją przedstawiono w 4.24.

4.11.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	13 188,93	142 438,93
Utworzenie	533 000,00	0,00
Odwrócenie	13 188,93	129 250,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	533 000,00	13 188,93

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności prezentowane jest w pozostałych kosztach operacyjnych w zakresie należności głównych oraz w działalności finansowej w zakresie należności finansowych oraz odsetek za nieterminową płatność.

4.11.3 Należności z tytułu dostaw i usług - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Należności bieżące	24 960 133,28	23 642 982,86
<i>Do 1 miesiąca</i>	20 030 084,41	15 538 650,63
<i>Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy</i>	4 812 742,98	7 107 919,20
<i>Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy</i>	0,00	934 370,73
<i>Powyżej 6 miesięcy do 1 roku</i>	117 305,89	0,00
<i>Powyżej 1 roku</i>	0,00	62 042,30
Należności przeterminowane	7 505 176,54	7 873 924,71
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	32 465 309,82	31 516 907,57
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	2 777 730,75	4 261 936,58
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	29 687 579,07	27 254 970,99

4.11.4 Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane - z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Do 1 miesiąca	572 701,00	1 657 409,58
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 995 039,34	1 291 742,20
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 405 197,96	1 011 701,30
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	358 878,10	472 099,69
Powyżej 1 roku	2 173 360,14	3 440 971,94
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (brutto)	7 505 176,54	7 873 924,71
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	2 777 730,75	4 261 936,58
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (netto)	4 727 445,79	3 611 988,13

4.12 Wycena kontraktów długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Łączne przychody z kontraktów	99 506 399,57	82 582 681,25
<i>Przychody zafakturowane</i>	93 449 061,74	55 684 759,19
<i>Przychody doliczone metodą stopnia zaawansowania prac</i>	6 057 337,83	26 897 922,06
Koszty dotyczące niezakończonych	107 995 729,38	73 421 163,96
Zysk ujęty w okresie z tytułu niezakończonych kontraktów	-8 489 329,81	9 161 517,29
Pozycje wykazane w bilansie:		
<i>Przefakturowania (pasywa)</i>	2 870 345,49	180 573,50
<i>Niedofakturowania (aktywa)</i>	8 927 683,32	27 078 495,56
<i>Kwoty zatrzymane tytułem kaucji gwarancyjnych</i>	12 930,64	0,00

4.13 Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Dłużne papiery wartościowe	13 358 400,63	0,00
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	1 265 625,00	1 435 660,00
Pożyczki udzielone	1 865 045,20	50 000,00
<i>jednostkom zależnym</i>	71 852,80	0,00
<i>jednostkom stowarzyszonym</i>	0,00	0,00
<i>pozostałym jednostkom powiązanym</i>	1 531 142,40	0,00
<i>pozostałym jednostkom</i>	262 050,00	50 000,00
Pozostałe	188 027,87	1 427 643,00
Aktywa finansowe	16 677 098,70	2 913 303,00
Rozliczenia międzyokresowe czynne	803 896,98	885 002,84
Pozostałe	34 598,40	0,00
Aktywa niefinansowe	838 495,38	885 002,84

4.14 Rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	258 553,83	339 659,69
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	71 442,68	101 869,38
Ubezpieczenia kontraktów	96 718,06	23 245,40
Ubezpieczenia OC	43 092,79	53 184,53
Prenumerata	10 837,18	8 509,04
Koszty rozliczane w czasie	20 737,84	115 787,96
Opłata roczna za czynności dozоровe UDT, TDT	5 768,17	7 034,04
Opłata za animację akcji, obligacji, agenta kalkulacyjnego	174,99	174,99
Licencje - programy	1 115,45	2 533,77
Opłata za poręczenia	8 666,67	27 320,58
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	545 343,15	545 343,15
Koszty emisji nowych akcji Jednostki Dominującej	225 638,00	225 638,00
Opracowanie prototypu nalewaków do autocystern	104 655,15	104 655,15
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	215 050,00	215 050,00
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	803 896,98	885 002,84

4.15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
a) środki pieniężne w kasie i na rachunkach	4 137 454,68	4 315 529,78
b) lokaty bankowe	120 000,00	2 450 721,26
c) inne aktywa finansowe	0,00	0,00
Środki pieniężne	4 257 454,68	6 766 251,04
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	1 139 112,00	0,00
Środki pieniężne na wyodrębnionym rachunku powierniczym	1 139 112,00	0,00

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania. Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

4.16 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz związane bezpośrednio z nimi zobowiązania

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży:	1 000,00	0,00
Udziały w jednostce stowarzyszonej	1 000,00	0,00
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	0,00	0,00
Udziały w jednostce stowarzyszonej	0,00	0,00
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz związane bezpośrednio z nimi zobowiązania, netto	1 000,00	0,00

4.17 Kapitał własny

4.17.1 Kapitał podstawowy

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Liczba wyemitowanych akcji		
seria A: 4.740.000 szt.	3 792 000,00	3 792 000,00
seria B: 3.750.000 szt.	3 000 000,00	3 000 000,00
seria C: 2.830.000 szt.	2 264 000,00	2 264 000,00
seria D: 13.687.500 szt.	10 950 000,00	10 950 000,00
Kapitał podstawowy	20 006 000,00	20 006 000,00

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku 20.006 tys. PLN i podzielony jest na 25.007.500 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,80 PLN każda. Wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są uprzywilejowane co do głosu lub dywidendy.

Każda nowa emisja akcji jest oznaczana jako kolejna seria.

Akcje wszystkich powyższych serii mają takie same prawa głosu oraz takie same prawa do dywidendy.

4.17.2 Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. serii C nad ich wartością nominalną w wysokości 12.200 tys. PLN oraz serii D w wysokości 24.274 tys. PLN, po potrąceniu kosztów związanych z emisjami akcji powyższych serii.

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
a) ze sprzedaży akcji serii C powyżej ich wartości nominalnej	12 200 324,00	12 200 324,00
b) ze sprzedaży akcji serii D powyżej ich wartości nominalnej	24 273 795,00	24 273 795,00
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, razem	36 474 119,00	36 474 119,00

4.17.3 Kapitał zapasowy

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Utworzony ustawowo	5 155 318,05	3 456 868,15
Utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	11 937 333,96	8 507 753,62
Z dopłat akcjonariuszy / współników	0,00	
Inny	885,48	885,48
z obniżenia kapitału zakładowego, pozostały po rozliczeniu straty z lat ubiegłych	885,48	885,48
Kapitał zapasowy, razem	17 093 537,49	11 965 507,25

4.17.4 Kapitał rezerwowy

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Z podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy	37 767,60	58 905,60
Z podziału zysku netto z lat ubiegłych	3 804 952,89	3 746 047,29
Pokrycie straty lat ubiegłych z kapitału rezerwowego	-265 650,79	-265 650,79
Kapitał rezerwowy	3 577 069,70	3 539 302,10

4.17.5 Kapitał z aktualizacji wyceny

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Środków trwałych	0,00	0,00
Udziałów w jednostkach powiązanych	-4 517 376,00	0,00
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	-4 517 376,00	0,00

4.17.6 Zyski zatrzymane

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Nierozliczone zyski lub straty z lat ubiegłych	-4 664 509,82	-1 721 139,44
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu z lat ubiegłych	-9 215,39	-8 659,81
Skutki korekt błędów poprzednich okresów	0,00	0,00
Skutki zmian zasad rachunkowości	0,00	0,00
Zysk / (Strata) netto okresu sprawozdawczego	-82 088 877,57	2 107 723,09
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za bieżący okres sprawozdawczy	-2 775,59	49 127,21
Zyski zatrzymane	-86 765 378,37	427 051,05

4.17.7 Propozycja pokrycia straty Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2017 rok

Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. proponuje pokryć stratę za 2017 rok kapitałem rezerwowym, kapitałem zapasowym, oraz kapitałem z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki oraz zapisów Kodeksu Spółek Handlowych, oraz z przyszłych zysków Spółki. Zarząd Spółki wobec narastających problemów finansowych Spółki złożył w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych dwa wnioski: o ogłoszenie upadłości Spółki oraz o otwarcie postępowania sanacyjnego.

4.17.8 Podział zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2016 rok

Na podstawie Uchwały Nr 21/2017 z dnia 29 sierpnia 2017 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, podjętej w wyniku reasumpcji Uchwały Nr 8/2017 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 24 sierpnia 2017 roku, zysk netto za 2016 rok w wysokości **3.597.254,55 PLN**, postanowiono przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki, zysk wynikający z pozostałych całkowitych dochodów netto za 2016 rok w wysokości **130.550,17 PLN**, postanowiono przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki (Rep. A Nr 2036/2017; Rep. A Nr 1993/2017).

4.17.9 Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym prowadzone jest w skali Grupy i ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla Akcjonariuszy, przy jednoczesnym utrzymaniu optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu. Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. może deklarować wypłatę dywidendy dla Akcjonariuszy, emitować nowe akcje lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Zarząd Jednostki Dominującej monitoruje kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wraz z zadłużeniem netto.

		stan na dzień	
Nota	31.12.2017	31.12.2016	
	(badany)	(badany)	
	PLN	PLN	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4.18	43 954 211,36	47 732 550,64
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	4 257 454,68	6 766 251,04
Zadłużenie netto		39 696 756,68	40 966 299,60
Kapitał własny ogółem	4.17	-12 824 211,06	77 357 068,63
Kapitał zaangażowany (kapitał własny i zadłużenie netto)		26 872 545,62	118 323 368,23
Wskaźnik zadłużenia		147,72%	34,62%

Zmiana wskaźnika jest zgodna z działaniami podejmowanymi przez Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A., a wskaźnik jest na poziomie oczekiwanym przez Zarząd Jednostki Dominującej i odzwierciedla sytuację finansową Grupy Kapitałowej.

4.18 Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

		stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016	
	(badany)	(badany)	
	PLN	PLN	
Długoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe		7 848 828,49	26 559 288,34
Kredyty		3 951 453,00	3 038 988,17
a) powyżej 1 roku do 3 lat		513 645,00	2 439 491,56
b) powyżej 3 do 5 lat		3 437 808,00	324 096,61
c) powyżej 5 lat		0,00	275 400,00
Pożyczki		3 897 375,49	0,00
a) powyżej 1 roku do 3 lat		3 897 375,49	0,00
b) powyżej 3 do 5 lat		0,00	0,00
c) powyżej 5 lat		0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe		0,00	23 520 300,17
a) powyżej 1 roku do 3 lat		0,00	23 520 300,17
b) powyżej 3 do 5 lat		0,00	0,00
c) powyżej 5 lat		0,00	0,00
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe		36 105 382,87	21 173 262,30
Kredyty		9 318 253,29	17 782 563,75
Pożyczki		7 456 656,99	0,00
Dłużne papiery wartościowe		19 330 472,59	3 390 698,55
Zobowiązania - kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe, razem		43 954 211,36	47 732 550,64
<i>w tym: pożyczki od jednostek powiązanych</i>		0,00	0,00

		stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016	
	(badany)	(badany)	
	PLN	PLN	
a) kredyty w rachunku bieżącym		3 081 087,07	13 324 575,45
b) kredyty obrotowe		750 000,00	905 794,00
c) kredyty inwestycyjne		4 242 453,00	3 083 870,66
d) kredyt restrukturyzacyjny		5 196 166,22	3 507 311,81
e) pożyczki na działalność operacyjną		11 354 032,48	0,00
f) pożyczki na inwestycje		0,00	0,00
g) dłużne papiery wartościowe		19 330 472,59	26 910 998,72
Zobowiązania - kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe, razem		43 954 211,36	47 732 550,64
<i>w tym: pożyczki od jednostek powiązanych</i>		0,00	0,00

Umowy kredytowe spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, obowiązujące w 2017 roku zostały opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w części I pkt. 13.

4.18.1 Kredyty

W roku 2017 Spółki Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY korzystały z kredytów bankowych finansujących działalność operacyjną Spółek, jak również działalność inwestycyjną. Zawierane umowy kredytowe oparte są o zmienne stopy procentowe i obejmują zarówno okresy kredytowania roczne, jak również wieloletnie.

✚ w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
PLN	9 505 498,29	17 547 551,92
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	3 764 208,00	3 274 000,00
Kredyty	13 269 706,29	20 821 551,92

✚ według rodzaju stopy procentowej

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
WIBOR	9 505 498,29	17 547 551,92
EURIBOR	0,00	0,00
PRIBOR	3 764 208,00	3 274 000,00
LIBOR	0,00	0,00
Kredyty	13 269 706,29	20 821 551,92

Dodatkowe informacje dotyczące wartości kredytu, które były zabezpieczone aktywami Spółek Grupy Kapitałowej przedstawiono w notcie 4.24.

W okresie objętym niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, jak również w okresie po dniu sprawozdawczym wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu kredytów lub naruszenia innych warunków umów kredytowych.

W dniu 13 czerwca 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała od Banku Millennium S.A. oświadczenie z dnia 5 czerwca 2018 roku o rozwiązaniu Ugody Nr 10560/17/DNG, ze skutkiem natychmiastowym, zobowiązującym Spółkę do spłaty całości zadłużenia wobec banku. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do spłaty pozostaje kwota kredytu w wysokości 988 tys. PLN.

Spółka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o., w ramach umów kredytowych obowiązujących w okresie sprawozdawczym, zanotowała następujące zdarzenia po dniu bilansowym:

- ✚ w dniu 17 maja 2018 r. ING Bank Śląski SA wypowiedział umowy:
 - ✓ o korporacyjny kredyt złotowy na finansowanie inwestycji 884/2015/00000718/00 z dnia 31.07.2015 r.
 - ✓ o kredyt złotowy w rachunku bankowym nr 884/2015/0000717/00 z dnia 31.07.2015 r.
 Okres wypowiedzenia wynosi 1 miesiąc. Podjęto działania mające na celu inne zabezpieczenia kredytu lub spłaty długu.
- ✚ w dniu 31 maja 2018 r. wygasła umowa na kredyt w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym w Będzinie trwają rozmowy na temat innego zabezpieczenia kredytu lub spłaty długu.

- w dniu 05.06.2018r Bank Millenium SA rozwiązał ze skutkiem natychmiastowym ugodę nr 10569/17/DNG z dnia 07.06.2017r. dotyczącą spłaty z tytułu umowy na linię wielowalutową nr 8455/15/M/04 z dnia 28.05.2015r.

4.18.2 Pożyczki

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
PLN	11 354 032,48	0,00
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	0,00	0,00
Pożyczki	11 354 032,48	0,00

- według rodzaju stopy procentowej

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
WIBOR	0,00	0,00
EURIBOR	0,00	0,00
LIBOR	0,00	0,00
Stała stopa procentowa ustalona w umowie	11 354 032,48	0,00
Pożyczki	11 354 032,48	0,00

W okresie objętym niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, jak również po dniu sprawozdawczym wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu pożyczek lub naruszenia innych warunków umów pożyczek. W ramach umów pożyczek, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego, przez Spółkę Chemoservis-Dwory S.A. spłacone zostało zadłużenie wobec spółki UNITED S.A. Pozostałe zadłużenie, pomimo upływu terminów płatności, z uwagi na trudną sytuację finansową Spółki Chemoservis-Dwory S.A., nie zostało spłacone.

4.18.3 Dłużne papiery wartościowe

	Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		Obligacje o stałym oprocentowaniu		Razem	
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Wartość nominalna	3 033 000,00	3 533 000,00	15 139 000,00	23 064 000,00	18 172 000,00	26 597 000,00
Wartość księgowa	3 094 933,68	3 557 274,48	16 235 538,91	23 353 724,24	19 330 472,59	26 910 998,72
Termin wykupu	2018-03-06	2018-03-06	2019-03-30	2019-03-30	---	---

	Wartość PLN	Data subskrypcji	Termin wykupu	Stopa bazowa	Marża	Rating
stan na dzień 31.12.2017						
Obligacje seria A						
Wartość nominalna	3 533 000,00					
Wartość księgowa	3 521 297,28					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2015-03-06	2018-03-06	WIBOR6M	5,25%	-----
Ilość wyemitowanych obligacji	15 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu	3 533					
Obligacje seria B						
Wartość nominalna	24 039 000,00					
Wartość księgowa	24 296 974,84					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2016-03-30	2019-03-30	7,50%	-----	-----
Ilość wyemitowanych obligacji	27 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu	24 039					

GRUPA KAPITAŁOWA CHEMOSERVIS-DWORY

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 r.

	Wartość	Data subskrypcji	Termin wykupu	Stopa bazowa	Marża	Rating
	PLN					
		stan na dzień 31.12.2016				
Obligacje seria A						
Wartość nominalna	3 533 000,00					
Wartość księgowa	3 557 274,48					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2015-03-06	2018-03-06	WIBOR6M	5,25%	-----
Ilość wyemitowanych obligacji w szt.	15 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu w szt.	3 533					
Obligacje seria B						
Wartość nominalna	23 064 000,00					
Wartość księgowa	23 353 724,24					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2016-03-30	2019-03-30	7,50%	-----	-----
Ilość wyemitowanych obligacji w szt.	27 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu w szt.	23 064					

✚ w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
PLN	19 330 472,59	26 910 998,72
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe	19 330 472,59	26 910 998,72

W dniu 3 marca 2015 roku Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. podjął uchwałę o emisji obligacji serii A, w ilości nie większej niż 30 000 (trzydzieści tysięcy) sztuk po 1 000,00 PLN (jeden tysiąc złotych) każda, niezabezpieczonych, odsetkowych, na okaziciela, w formie zdematerializowanej. Obligacje oferowane były w formie oferty niepublicznej w rozumieniu art. 9 pkt. 3 Ustawy o obligacjach, kierowanej do indywidualnie oznaczonych adresatów. Cena emisyjna obligacji równa jest wartości nominalnej i wynosi 1 000,00 PLN. Oprocentowanie obligacji zostało ustalone na poziomie WIBOR 6M + 525 punktów bazowych. Odsetki od obligacji wypłacane są w okresach półrocznych. Wykup obligacji nastąpi w terminie 3 lat od Dnia Emisji, przypadający na dzień 6 marca 2018 roku.

W dniu 6 marca 2015 roku w oparciu o przyjęte zapisy na obligacje, Zarząd podjął Uchwałę w sprawie przydziału obligacji serii A w ilości 15 000 (piętnaście tysięcy) sztuk w łącznej wartości nominalnej 15 mln PLN (słownie: piętnaście milionów złotych). Środki finansowe z emisji obligacji zostały przekazane Spółce w dniu 6 marca 2015 roku.

W dniu 30 marca 2015 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjął Uchwałę Nr 193/15 o zarejestrowaniu w dniu 1 kwietnia 2015 roku obligacji serii A w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych. Na podstawie Uchwały Nr 529/2015 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w dniu 8 czerwca 2015 roku Zarząd Spółki postanowił wprowadzić do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst piętnaście tysięcy sztuk obligacji serii A. Jako pierwszy dzień notowań obligacji ustalono dzień 18 czerwca 2015 roku (Uchwała Zarządu GPW S.A. Nr 575/2015 z dnia 17.06.2015 r.).

Na dzień sprawozdawczy to znaczy na dzień 31 grudnia 2017 roku stan obligacji serii A wynosi 3.033 sztuki, stanowiąc zobowiązanie o wartości nominalnej w wysokości 3.033.000,00 PLN.

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku Emitent, w oparciu o Warunki Emisji Obligacji serii A, dokonał przedterminowego wykupu obligacji serii A, celem ich umorzenia w następujących ilościach:

- ✚ w dniu 25 stycznia 2017 roku 500 sztuk obligacji, na podstawie otrzymanych zawiadomień o wymagalności z żądaniem przedterminowego wykupu, za kwotę nominalną w wysokości 500 tys. PLN – transakcja rozliczona gotówkowo wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 14 tys. PLN.

Zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji serii A termin wykupu obligacji wraz ze spłatą odsetek za szósty okres odsetkowy przypadał na dzień 6 marca 2018 roku. W dniu 7 marca 2018 roku Emitent wypłacił całą kwotę należnych za szósty okres odsetkowy odsetek w wysokości 109 tys. PLN. W dniu 8 marca 2018 roku Emitent dokonał częściowego wykupu obligacji serii A za kwotę nominalną w wysokości 819 tys. PLN. Przedmiotowe transakcje zostały sfinansowane ze środków obrotowych Spółki. Do uregulowania pozostaje zobowiązanie z tytułu wykupu pozostałej części nominalnej obligacji w wysokości 2.214 tys. PLN. Do dnia zatwierdzenia sprawozdania Spółka Chemoservis-Dwory S.A. nie dokonała wykupu pozostałej części nominalnej obligacji serii A.

W dniu 30 marca 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. dokonała emisji 27.000 obligacji zwykłych na okaziciela serii B, o wartości nominalnej 1.000,00 PLN każda i o łącznej wartości nominalnej 27.000.000,00 PLN. Cena emisyjna jest równa wartości nominalnej Obligacji.

Obligacje są oprocentowane począwszy od dnia 31 marca 2016 r. według rocznej stopy procentowej w wysokości 7% z możliwością podwyższenia stopy procentowej o 0,5 p.p. na zasadach określonych w Warunkach Emisji. Odsetki są wypłacane w okresach półrocznych z dołu.

Termin wykupu Obligacji został określony na dzień 30 marca 2019 roku przy czym Emitentowi przysługuje uprawnienie do żądania wcześniejszego wykupu Obligacji. W takim wypadku Emitent zobowiązany będzie do

zapłaty kwoty równej 100,5 % wartości nominalnej każdej Obligacji powiększonej o należne odsetki na datę wykupu Obligacji.

Obligacje są obligacjami zabezpieczonymi w następujący sposób:

- ✚ hipoteką umowną łączną ustanowioną do kwoty 40.500.000 PLN, ustanowioną na rzecz Administratora Zabezpieczeń, pełniącego funkcję administratora hipoteki w rozumieniu art. 31 ust. 4 Ustawy o Obligacjach; na nieruchomościach, dla których Sąd Rejonowy w Oświęcimiu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o numerach: KR1E/00060659/6, KR1E/00047981/5, KR1E/00059759/7 oraz na nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Bydgoszczy X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze BY1B/00199181/0. Przedmiotowe nieruchomości należą do podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Emitenta tj. Chemoservis–Dwory S.A., MD-PROECO Sp. z o.o. Dla przedmiotowych nieruchomości zostały sporządzone operaty szacunkowe, zgodnie z którymi ich wartość została określona na łączną kwotę w wysokości – 16.612.224,00 PLN;
- ✚ poręczeniem udzielonym przez każdego z poręczycieli na rzecz Administratora Zabezpieczeń do kwoty 40.500.000 zł. Poręczycielami są następujące podmioty: (i) Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o. zarejestrowany pod numerem KRS 0000077295 („ZE ZEN”), (ii) K-Protos a.s. zarejestrowany w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Miejski w Pradze, sekcja B, numer 4999 („K-Protos”), (iii) Balticservis Sp. z o.o. zarejestrowana pod numerem KRS 0000532434 („Balticservis”), (iv) „MD-PROECO” Sp. z o.o. zarejestrowana pod numerem KRS 0000078142 („MD-PROECO”) oraz przez Pana Michała Dębskiego;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na wierzytelnościach Emitenta o zmiennym składzie składający się z wierzytelności aktualnych i przyszłych przysługujących każdorazowo Emitentowi z tytułu dostaw towarów i usług, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 9.565.763,30 PLN;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 5.550 udziałach spółki ZE ZEN, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 6.522.225,52 PLN;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 18.333 udziałach spółki MD-PROECO, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 6.239.274,22 PLN;
- ✚ zastawem zwykłym ustanowionym według prawa czeskiego przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 19.710 akcjach imiennych spółki K-Protos, stanowiących 100% udziału w kapitale zakładowym i głosach tej spółki, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia do kwoty 40.500.000 PLN lub równowartości tej kwoty w EUR lub CZK; wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 12.450.099,60 PLN;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez ZE ZEN, na rzecz Administratora Zabezpieczeń na Mieniu Ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia; wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 29.959.191,08 PLN;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez Balticservis na rzecz Administratora Zabezpieczeń na mieniu ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 1.337.039,05 PLN;

- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez MD-PROECO na rzecz Administratora Zabezpieczeń na środkach trwałych tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 9.514.456,73 PLN;
- ✚ zastawem rejestrowym ustanowionym przez MD-PROECO na rzecz Administratora Zabezpieczeń na mieniu ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 PLN, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 10.736.041,98 PLN;
- ✚ poprzez zawarcie między Balticservis a Administratorem Zabezpieczeń umów przelewu wierzytelności pieniężnych przysługujących Balticservis z tytułu świadczonych usług;
- ✚ poprzez zawarcie między MD-PROECO a Administratorem Zabezpieczeń umów przelewu wierzytelności pieniężnych przysługujących MD-PROECO z tytułu świadczonych usług;
- ✚ poprzez złożenie przez Emitenta, na rzecz Administratora Zabezpieczeń, nieodwołalnej oferty sprzedaży wszystkich udziałów spółki MONEA XII sp. z o.o. za cenę określoną na podstawie wyceny tej spółki sporządzonej przez biegłego wskazanego przez Administratora zastawu, według stanu na dzień przejścia kontroli;
- ✚ poprzez zawarcie między MD-PROECO a Administratorem Zabezpieczeń umowy przelewu wierzytelności przysługujących MD-PROECO od Infrastruktura Kapuściska S.A. z siedzibą w Bydgoszczy w upadłości likwidacyjnej (zgłoszenie wierzytelności MD-PROECO w sprawie upadłości likwidacyjnej Infrastruktura Kapuściska S.A. z siedzibą w Bydgoszczy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XV Wydział Gospodarczy XV GUP 6/14).

W dniu 24 stycznia 2017 roku na podstawie oświadczenia Administratora Zabezpieczeń BSWW TRAST Sp. z o.o. zwolnione zostały z obowiązku objęcia zastawem rejestrowym mienie Spółki MD-proeco Sp. z o.o. stanowiące instalację utylizacji odpadów w łącznej kwocie 4.120.087,00 PLN. Ponadto w dniu 26 października 2017 roku oraz w dniu 27 października 2017 roku wykreślone zostały z rejestru zastawów zastawy na udziałach Spółki MD-proeco Sp. z o.o., na majątku Spółki MD-proeco Sp. z o.o., na środkach trwałych Spółki MD-proeco Sp. z o.o. oraz hipoteki na nieruchomościach Spółki MD-proeco Sp. z o.o.

Na dzień sprawozdawczy to znaczy na dzień 31 grudnia 2017 roku stan obligacji serii B wynosi 15.139 sztuk, stanowiąc zobowiązanie o wartości nominalnej w wysokości 15.139.000,00 PLN.

W okresie od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku Emitent, w oparciu o Warunki Emisji Obligacji serii B, dokonał przedterminowego wykupu obligacji serii B, celem ich umorzenia, w następujących ilościach:

- ✚ w dniu 12 stycznia 2017 roku Emitent wykupił 1.175 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 1.175 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku drugiego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 25 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki;
- ✚ w dniu 10 kwietnia 2017 roku Emitent wykupił 250 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 250 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 0,6 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki;
- ✚ w dniu 9 czerwca 2017 roku Emitent wykupił 250 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 250 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 4 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki;
- ✚ w dniu 7 lipca 2017 roku Emitent wykupił 500 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 500 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 10 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki;

- w dniu 1 sierpnia 2017 roku Emitent wykupił 250 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 250 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 6 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki;
- w dniu 8 listopada 2017 roku Emitent wykupił 5.500 szt. obligacji serii B za kwotę nominalną w wysokości 5.500 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku czwartego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 44 tys. PLN, finansując wykup ze środków pozyskanych ze sprzedaży udziałów w Spółce MD-proeco Sp. z o.o. oraz odsetki ze środków obrotowych Spółki.

Na dzień publikacji niniejszego raportu w wyniku częściowego umorzenia oraz wcześniejszego wykupu części obligacji stan obligacji serii B wynosi 15.139 sztuk.

W dniu 20 kwietnia 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała Żądania wcześniejszego wykupu od Obligatariuszy obligacji serii B, całości obligacji pozostających do wykupu wraz z odsetkami. Do dnia zatwierdzenia sprawozdania, żądanie nie zostało zrealizowane. W dniu 30 maja 2018 roku Spółka otrzymała Zawiadomienie o wykonaniu praw z zastawu poprzez przejęcie na własność akcji Spółki K-Protos a.s., przy czym zaspokojenie roszczeń z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji serii B zostały zaspokojone w kwocie 6.325.565,91 PLN.

4.19 Rezerwy

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Świadczenia pracownicze	1 081 136,03	1 473 662,91	76 290,30	133 323,09	1 157 426,33	1 606 986,00
Ryzyko gospodarcze	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Naprawy gwarancyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek odroczony	2 752 596,13	6 469 987,70	0,00	0,00	2 752 596,13	6 469 987,70
Pozostałe	0,00	0,00	3 685 317,25	36 664,00	3 685 317,25	36 664,00
Rezerwy	3 833 732,16	7 943 650,61	3 761 607,55	169 987,09	7 595 339,71	8 113 637,70

Zmiana stanu rezerw w 2017 roku

	Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na podatek odroczony	Pozostałe rezerwy	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2017 - 31.12.2017						
(badany)						
Stan na początek okresu sprawozdawczego	1 606 986,00	0,00	0,00	6 469 987,70	36 664,00	8 113 637,70
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	4 408,65	0,00	4 408,65
Utworzenie	221 739,78	0,00	0,00	40 156 412,34	3 722 957,25	44 101 109,37
Reklasyfikacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odwrócenie	467 500,04	0,00	0,00	43 459 903,74	0,00	43 927 403,78
Wykorzystanie	203 799,41	0,00	0,00	409 491,52	74 304,00	687 594,93
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	-4 408,65	0,00	-4 408,65
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	1 157 426,33	0,00	0,00	2 752 596,13	3 685 317,25	7 595 339,71

Zmiana stanu rezerw w 2016 roku

	Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na podatek odroczony	Pozostałe rezerwy	Razem
	01.01.2016 - 31.12.2016					
	(badany)					
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	2 184 915,43	0,00	0,00	4 440 923,21	353 484,80	6 979 323,44
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	-41 349,67	50 916,84	9 567,17
Utworzenie	416 099,82	0,00	0,00	12 125 905,53	113 039,26	12 655 044,61
Reklasyfikacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odwrócenie	500 555,03	0,00	0,00	9 787 836,71	168 785,79	10 457 177,53
Wykorzystanie	493 474,22	0,00	0,00	350 354,00	210 157,43	1 053 985,65
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	41 349,67	-50 916,84	-9 567,17
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	1 606 986,00	0,00	0,00	6 469 987,70	36 664,00	8 113 637,70

4.19.1 Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe rezerwy

W Spółkach Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY, zgodnie z postanowieniami Regulaminów wynagradzania obowiązujących w poszczególnych podmiotach, pracownikom przysługują:

- ✚ odprawa emerytalna naliczona zgodnie z Kodeksem pracy,
- ✚ dodatkowa odprawa emerytalna, której wysokość uzależniona jest od stażu pracy pracownika,
- ✚ nagrody jubileuszowe.

Zobowiązania z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia obliczone zostały przez aktuariuszy, dla każdego pracownika osobno. Zobowiązanie wyceniane jest w oparciu o wartość bieżącą przyszłych długoterminowych zobowiązań Grupy Kapitałowej z powyższych tytułów. Aktualizacja wartości rezerw została dokonana na dzień 31 grudnia 2017 roku.

4.19.1.1. Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Stan na początek okresu	1 473 662,91	1 863 919,05
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 380 370,08	1 721 798,97
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	93 292,83	142 120,08
Zwiększenia	86 246,36	197 404,04
Rezerwa na odprawy emerytalne	83 102,19	195 768,59
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	3 144,17	1 635,45
Wykorzystanie	59 039,00	135 320,95
Rezerwa na odprawy emerytalne	59 039,00	135 320,95
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0,00	0,00
Rozwiązanie	419 734,24	452 339,23
Rezerwa na odprawy emerytalne	406 215,68	401 876,53
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	13 518,56	50 462,70
Stan na koniec okresu	1 081 136,03	1 473 662,91
Rezerwa na odprawy emerytalne	998 217,59	1 380 370,08
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	82 918,44	93 292,83

4.19.1.2. Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw krótkoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	169 987,09	674 481,18
Rezerwa na odprawy emerytalne	127 323,09	169 978,53
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 000,00	201 934,69
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	50 916,84
Rezerwa na roszczenia pracownicze	0,00	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	210 157,43
Rezerwa na kary umowne	0,00	0,00
Pozostałe rezerwy	36 664,00	41 493,69
Zwiększenia	3 815 281,58	280 818,20
Rezerwa na odprawy emerytalne	77 324,33	161 778,94
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	15 000,00	6 000,00
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	27 396,50	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	76 375,26
Rezerwa na roszczenia pracownicze	31 231,23	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	0,00
Rezerwa na kary umowne	3 280 000,00	0,00
Pozostałe rezerwy	384 329,52	36 664,00
Wykorzystanie	219 064,41	568 310,70
Rezerwa na odprawy emerytalne	138 760,41	172 302,58
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 000,00	185 850,69
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	20 071,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	0,00
Rezerwa na roszczenia pracownicze	0,00	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	210 157,43
Rezerwa na kary umowne	0,00	0,00
Pozostałe rezerwy	54 233,00	0,00
Rozwiązanie	4 596,71	217 001,59
Rezerwa na odprawy emerytalne	4 596,71	32 131,80
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0,00	16 084,00
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	127 292,10
Rezerwa na roszczenia pracownicze	0,00	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	0,00
Rezerwa na kary umowne	0,00	0,00
Pozostałe rezerwy	0,00	41 493,69
Stan na koniec okresu	3 761 607,55	169 987,09
Rezerwa na odprawy emerytalne	61 290,30	127 323,09
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	15 000,00	6 000,00
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	7 325,50	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	0,00
Rezerwa na roszczenia pracownicze	31 231,23	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	0,00
Rezerwa na kary umowne	3 280 000,00	0,00
Pozostałe rezerwy	366 760,52	36 664,00

4.19.1.3. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze

w 2017 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Razem
	PLN	PLN	PLN
01.01.2017 - 31.12.2017 (badany)			
Stan na początek okresu sprawozdawczego	99 292,83	1 507 693,17	1 606 986,00
Koszty bieżącego zatrudnienia	9 247,22	89 062,55	98 309,77
Koszty odsetek	3 265,21	47 881,10	51 146,31
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-7 886,82	-503,44	-8 390,26
<i>założeń demograficznych</i>	303,40	8 716,60	9 020,00
<i>założeń finansowych</i>	235,76	-39 970,70	-39 734,94
<i>pozostałe</i>	-8 425,98	30 750,66	22 324,68
Koszty przeszłego zatrudnienia	0,00	-375 787,49	-375 787,49
Skutki zmian kursowych	0,00	0,00	0,00
Świadczenia wypłacone	-6 000,00	-198 033,64	-204 033,64
Pozostałe	0,00	-10 804,36	-10 804,36
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	97 918,44	1 059 507,89	1 157 426,33

w 2016 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Razem
	PLN	PLN	PLN
01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)			
Stan na początek okresu sprawozdawczego	344 054,77	1 891 777,50	2 235 832,27
Koszty bieżącego zatrudnienia	15 279,41	110 799,11	126 078,52
Koszty odsetek	4 263,58	51 073,68	55 337,26
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-78 454,24	61 470,66	-16 983,58
<i>założeń demograficznych</i>	-6 459,49	219 027,52	212 568,03
<i>założeń finansowych</i>	-3 272,78	-82 444,43	-85 717,21
<i>pozostałe</i>	-68 721,97	-75 112,43	-143 834,40
Koszty przeszłego zatrudnienia	0,00	0,00	0,00
Skutki zmian kursowych	0,00	0,00	0,00
Świadczenia wypłacone	-185 850,69	-319 166,60	-505 017,29
Pozostałe	0,00	-288 261,18	-288 261,18
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	99 292,83	1 507 693,17	1 606 986,00

4.19.1.4. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów

	Pracownicy aktywni		Emeryci		Razem	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Polska	1 157 426,33	1 606 986,00	0,00	0,00	1 157 426,33	1 606 986,00
Republika Czeska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

4.19.1.5. Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych

Stopy dyskonta, wskaźnik rotacji pracowniczej oraz planowane wzrosty wynagrodzeń są kluczowymi założeniami używanymi w modelu aktuarialnym. Wybór stopy dyskonta jest w głównej mierze podyktowany aktualną sytuacją na rynku obligacji Skarbu Państwa, natomiast wybór planowanych wzrostów wynagrodzeń jest odzwierciedleniem strategii Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej w zakresie kształtowania polityki płacowej w przyszłości. Dodatkowo analizie poddano wpływ zmiany wskaźników rotacji pracowniczej, które również istotnie wpływają na saldo rezerw na świadczenia pracownicze, ale zależą od historycznej rotacji pracowników poszczególnych Spółek.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY do wyceny świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2017 roku przyjęła szacunkowy wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę do kalkulacji kodeksowych odpraw emerytalnych na poziomie 3,12%, wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę dodatkowej oprawy emerytalnej oraz nagrody jubileuszowej na poziomie 3,48%, rotację pracowników na poziomie 5,20% oraz stopę dyskonta dla średnioważonego okresu dyskontowania w wysokości 3,25%.

Analiza wrażliwości zobowiązania na podstawowe zmiany założeń aktuarialnych	Założone odchylenia	Kwota odchylenia	Wartość rezerwy na nagrody jubileuszowe po korekcie		Wartość rezerwy na odprawy emerytalne po korekcie
			01.01.2017 - 31.12.2017		
			(badany)		
		PLN	PLN	PLN	PLN
Założenia demograficzne (+)					
<i>umieralność</i>	0,25%	-9,46	97 908,98	-8 043,28	1 051 434,61
	0,50%	-18,94	97 899,50	-8 368,84	1 051 109,05
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	-1 718,51	96 199,93	-31 820,40	1 027 657,49
	0,50%	-3 401,56	94 516,88	-55 133,26	1 004 344,63
Założenia finansowe (+)					
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	-1 575,11	96 343,33	-29 791,62	1 029 686,27
	0,50%	-3 113,06	94 805,38	-51 101,96	1 008 375,93
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	1 424,71	99 343,15	15 139,28	1 074 617,17
	0,50%	2 875,51	100 793,95	38 714,25	1 098 192,14
Założenia demograficzne (-)					
<i>umieralność</i>	0,25%	9,45	97 927,89	-7 391,41	1 052 086,48
	0,50%	18,95	97 937,39	-7 065,70	1 052 412,19
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	1 754,69	99 673,13	15 223,52	1 074 701,41
	0,50%	3 546,41	101 464,85	38 939,36	1 098 417,25
Założenia finansowe (-)					
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	1 613,27	99 531,71	15 154,24	1 074 632,13
	0,50%	3 265,79	101 184,23	38 862,20	1 098 340,09
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	-1 399,08	96 519,36	-29 884,06	1 029 593,83
	0,50%	-2 772,89	95 145,55	-51 383,49	1 008 094,40

Analiza wrażliwości zobowiązania na podstawowe zmiany założeń aktuarialnych	Założone odchylenia	Wartość rezerwy na nagrody jubileuszowe po korekcie				
		Kwota odchylenia	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)		Kwota odchylenia	Wartość rezerwy na odprawy emerytalne po korekcie
			PLN	PLN		
Założenia demograficzne (+)						
<i>umieralność</i>	0,25%	-10,97	99 281,86	-496,24	1 507 196,93	
	0,50%	-22,08	99 270,75	-992,68	1 506 700,49	
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	-1 893,02	97 399,81	-34 403,39	1 473 289,78	
	0,50%	-3 744,17	95 548,66	-67 672,11	1 440 021,06	
Założenia finansowe (+)						
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	-1 731,35	97 561,48	-31 568,75	1 476 124,42	
	0,50%	-3 419,51	95 873,32	-62 040,99	1 445 652,18	
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	1 569,97	100 862,80	32 571,54	1 540 264,71	
	0,50%	3 172,48	102 465,31	64 628,31	1 572 321,48	
Założenia demograficzne (-)						
<i>umieralność</i>	0,25%	11,15	99 303,98	496,91	1 508 190,08	
	0,50%	22,22	99 315,05	993,95	1 508 687,12	
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	1 936,20	101 229,03	30 148,52	1 537 841,69	
	0,50%	3 916,11	103 208,94	61 294,93	1 568 988,10	
Założenia finansowe (-)						
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	1 775,94	101 068,77	32 719,25	1 540 412,42	
	0,50%	3 597,61	102 890,44	66 642,38	1 574 335,55	
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	-1 537,83	97 755,00	-31 581,76	1 476 111,41	
	0,50%	-3 044,28	96 248,55	-62 212,26	1 445 480,91	

4.19.1.6. Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

✚ Analiza zapadalności rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Rezerwa na odprawy emerytalne		Razem	
	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
do 1 roku	15 000,00	6 000,00	61 290,30	127 323,09	76 290,30	133 323,09
od 1 do 3 lat	2 568,14	15 235,38	121 895,71	151 364,66	124 463,85	166 600,04
od 3 do 5 lat	6 527,72	4 923,73	116 417,69	132 247,55	122 945,41	137 171,28
powyżej 5 lat	73 822,58	73 133,72	759 904,19	1 096 757,87	833 726,77	1 169 891,59
Rezerwy	97 918,44	99 292,83	1 059 507,89	1 507 693,17	1 157 426,33	1 606 986,00

✚ Analiza zapadalności płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Rezerwa na odprawy emerytalne		Razem	
	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2017 (badany)	31.12.2016 (badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
do 1 roku	15 000,00	6 000,00	61 290,30	127 323,09	76 290,30	133 323,09
od 1 do 3 lat	2 866,44	16 847,24	148 166,38	175 008,00	151 032,82	191 855,24
od 3 do 5 lat	8 979,28	7 254,87	158 383,86	186 659,03	167 363,14	193 913,90
powyżej 5 lat	207 404,14	230 286,31	2 159 819,94	3 300 428,22	2 367 224,08	3 530 714,53
Rezerwy	234 249,86	260 388,42	2 527 660,48	3 789 418,34	2 761 910,34	4 049 806,76

4.19.1.7. Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujęta w sprawozdaniu z zysku lub straty oraz pozostałych całkowitych dochodów

	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
W rachunku zysków lub strat	-416 575,47	-147 745,24
Koszty bieżącego zatrudnienia	90 357,15	126 078,52
Koszty odsetek	51 667,21	55 337,26
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-201,61	-22 264,63
<i>założeń demograficznych</i>	176,33	-402,46
<i>założeń finansowych</i>	33,33	-1 867,85
<i>pozostałe</i>	-411,27	-19 994,32
Koszty przeszłego zatrudnienia	-375 787,49	0,00
Pozostałe	-182 610,73	-306 896,39
W składnikach pozostałych całkowitych dochodów		
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-5 270,51	5 281,04
<i>założeń demograficznych</i>	10 487,77	154 051,16
<i>założeń finansowych</i>	-40 714,75	-24 930,03
<i>pozostałe</i>	24 956,47	-123 840,09

Rezerwy na świadczenia pracownicze ujęte w sprawozdaniu z zysku lub straty zaksięgowano w następujących pozycjach:

	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Koszt własny sprzedaży	-60 825,01	-190 928,11
Koszty ogólnego zarządu	-365 436,12	48 441,93
Koszty sprzedaży	9 685,66	-5 259,06

4.19.2 Rezerwa na ryzyko gospodarcze

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY w okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównywalnym, nie tworzyła rezerw na ryzyko gospodarcze.

4.19.3 Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Spółki Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w ramach zawieranych kontraktów handlowych udzielają gwarancji na dobre wykonanie w okresie od 1 do 5 lat. Ze względu na brak reklamacji z tytułu wykonywanych przez Spółki prac, Grupa Kapitałowa nie dysponuje podstawami do przeprowadzenia wiarygodnych szacunków rezerw z tego tytułu oraz stwierdzenia, że prawdopodobieństwo wystąpienia obowiązku jest większe niż jego brak. Wobec powyższego nie jest tworzona rezerwa na naprawy gwarancyjne.

4.19.4 Rezerwa na podatek odroczony

	Początek okresu 01.01.2017	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2017
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Wycena kontraktów długoterminowych	4 481 045,48	-3 870 352,58	0,00	610 692,90
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 596 091,93	-371 444,47	0,00	1 224 647,46
Niezrealizowane różnice kursowe	16 046,00	15 913,00	0,00	31 959,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	111 885,00	-44 472,00	0,00	67 413,00
Zyski aktuarialne	30 623,00	-24 531,00	0,00	6 092,00
Naliczone odsetki	229 887,65	486 911,12	0,00	716 798,77
Pozostałe	0,00	94 993,00	0,00	94 993,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	4 408,64	-4 408,64	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 469 987,70	-3 717 391,57	0,00	2 752 596,13

	Początek okresu 01.01.2016	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Wycena kontraktów długoterminowych	2 177 665,41	2 305 008,46	0,00	4 482 673,87
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 991 425,47	-392 553,29	0,00	1 598 872,18
Niezrealizowane różnice kursowe	21 335,00	-5 289,00	0,00	16 046,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	125 786,00	-13 901,00	0,00	111 885,00
Zyski aktuarialne	21 473,00	-21 032,00	30 182,00	30 623,00
Naliczone odsetki	33 356,00	196 531,65	0,00	229 887,65
Pozostałe	111 232,00	-111 232,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-41 349,67	41 349,67	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 440 923,21	1 998 882,49	30 182,00	6 469 987,70

4.20 Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2017 (badany) PLN	31.12.2016 (badany) PLN
Leasing finansowy	176 899,12	465 844,49
Zobowiązania finansowe	176 899,12	465 844,49
Zobowiązania niefinansowe	0,00	0,00

4.21 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Dostawy i usługi	35 873 376,19	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	189 468,85	591 421,78
Nabycie akcji i udziałów	0,00	10 052,51
Leasing finansowy	200 526,14	401 089,06
Pozostałe	3 545 789,72	59 022,19
Zobowiązania finansowe	39 809 160,90	32 437 870,11
Zaliczki na dostawy	9 686 922,40	10 066 801,60
Wynagrodzenia	2 131 409,06	2 970 823,36
Podatek od towarów i usług	3 179 275,56	4 840 516,11
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 984 929,41	8 431 491,98
Pozostałe	432 704,57	206 275,89
Zobowiązania niefinansowe	22 415 241,00	26 515 908,94

4.22 Rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Długoterminowe	0,00	139 008,29
przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	0,00	139 008,29
Krótkoterminowe	14 438 495,92	1 533 926,88
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	10 803 504,14	1 272 590,29
rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	1 405 410,49	800 905,09
rezerwa na koszty usług obcych	650,00	31 150,00
rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	231 421,60	333 255,90
rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	22 639,00	0,00
rezerwa na materiały bezpośrednie	9 080 971,05	0,00
rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	0,00	17 569,00
badanie i przegląd sprawozdań finansowych	52 952,00	61 399,80
pozostałe rezerwy	9 460,00	28 310,50
b) pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	85 232,26	6 155,59
rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	85 232,26	4 486,85
rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	0,00	1 668,74
c) rozliczenia międzyokresowe przychodów	3 549 759,52	255 181,00
przychody przyszłych okresów	3 351 703,13	98 780,50
przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	197 972,21	5 347,40
przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	0,00	150 856,36
inne przychody przyszłych okresów	84,18	196,74
Zobowiązania - rozliczenia międzyokresowe	14 438 495,92	1 672 935,17

4.22.1 Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zmiana stanu

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	10 803 504,14	1 272 590,29
a) stan na początek okresu	1 272 590,29	2 535 902,27
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 297,00	-11 918,30
✚ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	800 389,09	990 524,44
✚ rezerwa na koszty usług obcych	31 150,00	275 714,03
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	332 612,40	448 025,80
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	0,00	727 448,00
✚ rezerwa na materiały bezpośrednie	0,00	0,00
✚ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	17 569,00	24 000,00
✚ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	61 344,80	46 300,00
✚ pozostałe rezerwy	28 228,00	35 808,30
b) zwiększenia	11 261 289,34	5 121 972,25
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	11 918,30
✚ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	1 828 630,69	2 684 859,15
✚ rezerwa na koszty usług obcych	650,00	897 150,00
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	161 381,40	860 290,50
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	70 605,00	519 475,00
✚ rezerwa na materiały bezpośrednie	9 080 971,05	0,00
✚ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	12 000,00	17 569,00
✚ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	97 591,20	102 399,80
✚ pozostałe rezerwy	9 460,00	28 310,50
c) zmniejszenia	1 729 078,49	6 385 284,23
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 297,00	0,00
✚ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	1 223 609,29	2 874 478,50
✚ rezerwa na koszty usług obcych	31 150,00	1 141 714,03
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	262 572,20	975 060,40
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	47 966,00	1 246 923,00
✚ rezerwa na materiały bezpośrednie	0,00	0,00
✚ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	29 569,00	24 000,00
✚ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	105 984,00	87 300,00
✚ pozostałe rezerwy	28 228,00	35 808,30
d) stan na koniec okresu	10 803 504,14	1 272 590,29
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00
✚ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	1 405 410,49	800 905,09
✚ rezerwa na koszty usług obcych	650,00	31 150,00
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	231 421,60	333 255,90
✚ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	22 639,00	0,00
✚ rezerwa na materiały bezpośrednie	9 080 971,05	0,00
✚ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	0,00	17 569,00
✚ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	52 952,00	61 399,80
✚ pozostałe rezerwy	9 460,00	28 310,50
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	85 232,26	6 155,59
a) stan na początek okresu	6 155,59	0,00
✚ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	4 486,85	0,00
✚ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	1 668,74	0,00
b) zwiększenia	85 232,26	8 783,55
✚ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	85 232,26	7 114,81
✚ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	0,00	1 668,74
c) zmniejszenia	6 155,59	2 627,96
✚ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	4 486,85	2 627,96
✚ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	1 668,74	0,00
d) stan na koniec okresu	85 232,26	6 155,59
✚ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	85 232,26	4 486,85
✚ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	0,00	1 668,74
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	3 549 759,52	255 181,00

a) stan na początek okresu	255 181,00	816 668,31
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-1 197,50	-30 658,60
✚ przychody przyszłych okresów	98 578,00	779 290,79
✚ przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	6 747,40	20 066,78
✚ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	150 856,36	47 660,04
✚ przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	0,00	0,00
✚ inne przychody przyszłych okresów	196,74	309,30
b) zwiększenia	4 401 969,85	8 780 918,68
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1 197,50	30 658,60
✚ przychody przyszłych okresów	4 159 047,74	111 015,30
✚ przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	194 064,57	2 728,42
✚ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	47 660,04	150 856,36
✚ przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	0,00	8 485 660,00
✚ inne przychody przyszłych okresów	0,00	0,00
c) zmniejszenia	1 107 391,33	9 342 405,99
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		
✚ przychody przyszłych okresów	905 922,61	791 525,59
✚ przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	2 839,76	17 447,80
✚ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	198 516,40	47 660,04
✚ przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	0,00	8 485 660,00
✚ inne przychody przyszłych okresów	112,56	112,56
d) stan na koniec okresu	3 549 759,52	255 181,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00
✚ przychody przyszłych okresów	3 351 703,13	98 780,50
✚ przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	197 972,21	5 347,40
✚ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	0,00	150 856,36
✚ przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	0,00	0,00
✚ inne przychody przyszłych okresów	84,18	196,74
Zobowiązania krótkoterminowe - rozliczenia międzyokresowe, razem	14 438 495,92	1 533 926,88

4.23 Pozostałe zobowiązania finansowe

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Nabycie akcji i udziałów	0,00	10 052,51
Leasing finansowy	200 526,14	401 089,06
Pozostałe	3 494 900,00	0,00
Zobowiązania finansowe	3 695 426,14	411 141,57
Zobowiązania niefinansowe	0,00	0,00

4.24 Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach

	Aktywa stanowiące zabezpieczenia zobowiązań		Zobowiązania zabezpieczone aktywami	
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Kredyty				
Zastaw na rzeczowych aktywach	3 853 285,83	7 973 372,83	4 243 546,22	5 842 591,81
Cesja należności	750 000,00	666 664,00	0,00	0,00
Zastaw na aktywach finansowych	0,00	6 800 000,00	0,00	1 900 000,00
Hipoteka	30 990 000,00	26 750 000,00	4 226 166,22	11 928 017,12
Dłużne papiery wartościowe				
Cesja należności	9 565 763,30	9 565 763,30	27 000 000,00	27 000 000,00
Zastaw na aktywach finansowych	37 233 761,25	37 233 761,25	27 000 000,00	27 000 000,00
Hipoteka	40 500 000,00	40 500 000,00	27 000 000,00	27 000 000,00
Pozostałe				
Zastaw na rzeczowych aktywach	553 700,77	20 754 199,48	41 478,52	27 205 388,76
Zastaw na zapasach	11 829 651,87	11 829 651,87	0,00	0,00
Cesja należności	7 439 171,98	8 216 811,14	0,00	0,00
Hipoteka	0,00	40 913 857,41	0,00	27 000 000,00

5 NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

5.1 Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

5.1.1 Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zmiana stanu pozostałych aktywów długoterminowych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	619 628,70	-16 963 058,74
Należności z tytułu sprzedaży aktywów finansowych	6 029 340,00	3 360 000,00
Różnice	6 029 340,00	3 360 000,00
Zmiana stanu należności prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	6 648 968,70	-13 603 058,74
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	21 606 730,18	-9 722 481,87
Różnice	0,00	0,00
Zmiana stanu zapasów prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	21 606 730,18	-9 722 481,87
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	6 132 656,33	17 246 034,62
Podatek dochodowy zapłacony/(otrzymany)	1 318 771,50	620 337,00
Pozostałe korekty	-928 903,58	-65 772,29
Różnice	389 867,92	554 564,71
Zmiana stanu zobowiązań prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	6 522 524,25	17 800 599,33
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-518 297,99	1 134 314,26
Różnice	0,00	0,00
Zmiana stanu rezerw prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	-518 297,99	1 134 314,26

5.1.2 Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Koszty emisji obligacji	0,00	210 839,50
Wycena emisji obligacji wg SCN	400 364,29	203 699,83
Odpis aktualizujący pozostałe aktywa długoterminowe	29 759 832,77	320 064,75
Odpis aktualizujący należności	3 705 468,58	0,00
Wycena dłużnych papierów wartościowych wg SCN	-499 965,01	0,00
Niepieniężne nabycie obligacji długoterminowych (z umowy DIS)	0,00	-1 500 000,00
Niepieniężne otrzymanie pożyczki (z umowy DIS)	0,00	12 489 440,00
Niepieniężne zmiany na aktywach finansowych krótkoterminowych (nabycia akcji z DIS + sprzedaż akcji niezapłacona + wycena akcji na 31.12.2017	-4 344 445,69	-10 654 832,64
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-104 825,73	229 537,76
Pozostałe korekty	84 410,78	0,00
	29 000 839,99	1 298 749,20

6 NOTY O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

6.1 Instrumenty finansowe

6.1.1 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Akcje notowane	4.13	17 810,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 810,27
Dłużne papiery wartościowe	4.13	0,00	0,00	9 174 965,01	4 183 435,62	0,00	0,00	13 358 400,63
Dostawy i usługi	4.11	0,00	29 687 579,07	0,00	0,00	0,00	0,00	29 687 579,07
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	4.13	0,00	1 265 625,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 265 625,00
Pożyczki udzielone	4.13	0,00	1 865 045,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1 865 045,20
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	0,00	4 257 454,68	0,00	0,00	0,00	0,00	4 257 454,68
Pozostałe	4.13, 4.11	0,00	16 423 449,35	0,00	0,00	0,00	0,00	16 423 449,35
		17 810,27	53 499 153,30	9 174 965,01	4 183 435,62	0,00	0,00	66 875 364,20

Aktywa finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Akcje notowane	4.13	1 427 643,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 427 643,00
Akcje/udziały nienotowane	4.7	0,00	0,00	0,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00
Dostawy i usługi	4.11	0,00	27 254 970,99	0,00	0,00	0,00	0,00	27 254 970,99
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	4.13	0,00	1 435 660,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 435 660,00
Pożyczki udzielone	4.13	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	0,00	6 766 251,04	0,00	0,00	0,00	0,00	6 766 251,04
Pozostałe	4.13, 4.11	0,00	17 022 991,36	0,00	0,00	0,00	0,00	17 022 991,36
		1 427 643,00	52 529 873,39	0,00	90 050,00	0,00	0,00	54 047 566,39

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		(badany)				
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	0,00	19 330 472,59	0,00	0,00	19 330 472,59
Kredyty	4.18	0,00	13 269 706,29	0,00	0,00	13 269 706,29
Pożyczki	4.18	0,00	11 354 032,48	0,00	0,00	11 354 032,48
Leasing finansowy	4.20, 4.23	0,00	377 425,26	0,00	0,00	377 425,26
Dostawy i usługi	4.21	0,00	35 873 376,19	0,00	0,00	35 873 376,19
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	0,00	189 468,85	0,00	0,00	189 468,85
Pozostałe	4.21, 4.23	0,00	3 545 789,72	0,00	0,00	3 545 789,72
		0,00	83 940 271,38	0,00	0,00	83 940 271,38

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		(badany)				
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	0,00	26 910 998,72	0,00	0,00	26 910 998,72
Kredyty	4.18	0,00	20 821 551,92	0,00	0,00	20 821 551,92
Leasing finansowy	4.20, 4.23	0,00	866 933,55	0,00	0,00	866 933,55
Dostawy i usługi	4.21	0,00	31 376 284,57	0,00	0,00	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	0,00	591 421,78	0,00	0,00	591 421,78
Pozostałe	4.21, 4.23	0,00	69 074,70	0,00	0,00	69 074,70
		0,00	80 636 265,24	0,00	0,00	80 636 265,24

6.1.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych							Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe		Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
					wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(badany)			
PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN		
Przychody finansowe z tytułu odsetek	3.4.1	0,00	255 227,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	255 227,06
Koszty finansowe z tytułu odsetek	3.4.2	0,00	0,00	0,00	2 910 193,87	0,00	0,00	0,00	2 910 193,87
Zysk/(strata) ze zbycia akcji/udziałów	3.4.1	145 509,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	145 509,46
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności i pożyczki ujęte w:		0,00	-6 015 672,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6 015 672,30
- pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych	3.3.2	0,00	-59 064,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-59 064,54
- przychodach/kosztach finansowych	3.4.2	0,00	-5 956 607,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 956 607,76
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	3.4.2	-25 252,48	0,00	0,00	844 473,87	0,00	0,00	0,00	819 221,39
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	3.4.2	0,00	0,00	0,00	221 900,41	0,00	0,00	0,00	221 900,41
		120 256,98	-5 760 445,24	0,00	3 976 568,15	0,00	0,00	0,00	-7 679 292,41
Pozostałe, niepodlegające MSSF 7									
Odpisy aktualizujące akcje w jednostkach powiązanych	3.4.2	0,00	-26 673 160,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-26 673 160,00
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących należności ujęte w pozostałych przychodach / kosztach operacyjnych	3.3.2	0,00	-198 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-198 000,00
		0,00	-26 871 160,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-26 871 160,00

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Przychody finansowe z tytułu odsetek	3.4.1	0,00	76 685,04	118 356,17	0,00	0,00	0,00	195 041,21
Koszty finansowe z tytułu odsetek	3.4.2	0,00	0,00	0,00	2 735 549,96	0,00	0,00	2 735 549,96
Zysk/(strata) ze zbycia akcji/udziałów	3.4.1	931 228,54	699 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 630 928,54
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	3.4.2	147 357,00	0,00	0,00	222 214,99	0,00	0,00	369 571,99
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	3.4.2	0,00	0,00	0,00	417 268,59	0,00	0,00	417 268,59
		1 078 585,54	776 385,04	118 356,17	3 375 033,54	0,00	0,00	5 348 360,29
Pozostałe, niepodlegające MSSF 7								
Zysk/(strata) ze zbycia akcji/udziałów	3.4.1	0,00	1 739 166,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1 739 166,42
		0,00	1 739 166,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1 739 166,42

6.1.3 Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

	NOTA	okres sprawozdawczy	
		za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Akcje notowane	3.4.2	25 252,48	0,00
Akcje/udziały nienotowane	3.4.2	26 673 160,00	0,00
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	3.4.2	335 000,00	0,00
Pożyczki udzielone	3.4.2	6 121 572,77	0,00

W prezentowanym okresie sprawozdawczym nastąpiła utrata wartości aktywów finansowych, w okresie porównawczym nie nastąpiła utrata wartości aktywów finansowych. Wysokość dokonanych odpisów oraz kategorie aktywów finansowych objętych odpisami prezentuje powyższa tabela.

6.1.4 Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań lub zobowiązań warunkowych

Informacje o zabezpieczeniach przedstawiono w nocie 4.24.

6.1.5 Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca i Jednostki Zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń i nie posiadają instrumentów zabezpieczających przepływy finansowe.

6.1.6 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY jest narażona w ramach prowadzonej działalności:

- a) ryzyka rynkowe, w tym:
 - ryzyko cenowe
 - ryzyko zmian kursów walutowych
 - ryzyko zmian stóp procentowych
- b) ryzyko płynności i kredytowe oraz
- c) inne szerzej opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w części I punkcie 2.

W Grupie Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY występuje ryzyko związane z instrumentami finansowymi. Zarówno ryzyko kredytowe, utraty płynności oraz zmiany cen powstają w normalnym toku działalności Jednostki Dominującej oraz jej Spółek Zależnych. Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest zminimalizowanie wpływu czynników ryzyka na osiągnięte wyniki finansowe oraz posiadane składniki majątkowe. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY, w celu ograniczenia ryzyka utraty płynności finansowej, nie stosowała zabezpieczeń w postaci pochodnych instrumentów finansowych. Instrumentami narażonymi na ryzyka są należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, udzielone pożyczki, pozyskane kredyty, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, posiadane środki finansowe.

Ryzyko cenowe, ryzyko zmian kursów walutowych.

Ryzyko cenowe w zakresie ryzyka walutowego jest nieistotne z uwagi na niewielką skalę transakcji rozliczanych w walutach obcych. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie posiada istotnych aktywów i zobowiązań, które byłyby obciążone istotnym czynnikiem ryzyka kursowego. Część przychodów Grupy Kapitałowej generowana jest przez Spółkę Zależną w CZK, jednak jest to jej waluta funkcjonalna, więc w odniesieniu do aktywów i pasywów Spółki Czeskiej nie występuje ryzyko walutowe. Ryzyko cenowe związane jest również z cenami materiałów i usług wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową do wykonywania kontraktów długoterminowych. Ograniczanie ryzyka polega na stałym monitorowaniu postępu prac na poszczególnych zadaniach, przepływów pieniężnych niezbędnych do wykonania kontraktu oraz rozliczaniem częściowym wykonanych etapów. Dodatkowo wynagrodzenie za wykonanie zakresu uzgadniane jest z podwykonawcą przed rozpoczęciem prac, zawierając odpowiednią umowę.

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	Pozostałe waluty po przeliczeniu na PLN	Razem po przeliczeniach na PLN
	PLN	PLN	(badany) PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	833 219,90	0,00	11 331 792,00	0,00	12 165 011,90
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24,86	0,00	2 071 334,40	0,00	2 071 359,26
	833 244,76	0,00	13 403 126,40	0,00	14 236 371,16
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	0,00	0,00	3 764 208,00		3 764 208,00
Dostawy i usługi	682 605,15	1 201 048,50	8 514 144,00	0,00	10 397 797,65
	682 605,15	1 201 048,50	12 278 352,00	0,00	14 162 005,65

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	Pozostałe waluty po przeliczeniu na PLN	Razem po przeliczeniach na PLN
	PLN	PLN	(badany) PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	1 248 463,46	0,00	11 019 792,90	0,00	12 268 256,36
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	77 804,00	0,00	330 635,60	0,00	408 439,60
Pozostałe	86 102,10	0,00	338 161,20	0,00	424 263,30
	1 412 369,56	0,00	11 688 589,70	0,00	13 100 959,26
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	0,00	0,00	3 274 000,00	0,00	3 274 000,00
Dostawy i usługi	1 186 609,88	0,00	7 277 283,50	0,00	8 463 893,38
	1 186 609,88	0,00	10 551 283,50	0,00	11 737 893,38

Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynikające z posiadanych aktywów oraz pasywów dla których przychody oraz koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.

Wpływ zmian stóp procentowych na sprawozdanie Spółki
Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	WIBOR		PRIBOR		EURIBOR		Razem	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Zobowiązania finansowe									
Dłużne papiery wartościowe	4.18	3 094 933,68	3 557 274,48	0,00	0,00	0,00	0,00	3 094 933,68	3 557 274,48
Kredyty	4.18	9 505 498,29	17 547 551,92	3 764 208,00	3 274 000,00	0,00	0,00	13 269 706,29	20 821 551,92

Analiza wrażliwości na stopę procentową

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowej instrumentów finansowych w związku z hipotetyczną zmianą istotnych stóp procentowych na zysk przed opodatkowaniem oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń:

Stopa procentowa	NOTA	Założone odchylenia		Wpływ na zysk przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
WIBOR	4.18	117 923,81	208 332,42	-117 923,81	-208 332,42	0,00	0,00	-117 923,81	-208 332,42
LIBOR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PRIBOR	4.18	37 642,08	32 740,00	-37 642,08	-32 740,00	0,00	0,00	-37 642,08	-32 740,00
EURIBOR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych w bieżącym i w poprzednim rocznym okresie sprawozdawczym.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31.12.2017 r. i na dzień 31.12.2016 r., wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w skali rocznej.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej.

Ryzyko płynności i kredytowe

Poprzez ryzyko płynności finansowej rozumie się utratę zdolności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY do terminowego regulowania bieżących zobowiązań.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wynosił odpowiednio: 0,83 i 1,52.

Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A., w konsekwencji pogarszającej się sytuacji finansowej Spółki, w tym niezdolności Spółki do terminowego wywiązywania się z zobowiązań finansowych, oraz w obliczu zdarzeń mających miejsce po dniu bilansowym, opisanych w pkt. 7.12 niniejszego sprawozdania, złożył w dniu 17 maja 2018 roku w Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych, wniosek o ogłoszenie upadłości. W dniu 25 maja 2018 roku Zarząd Spółki złożył wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do Spółki do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych.

Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności finansowej jest zapewnienie bezpieczeństwa i stabilizacji finansowej Grupy Kapitałowej, a podstawowym narzędziem ograniczającym powyższe ryzyko jest bieżący przegląd dopasowania terminów zapadalności aktywów i pasywów. Dodatkowo Grupa Kapitałowa realizuje politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje szereg narzędzi dla efektywnego zarządzania płynnością.

Udział w finansowaniu Grupy Kapitałowej ma sektor bankowy, zapewniający finansowanie w formie kredytów konsorcjalnych (stanowiących trzon finansowania) oraz kredytów bilateralnych (kredyty w rachunku bieżącym, linie wielocelowe, kredyty inwestycyjne) o zróżnicowanej strukturze zapadalności.

Mając na uwadze coraz bardziej restrykcyjne uregulowania dotyczące pozyskiwania długoterminowego finansowania bankowego Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. korzysta dodatkowo z dwóch programów emisji obligacji, umożliwiających jej wykorzystanie zasobów poza rynkiem bankowym.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu zawartych umów kredytowych dla Grupy Kapitałowej wyniosło odpowiednio 13.270 tys. PLN i 20.822 tys. PLN. Informacje w zakresie kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych przedstawiono w 4.18.

Grupa Kapitałowa ocenia również ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi, które oceniane jest przez Grupę za niskie. Wszystkie podmioty, w których Jednostka Dominująca i Spółki zależne lokują wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej (rating) najwyższej jakości oraz dobrej jakości.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego ryzyka kredytowego dla poszczególnych klas aktywów finansowych, która odpowiada ich wartości księgowej. Maksymalna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe, w odniesieniu do poszczególnych klas odpowiada ich wartości księgowej.

Struktura aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe i ryzyko płynności

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa finansowe			
Dłużne papiery wartościowe	4.13	13 358 400,63	0,00
Dostawy i usługi	4.11	29 687 579,07	27 254 970,99
Pożyczki udzielone	4.13	1 865 045,20	50 000,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	4 257 454,68	6 766 251,04
Akcje	4.13	188 027,87	1 427 643,00
Pozostałe	4.11, 4.13	17 518 856,75	18 458 651,36

W oparciu o analizę należności dokonano podziału kontrahentów:

- ✚ I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- ✚ II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział nieprzeterminowanych należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług według opisanego powyżej kryterium:

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Grupa I		17 192 097,62	23 642 982,86
Grupa II		7 768 035,66	0,00
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	4.11.3	24 960 133,28	23 642 982,86

Analiza wiekowa przeterminowanych należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług, dla których na koniec okresu sprawozdawczego nie nastąpiła utrata wartości

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Do 1 miesiąca		536 250,17	1 387 342,10
Od 1 do 3 miesięcy		1 995 039,34	1 053 031,27
Od 3 do 6 miesięcy		1 820 197,96	846 849,10
Od 6 do 12 miesięcy		358 878,10	196 322,73
Powyżej roku		17 080,22	128 442,93
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	4.11.4	4 727 445,79	3 611 988,13

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
		(badany)					
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	18 948 185,34	0,00	0,00	0,00	18 948 185,34	26 910 998,72
<i>obligacje o zmiennym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		3 103 972,20	0,00	0,00	0,00	3 103 972,20	3 557 274,48
<i>obligacje o stałym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		15 844 213,14	0,00	0,00	0,00	15 844 213,14	23 353 724,24
Kredyty - wartość niezdyskontowana	4.18	9 318 253,29	513 645,00	3 437 808,00	0,00	13 269 706,29	13 269 706,29
Pożyczki - wartość niezdyskontowana	4.18	7 456 656,99	3 897 375,49	0,00	0,00	11 354 032,48	11 354 032,48
Leasing finansowy	4.20, 4.23	211 455,68	178 581,05	10 801,00	0,00	400 837,73	377 425,26
Dostawy i usługi	4.21	35 873 376,19	0,00	0,00	0,00	35 873 376,19	35 873 376,19
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	189 468,85	0,00	0,00	0,00	189 468,85	189 468,85
Pozostałe	4.21, 4.23	3 545 789,72	0,00	0,00	0,00	3 545 789,72	3 545 789,72

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2016 r.

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
		(badany)					
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	3 390 698,55	23 724 000,00	0,00	0,00	27 114 698,55	26 910 998,72
<i>obligacje o zmiennym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		581 788,95	3 033 000,00	0,00	0,00	3 614 788,95	3 557 274,48
<i>obligacje o stałym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		2 808 909,60	20 691 000,00	0,00	0,00	23 499 909,60	23 353 724,24
Kredyty - wartość niezdyskontowana	4.18	17 782 563,75	2 439 491,56	324 096,61	275 400,00	20 821 551,92	20 821 551,92
Pożyczki - wartość niezdyskontowana	4.18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leasing finansowy	4.20, 4.23	401 089,06	398 798,46	67 045,85	0,00	866 933,37	866 933,55
Dostawy i usługi	4.21	31 376 284,57	0,00	0,00	0,00	31 376 284,57	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	591 421,78	0,00	0,00	0,00	591 421,78	591 421,78
Pozostałe	4.21, 4.23	69 074,70	0,00	0,00	0,00	69 074,70	69 074,70

7 POZOSTAŁE NOTY

7.1 Ustalanie wartości godziwej

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku.

	NOTA	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
		(badany)			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
Aktywa finansowe							
Akcje notowane	4.13	17 810,27	17 810,27	17 810,27	0,00	0,00	
Dłużne papiery wartościowe	4.13	13 358 400,63	13 358 400,63	0,00	0,00	13 358 400,63	
Dostawy i usługi	4.11	29 687 579,07	29 687 579,07	0,00	0,00	29 687 579,07	
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	4.13	1 265 625,00	1 265 625,00	0,00	0,00	1 265 625,00	
Pożyczki udzielone	4.13	1 865 045,20	1 865 045,20	0,00	0,00	1 865 045,20	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	4 257 454,68	4 257 454,68	0,00	0,00	4 257 454,68	
Pozostałe	4.11, 4.13	16 423 449,35	16 423 449,35	0,00	0,00	16 423 449,35	
Zobowiązania finansowe							
Dłużne papiery wartościowe	4.18	19 330 472,59	19 330 472,59	0,00	0,00	19 330 472,59	
Kredyty	4.18	13 269 706,29	13 269 706,29	0,00	0,00	13 269 706,29	
Pożyczki	4.18	11 354 032,48	11 354 032,48	0,00	0,00	11 354 032,48	
Leasing finansowy	4.20, 4.23	377 425,26	377 425,26	0,00	0,00	377 425,26	
Dostawy i usługi	4.21	35 873 376,19	35 873 376,19	0,00	0,00	35 873 376,19	
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	189 468,85	189 468,85	0,00	0,00	189 468,85	
Pozostałe	4.21, 4.23	3 545 789,72	3 545 789,72	0,00	0,00	3 545 789,72	

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku.

	NOTA	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
		(badany)			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
Aktywa finansowe							
Akcje notowane	4.13	1 427 643,00	1 427 643,00	1 427 643,00	0,00	0,00	
Akcje/udziały nienotowane	4.7	90 050,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00	
Dostawy i usługi	4.11	27 254 970,99	27 254 970,99	0,00	0,00	27 254 970,99	
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	4.13	1 435 660,00	1 435 660,00	0,00	0,00	1 435 660,00	
Pożyczki udzielone	4.13	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	6 766 251,04	6 766 251,04	0,00	0,00	6 766 251,04	
Pozostałe	4.11, 4.13	17 022 991,36	17 022 991,36	0,00	0,00	17 022 991,36	
Zobowiązania finansowe							
Dłużne papiery wartościowe	4.18	26 910 998,72	26 910 998,72	0,00	0,00	26 910 998,72	
Kredyty	4.18	20 821 551,92	20 821 551,92	0,00	0,00	20 821 551,92	
Leasing finansowy	4.20, 4.23	866 933,55	866 933,55	0,00	0,00	866 933,55	
Dostawy i usługi	4.21	31 376 284,57	31 376 284,57	0,00	0,00	31 376 284,57	
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	591 421,78	591 421,78	0,00	0,00	591 421,78	
Pozostałe	4.21, 4.23	69 074,70	69 074,70	0,00	0,00	69 074,70	

7.1.1 Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (tzw. Poziom 1). W pozostałych przypadkach, wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio (tzw. Poziom 2), lub danych nieobserwowalnych (tzw. Poziom 3).

Zobowiązania finansowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu kredytów, zobowiązania oraz należności z tytułu pożyczek oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy zastosowaniu stóp dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych według stanu na dany dzień sprawozdawczy na bazie kwotowań 1-miesięcznych, 3-miesięcznych i 6-miesięcznych powiększonych o marże właściwe dla poszczególnych instrumentów finansowych.

Z uwagi na nieistotne różnice pomiędzy wartością księgową a wartością godziwą zobowiązań z tytułu kredytów, jak również należności z tytułu pożyczek, zobowiązania kredytowe i należności z tytułu pożyczek wyceniane są w wartości wymaganej zapłaty. Przejęta wycena nie wpływa w znaczący sposób na zniekształcenie sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i na 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY posiadała nienotowane akcje i udziały w spółkach, dla których nie było możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. Wartości akcji i udziałów ujęte zostały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 0 tys. PLN, na dzień 31 grudnia 2016 roku w kwocie 5.154 tys. PLN, według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Na koniec okresu sprawozdawczego nie ma wiążących decyzji w zakresie sposobu i terminu zbycia tych aktywów.

7.2 Leasing

7.2.1 Leasing operacyjny

Spółki Grupy Kapitałowej jako leasingobiorca na dzień 31.12.2017 roku posiadały umowy kwalifikowane jako leasing operacyjny, na dzień 31.12.2016 roku nie posiadały umów kwalifikowanych jako leasing operacyjny.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Długoterminowy	0,00	0,00
a) powyżej 1 roku do 3 lat	0,00	0,00
b) powyżej 3 do 5 lat	0,00	0,00
c) powyżej 5 lat	0,00	0,00
Krótkoterminowy	10 216,60	0,00
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego, razem	10 216,60	0,00

7.2.2 Leasing finansowy

Spółki Grupy Kapitałowej jako leasingobiorcy na dzień 31.12.2017 roku oraz na dzień 31.12.2016 roku posiadały umowy leasingowe o charakterze finansowym.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych, istnieją możliwości zakupu przedmiotu leasingu oraz ewentualność ich przedłużenia.

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują część maszyn i urządzeń oraz środków transportu w ramach leasingu finansowego. Umowy leasingowe zawierane są na okresy od 3 do 5 lat. Spółki Grupy Kapitałowej mają możliwość zakupu wynajmowanego przedmiotu leasingu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY wynikające z umów leasingowych są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz weksłami in blanco wraz

z deklaracjami wekslowymi. Oprocentowanie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oparte jest o stawki WIBOR powiększone o marżę leasingodawcy, i wynoszą od 2,95% do 11,09% (w 2016 roku od 2,95% do 11,09%).

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
		(badany) PLN	(badany) PLN
Długoterminowy		176 899,12	465 844,49
a) powyżej 1 roku do 3 lat		166 166,72	398 798,64
b) powyżej 3 do 5 lat		10 732,40	67 045,85
c) powyżej 5 lat		0,00	0,00
Krótkoterminowy		200 526,14	401 089,06
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, razem	4.20, 4.23	377 425,26	866 933,55

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Długoterminowy	189 382,05	493 062,47
a) powyżej 1 roku do 3 lat	178 581,05	428 448,42
b) powyżej 3 do 5 lat	10 801,00	64 614,05
c) powyżej 5 lat	0,00	0,00
Krótkoterminowy	211 455,68	362 288,37
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych, razem	400 837,73	855 350,84

Łączna wartość bieżącego zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na 31 grudnia 2017 roku wynosi 377 tys. PLN (867 tys. PLN na dzień 31.12.2016 r.), natomiast wartość minimalnych przyszłych opłat leasingowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 401 tys. PLN (855 tys. PLN na dzień 31.12.2016 r.).

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych za pomocą właściwej danej umowie stopy procentowej.

Wartość księgowa netto dla każdej grupy rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym:

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
<i>Grunty</i>	0,00	0,00
<i>Budynki i budowle</i>	0,00	0,00
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	376 483,33	903 334,77
<i>Środki transportu i pozostałe</i>	356 218,65	657 422,54
Środki trwałe w leasingu finansowym	732 701,98	1 560 757,31

7.3 Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wartości niematerialne	5 121,79	5 586,64
Rzeczowe aktywa trwałe w tym:	4 011 235,21	2 581 531,72
<i>Grunty</i>	0,00	0,00
<i>Budynki i budowle</i>	720 207,80	139 689,10
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	1 002 571,23	395 395,03
<i>Środki transportu i pozostałe</i>	503 579,32	565 827,74
<i>Środki trwałe w budowie</i>	1 784 876,86	1 480 619,85
Razem nakłady inwestycyjne	4 016 357,00	2 587 118,36

Nabycie i sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	4 011 235,21	2 581 531,72
Sprzedaż netto rzeczowych aktywów trwałych	900 594,36	106 106,47

Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zobowiązania z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 288 968,85	591 421,78
Umowne zobowiązania inwestycyjne nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynikające z zawartych umów, w tym:	0,00	0,00
✚ na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
✚ na nabycie wartości niematerialnych	0,00	0,00
Razem:	1 288 968,85	591 421,78

7.4 Aktywa i zobowiązania warunkowe

7.4.1 Aktywa warunkowe

	stan na dzień 31.12.2016 (badany) PLN	Zwiększenia / Zmniejszenia (niebadany) PLN	stan na dzień 31.12.2017 (niebadany) PLN
1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek	2 259 400,00	-1 859 400,00	400 000,00
A. należności wekslowe	0,00	100 000,00	100 000,00
 zabezpieczenie zwrotu zaliczki - KBH INVEST Sp. z o.o. - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	0,00	100 000,00	100 000,00
B. uzyskane gwarancje ubezpieczeniowe	0,00	300 000,00	300 000,00
 udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zwrotu zaliczki - KOBEX	0,00	300 000,00	300 000,00
C. uzyskane gwarancje bankowe	2 259 400,00	-2 259 400,00	0,00
 uzyskana gwarancja bankowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy CENZIN Sp. z o.o.	2 259 400,00	-2 259 400,00	0,00
Aktywa warunkowe	2 259 400,00	-1 859 400,00	400 000,00

7.4.2 Zobowiązania warunkowe

	stan na dzień 31.12.2016 (badany) PLN	Zwiększenia / Zmniejszenia (niebadany) PLN	stan na dzień 31.12.2017 (niebadany) PLN
1. Na rzecz jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
2. Na rzecz pozostałych jednostek	138 335 441,70	11 874 949,47	150 210 391,17
A. zobowiązania wekslowe	23 691 717,75	6 399 233,31	30 090 951,06
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Ergo Hestia S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 100 542,29	2 184,48	1 102 726,77
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez WARTA S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	446 554,84	0,00	446 554,84
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez PZU S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	12 916 768,00	-124 713,70	12 792 054,30
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	727 882,00	-68 020,00	659 862,00
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	173 430,00	1 700 000,00	1 873 430,00
 zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez KUKA S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	5 939 479,10	-35 000,00	5 904 479,10
 zabezpieczenie należytego wykonania umów w okresie gwarancyjnym zawartych z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. Sp.J.- weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	592 527,47	-545 177,47	47 350,00
 zabezpieczenie spłaty pożyczki udzielonej przez UNITED S.A. - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	0,00	400 000,00	400 000,00
 zabezpieczenie spłaty pożyczek udzielonych przez EVICTION S.A. - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	0,00	2 862 000,00	2 862 000,00
 zabezpieczenie spłaty pożyczki udzielonej przez Fundusz Nowych Technologii ENTER FINTO S.A. - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00
 Zabezpieczenie udzielonej gwarancji należytego wykonania kontraktu oraz usunięcia wad i usterek dla TUZ	135 620,00	-63 300,00	72 320,00
 zabezpieczenie dobrego wykonania kontaktu zawartego z GA PKCH	282 264,05	0,00	282 264,05
 ING Bank Śląski Tarnów - jako zabezpieczenie gwarancji bankowej	310 490,00	0,00	310 490,00

✚	Grupa Azoty S.A. Tarnów - jako zabezpieczenie gwarancji dobrego wykonania	671 060,00	666 360,00	1 337 420,00
✚	Mezap Sp. z o.o. - jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy	395 100,00	-395 100,00	0,00
B.	udzielone gwarancje ubezpieczeniowe	21 442 459,11	1 408 966,30	22 851 425,41
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym - BIOAGRA OIL S.A.	1 801 079,10	0,00	1 801 079,10
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji - Grupa Lotos S.A.	31 980,00	0,00	31 980,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji - Polskie Młyny S.A.	831 498,29	0,00	831 498,29
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z PGE Energia Odnawialna S.A.	89 777,70	0,00	89 777,70
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z TAURON Wytwarzanie S.A.	173 430,00	0,00	173 430,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym - Grupa Azoty	68 020,00	-68 020,00	0,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z Grupy Azoty ZAK	16 000,00	0,00	16 000,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zwrotu zaliczki otrzymanej od YARA Environmental Technologies GmbH	3 364 788,00	0,00	3 364 788,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z YARA Environmental Technologies GmbH	4 103 400,00	0,00	4 103 400,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z PROCHEM S.A.	356 777,14	0,00	356 777,14
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zapłaty wadium dla Flukar Sp. z o.o.	400 000,00	-400 000,00	0,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z RAFAKO S.A.	915 090,48	0,00	915 090,48
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zapłaty wadium dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.	35 000,00	-35 000,00	0,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z Flukar Sp. z o.o.	9 120 000,00	176 886,30	9 296 886,30
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z ENERGOASH POŁUDNIE Sp. z o.o.	0,00	1 700 000,00	1 700 000,00
✚	EKOBENZEN SP. z o.o. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	47 300,00	-47 300,00	0,00
✚	Instal Kraków S.A. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	55 000,00	0,00	55 000,00
✚	PGNiG Technologie S.A. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	17 318,40	0,00	17 318,40
✚	PROCHEM S.A. Warszawa - gwarancja ubezpieczeniowa usunięcia wad i usterek	16 000,00	-16 000,00	0,00
✚	udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z LOTOS SERWIS Sp. z o.o.	0,00	98 400,00	98 400,00
C.	udzielone gwarancje bankowe	2 800 804,84	-1 554 408,84	1 246 396,00
✚	udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z Chemoprojekt Praha	0,00	0,00	0,00
✚	udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania umowy nr FL/PN/047/2016 na rzecz Tameh Polska Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej	847 470,00	-593 229,00	254 241,00
✚	udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania umowy nr FL/PN/027/2016 na rzecz Tameh Polska Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej	905 280,00	-622 995,00	282 285,00
✚	udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z ATEKO a.s.	0,00	0,00	0,00
✚	udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z UNIPETROL RPA S.R.O.	65 480,00	-200,00	65 280,00
✚	udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. Sp.J.	337 984,84	-337 984,84	0,00
✚	udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu oraz usunięcia wad i usterek do umowy zawartej z Prochem S.A.	334 100,00	0,00	334 100,00

 EKO BENZ Sp. z o.o. Lublin - gwarancja rękojmi i zapłaty ewentualnych kar umownych	310 490,00	0,00	310 490,00
D. udzielone poręczenia	90 400 460,00	5 621 158,70	96 021 618,70
 poręczenie udzielone Bankowi ING Bank Śląski S.A. na podstawie umów poręczenia spłaty kredytu za ZBACH Sp. z o.o..	4 000 000,00	0,00	4 000 000,00
 poręczenie udzielone Bankowi ING Bank Śląski S.A. na podstawie umów poręczenia spłaty kredytów za ZE ZEN Sp. z o.o.	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
 poręczenie wekslowe udzielone Grupie Azoty S.A. tytułem zabezpieczenia umów w zakresie gwarancji i rękojmi za ZBACH Sp. z o.o.	400 460,00	698 090,00	1 098 550,00
 poręczenia na rzecz BSWW TRUST sp. z o.o. za zobowiązania Emitenta wynikające z Obligacji	81 000 000,00	0,00	81 000 000,00
 poręczenie udzielone Bankowi Spółdzielczemu w Będzinie na podstawie umów poręczenia spłaty kredytów za ZE ZEN Sp. z o.o.	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
 poręczenie udzielone K&M ELEKTRO S.C. na podstawie umowy poręczenia spłaty zobowiązań za ZE ZEN Sp. z o.o..	0,00	2 973 068,70	2 973 068,70
 poręczenie udzielone INDOS S.A. na podstawie umowy poręczenia spłaty zobowiązań za ZE ZEN Sp. z o.o..	0,00	450 000,00	450 000,00
Zobowiązania warunkowe	138 335 441,70	11 424 949,47	149 760 391,17

7.5 Informacje o podmiotach powiązanych

7.5.1 Podmioty powiązane ze Spółką Chemoservis-Dwory S.A. wg stanu na dzień 31.12.2017

Jednostki Dominujące:

RAUNDS Sp. z o.o.	ul. Staniewicka 12	03-310 Warszawa
PETRO Mechanika S.A. w upadłości likwidacyjnej	ul. Zglenickiego 44A	09-411 Płock

Jednostki Zależne:

Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o.	ul. W. Roździeńskiego 5	41-308 Dąbrowa Górnicza
K-Protos a.s.	O. Wichterleho 810	278 01 Kralupy
MD-proeco Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
BALTICSERVIS Sp. z o.o.	ul. Ludowa 13	71-700 Szczecin
CHEMOS SUPPORT CENTER Sp. z o.o.	ul. Belwederska 23	00-761 Warszawa
TG16 Sp. z o.o.	ul. Hutnicza 5-9	42-600 Tarnowskie Góry

Jednostki Zależne pośrednio:

Zakład Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o.	ul. Kwiatkowskiego 8	33-101 Tarnów
Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.	ul. W. Roździeńskiego 5	41-308 Dąbrowa Górnicza
Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz

Jednostki Stowarzyszone

CHEMONT Sp. o.o.	ul. Chemików 1	32-600 Oświęcim
------------------	----------------	-----------------

Pozostałe Jednostki Powiązane

PETRO Kor Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	ul. Chemików 7	09-411 Płock
Klaster Za-chem Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Zakład Budowy Aparatury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	ul. Chemików 7	09-411 Płock
Tarmar Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	ul. Kwiatkowskiego 8	33-101 Tarnów
POLIVINYL S.A. w upadłości likwidacyjnej	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Petro Remont Sp. z o.o. w likwidacji	Ul. Zglenickiego 44	09-411 Płock

7.5.2 Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

W 2017 roku, jak również w okresie poprzednim w Jednostce Dominującej, jak również w Spółkach Zależnych nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi ujęto w nocie 7.5.5.

7.5.3 Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W okresie od 01.01.2017 do 31.12.2017 roku oraz w roku ubiegłym nie wystąpiły transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, jak również Spółek Zależnych, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

W okresie od 01.01.2017 do 31.12.2017 roku oraz w roku ubiegłym zarówno Jednostka Dominująca, jak i Jednostki Zależne, nie udzielały osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Jednostki Dominującej i jednostek z nią powiązanych.

Na dzień 31.12.2017 roku oraz 31.12.2016 roku nie wystąpiły pożyczki udzielone przez Grupę Kapitałową osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

7.5.4 Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązаныmi

W okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównywalnym za 2016 rok kluczowy personel kierowniczy Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie zawierał transakcji z podmiotami powiązаныmi.

7.5.5 Transakcje oraz stan rozrachunków Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi:

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Sprzedaż usług	565 582,06	1 490 953,12
Sprzedaż towarów, wyrobów gotowych i materiałów	4 586,16	193 136,90
Sprzedaż środków trwałych	0,00	32 200,00
Zakup usług	1 551 011,50	3 256 008,50
Zakup materiałów	0,00	490 000,00
Zakup środków trwałych	228 344,00	594 334,60
Przychody finansowe	9 737,67	92,83
<i>odsetki od pożyczek</i>	0,00	92,83
<i>pozostałe przychody finansowe</i>	9 737,67	0,00
Koszty finansowe	82 505,93	3 892,45
<i>odsetki od pożyczek</i>	2 552,21	3 892,45
<i>pozostałe koszty finansowe</i>	79 953,72	0,00
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	220,43	-502 799,49
Odpisy aktualizujące pożyczki	6 121 572,77	-100 911,78
Odpisy aktualizujące pozostałe należności	3 192 900,00	-174 256,49

Stan rozrachunków z podmiotami powiązaniymi:

	stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	250 953,59	1 227 312,17
Pożyczki udzielone	6 121 572,77	47 000,00
Pozostałe aktywa finansowe	2 994 900,00	0,00
Należności z tytułu dostaw i usług objęte odpisem aktualizującym	220,43	1 651 528,36
Pożyczki udzielone objęte odpisem aktualizującym	6 121 572,77	47 000,00
Pozostałe należności objęte odpisem aktualizującym	198 000,00	0,00
Pozostałe aktywa finansowe objęte odpisem aktualizującym	2 994 900,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 009 416,02	1 342 724,34
Pożyczki i dłużne papiery wartościowe	5 833 375,49	0,00
Pozostałe zobowiązania finansowe	0,00	10 052,51

Transakcje sprzedaży i zakupów z jednostkami powiązaniymi dokonywane były na warunkach rynkowych. Obejmowały transakcje zakupu i sprzedaży usług, materiałów, środków trwałych. Transakcje między jednostkami powiązaniymi obejmują również wypłacone dywidendy oraz pożyczki, odsetki od pożyczek czy wynagrodzenia za poręczenia.

7.6 Świadczenie łączne z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz Spółek Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki	2 292 325,08	3 238 448,55
wynagrodzenia i inne świadczenia	1 724 238,36	2 045 450,10
premia wypłacona	528 086,72	876 690,40
premia wypłacona za rok poprzedni	40 000,00	316 308,05
wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki pełniących funkcje w latach poprz.	0,00	0,00
Premia potencjalnie należna Członkom Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym	34 276,00	108 416,00
Wynagrodzenia należne Członka Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym	0,00	0,00
Wynagrodzenia i inne świadczenia pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Spółki	1 927 810,64	2 845 871,66
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	864 353,20	1 125 259,88

7.7 Wynagrodzenie wynikające z umowy z firmą audytorską

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym firmą audytorską przeprowadzającą badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostkowych Spółek z Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem Spółki K-Protos a.s. była Spółka Mistery Auditor Adviser Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdania finansowego Spółki K-Protos a.s. była spółka Auditep s.r.o. z Zyliny.

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenie	121 489,00	125 338,00
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	75 287,00	79 154,00
Przeglądy sprawozdań finansowych	46 202,00	36 500,00
Usługi pokrewne	0,00	9 684,00

7.8 Wyłaconą lub zadeklarowaną przez Jednostkę Dominującą dywidenda

W prezentowanym okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównawczym, Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. nie wypłacała, jak również nie deklarowała wypłaty dywidendy.

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2017 do 31.12.2017	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Dywidenda z akcji/udziałów zwykłych zadeklarowana i wypłacona	0,00	0,00
Dywidenda przypadająca na 1 akcję/udział zwykłą	0,00	0,00
Ilość akcji / udziałów zwykłych	25 007 500	25 007 500
Dywidenda z pozostałych akcji / udziałów zadeklarowana i wypłacona	0,00	0,00
Dywidenda przypadająca na 1 akcję / udział	0,00	0,00
Ilość pozostałych akcji / udziałów	0	0

7.9 EBIDTA

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY definiuje EBITDA jako zysk operacyjny skorygowany o amortyzację i inne koszty i przychody związane ze zmianą wartości aktywów trwałych. EBITDA nie jest współczynnikiem zdefiniowanym przez MSSF i może być wyliczany inaczej przez inne podmioty.

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk (strata) na działalności operacyjnej (EBIT)	-45 970 323,17	4 309 555,88
Amortyzacja	3 301 802,60	4 058 741,14
EBITDA	-42 668 520,57	8 368 297,02

7.10 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

W badanym okresie nie toczyły się istotne postępowania z powództwa czy też przeciwko Chemoservis-Dwory S.A. przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

W 2017 roku Spółki Grupy Kapitałowej nie były stroną w istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

7.11 Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

W prezentowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych.

7.12 Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 12 marca 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. zawarła umowę na podstawie której nabyła 29.999 udziałów Spółki EnergoAsh Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu („Spółka”) o wartości nominalnej 50,00 PLN za każdy udział. Udziały stanowią 99,9% kapitału podstawowego Spółki oraz uprawniają do 99,9% głosów na Zgromadzeniu Wspólników Spółki. Cena nabycia przedmiotowych udziałów wynosi 4.278.949,00 PLN. Na podstawie przedmiotowej umowy, Emitent nabył również wierzytelności za cenę 1.721.051,00 PLN, która obejmuje kwotę główną przedmiotowych wierzytelności wraz z należnymi odsetkami naliczonymi na dzień zawarcia umowy. Rozliczenie ceny za przedmiotowe udziały oraz wierzytelności nastąpi nie później niż do dnia 28 maja 2018 r. akcjami Chemoservis-Dwory S.A. lub gotówką. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego zobowiązanie nie zostało uregulowane.

W dniu 18 kwietnia 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. zbyła w celu umorzenia, 42.431 udziałów spółki Chemont Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50,00 PLN każdy i o łącznej wartości nominalnej 2.121.550 PLN; stanowiących 40% kapitału zakładowego tej spółki. Udziały zostały zbyte za cenę 1.000,00 PLN. Sprzedaż Udziałów nastąpiła w wyniku wykonania opcji call wystawionej na rzecz Chemont Sp. z o.o. przez Chemoservis-Dwory S.A., w związku z umową inwestycyjną zawartą w dniu 19 lipca 2017 r. pomiędzy Chemont Sp. z o.o., a Chemoservis-Dwory S.A. i REVICO S.A. z siedzibą w Mirosławiu. O wykonaniu przedmiotowej opcji przez jej posiadacza Emitent został poinformowany w dniu 18 kwietnia 2018 r. W związku z powyższym, Zarząd Spółki w dniu 19 kwietnia 2018r. podjął decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość udziałów w CHEMONT Sp. z o.o. i księgowaniu odpisu w księgach rachunkowych Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku na kwotę w wysokości: 4.999.000,00 PLN (słownie: cztery miliony dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy złotych 00/100).

W dniu 4 maja 2018 roku Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. otrzymał od Spółki zależnej Balticservis Sp. z o.o. dokument potwierdzający złożenie wniosku o upadłość Spółki. Wniosek został złożony w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy w dniu 30 kwietnia 2018 roku.

W dniu 10 maja 2018 roku Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. powziął informację od firmy Flukar Sp. z o.o z siedzibą w Katowicach o odstąpieniu od kontraktu wraz z wezwaniem do zapłaty w realizacji zadania: "Zaprojektowanie i wykonanie kompletnej instalacji do regeneracji olejów przepracowanych". Powodem złożenia powyższego oświadczenia o odstąpieniu przez Flukar Sp. z o.o. są zaniedbania po stronie Chemoservis-Dwory S.A. polegającego w szczególności na:

- naruszeniu postanowień umowy poprzez opóźnienia w jej realizacji wbrew terminom określonym w Harmonogramie Kontraktu i Zakresu Rzeczowego
- niewykonaniu zobowiązań umownych wobec podwykonawców poprzez niezapłacenie należnych im należności z tytułu zawartych z nimi umów

W związku z powyższym Flukar Sp. z o.o. wzywa Chemoservis-Dwory S.A. do zapłaty kary umownej w wysokości 10% ceny kontraktu netto tj. 4.560.000,00 PLN (cztery miliony pięćset sześćdziesiąt tysięcy złotych).

W dniu 17 maja 2018 roku Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. złożył w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki w związku z trudną sytuacją finansową.

W dniu 25 maja 2018 roku Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. złożył w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do Spółki.

W dniu 28 maja 2018 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Chemoservis-Dwory S.A. Przedmiotem obrad było odwołanie dotychczasowego składu Rady Nadzorczej i powołanie nowych członków Organu Nadzorczego.

W dniu 30 maja 2018 roku wpłynęło do Spółki Chemoservis-Dwory S.A. zawiadomienie o wykonaniu praw z zastawu na akcjach, na bazie umowy zawartej pomiędzy Emitentem, a BSWW Trust Sp. z o.o. (zastawnik) w dniu 30 marca 2016 r. Przedmiotem zastawu są akcje spółki K-Protos a.s. Zastawnik w zawiadomieniu oświadcza, że dokonuje zaspokojenia zabezpieczonych wierzytelności poprzez przejęcie na własność zastawionych akcji K-Protos a.s., stanowiących zabezpieczenie emisji obligacji serii B Spółki. Kwota wymagalnego długu na dzień zawiadomienia wynosi 15.886.533,95 PLN, przy czym zaspokojenie wierzytelności następuje do wysokości 6.325.565,91 PLN.

W dniu 13 czerwca 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała od Banku Millennium S.A. oświadczenie z dnia 5 czerwca 2018 roku o rozwiązaniu Ugody Nr 10560/17/DNG, ze skutkiem natychmiastowym, zobowiązującym Spółkę do spłaty całości zadłużenia wobec banku. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do spłaty pozostaje kwota kredytu w wysokości 988 tys. PLN.

W dniu 19 czerwca 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała wezwania do zapłaty wystawione przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., tytułem zwrotu, wypłaconych w ramach realizacji gwarancji ubezpieczeniowych, odszkodowań dla beneficjenta gwarancji ubezpieczeniowych Spółki FLUKAR Sp. z o.o. Łączna kwota roszczenia wynosi 9.272.212,50 PLN (słownie: dziewięć milionów dwieście siedemdziesiąt dwa tysiące dwieście dwanaście złotych 50/100) i wynika z realizacji trzech gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Emitenta: gwarancji należytego wykonania kontraktu oraz dwóch gwarancji należytego wykonania umowy i usunięcia wad. Termin zapłaty został wyznaczony na 7 dni od daty otrzymania przez Emitenta przedmiotowych wezwań do zapłaty.

W dniu 21 czerwca 2018 roku Spółka Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, w sprawie wniosku Obligatariuszy obligacji serii B o ogłoszenie upadłości Spółki, o ustanowieniu tymczasowego nadzorca sądowego w osobie Pana Dariusza Sitek Nr licencji doradcy restrukturyzacyjnego 504, celem zabezpieczenia majątku Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki Chemoservis-Dwory S.A. Uchwałą z dnia 6 lipca 2018 roku powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Pana Wiesława Paszek. Dodatkowo w dniu 12 lipca 2018 roku Pan Jacek Dubiński, zatrudniony na stanowisku Dyrektora ds. Restrukturyzacji, został powołany do pełnienia funkcji prokurenta poprzez udzielenie prokury łącznej.

W dniu 17 maja 2018 r. ING Bank Śląski SA wypowiedział Spółce Zależnej ZE ZEN Sp. z o.o. umowy:
- o korporacyjny kredyt złotowy na finansowanie inwestycji 884/2015/00000718/00 z dnia 31.07.2015 r.
- o kredyt złotowy w rachunku bankowym nr 884/2015/00000717/00 z dnia 31.07.2015 r.

Okres wypowiedzenia wynosi 1 miesiąc. Spółka Zależna podjęła działania mające na celu inne zabezpieczenia kredytu lub spłaty długu.

W dniu 21 maja 2018 r. w celu kontynuacji kontraktów realizowanych na rzecz firm Eko-Energia oraz AAF S.A. Spółka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. zawarła umowy konsorcjum, które zapewnią ciągłość dostaw materiałów i bieżące finansowanie realizacji kontraktów. Obecne rozwiązanie gwarantuje możliwość uczestnictwa w przetargach o większych wartościach których realizację gwarantują uczestnicy konsorcjum odpowiedzialni za finansowanie i dostawy materiałów.

W dniu 31 maja 2018 r. wygasła umowa na kredyt w rachunku bieżącym, którą Spółka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. zawarła z Bankiem Spółdzielczym w Będzinie. Trwają rozmowy na temat innego zabezpieczenia kredytu lub spłaty długu.

W dniu 5 czerwca 2018 r. Bank Millenium S.A. rozwiązał z ZE ZEN Sp. z o.o. ze skutkiem natychmiastowym Ugodę nr 10569/17/DNG z dnia 07.06.2017 r. dotyczącą spłaty z tytułu umowy na linię wielowalutową nr 8455/15/M/04 z dnia 28.05.2015 r.

W dniu 15 czerwca 2018 r. Spółka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. otrzymała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadomienie o braku zgody na rozłożenie na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w związku z wnioskiem Spółki z dnia 23 kwietnia 2018 r.

W dniu 26 czerwca 2018 r. Spółka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. podpisała aneks nr 7 z ArcelorMittal Poland SA do umowy o gospodarce szlamowej rozszerzający dotychczasowy zakres usług o ciągłą obsługę gospodarki szlamowej w systemie całodobowym. W związku tym łączna wartość stałych usług dla ArcelorMittal Poland zwiększyła się o 130 tys. PLN na miesiąc.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego ukazał się wpis w Dziale 4, Rejestru Przedsiębiorców, dotyczący postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie – XII Wydział Gospodarczy KRS w sprawie zabezpieczenia majątku Spółki Zależnej ZBACH Sp. z o.o. poprzez ustanowienie Tymczasowego Nadzorca Sądowego w związku ze złożeniem przez jednego z Wierzycieli wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki Zależnej ZBACH Sp. z o.o. Po przedłożeniu przez Zarząd Zakładu Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o. obszernych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie, jak również złożeniu w dniu 11 stycznia 2018 roku wniosku Wierzyciela w sprawie cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na fakt, iż w miesiącu grudniu 2017 roku cała wierzytelność wraz z odsetkami została spłacona oraz pozytywnej opinii Tymczasowego Nadzorca Sądowego dotyczącej sytuacji finansowej i płatniczej Spółki ZBACH Sp. z o.o., która na przestrzeni ostatnich trzech miesięcy uległa zdecydowanej poprawie, Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych podczas posiedzenia, które odbyło się w dniu 23 marca 2018 roku postanowił umorzyć postępowanie objęte sygn akt VIII GU 892/17.

Do podjęcia powyższej decyzji Sądu przyczyniły się również inne działania Głównych Udziałowców Spółki zmierzające do oddłużenia Spółki ZBACH Sp. z o.o. W dniu 31 stycznia 2018 roku podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki ZBACH Sp. z o.o. podjęto uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez konwersję wierzytelności (2.600.000,00 PLN) oraz wkład pieniężny (900.000,00 PLN) w łącznej kwocie: 3.500.000,00 PLN. W wyniku przeprowadzonej operacji, wartość kapitału zakładowego Spółki ZBACH Sp. z o.o. po zarejestrowaniu w KRS będzie wynosić: 7.100.000,00 PLN, natomiast łączna wartość zobowiązań nie przekracza wartości kapitałów własnych, dlatego w obecnym okresie nie ma podstaw do negatywnej oceny sytuacji finansowej Spółki, która wskazywała by na brak możliwości kontynuacji działalności. Oczywiście jest, że nie zachodzi przesłanka do ogłoszenia upadłości jaką jest przekroczenie wartości aktywów Spółki ZBACH Sp. z o.o. wartością długów. Ponadto wartość kontraktów pozostających w trakcie realizacji w kwocie: ok. 14.500.000,00 PLN gwarantuje utrzymanie płynności finansowej w najbliższych miesiącach bieżącego roku na zadawalającym poziomie. Nie ma zatem zagrożenia utraty przez dłużnika zdolności do regulowania zobowiązań. Dlatego Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych postanowił umorzyć postępowanie objęte sygn akt VIII GU 892/17.

W dniu 30 kwietnia 2018 roku Zarząd Spółki Zależnej BALTICSERVIS Sp. z o.o. złożył w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki.

7.13 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało autoryzowane przez Zarząd Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. w dniu 18 lipca 2018 roku w siedzibie Biura Zarządu Jednostki Dominującej.

Podpisy Członków Zarządu Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A.:

Wojciech Mazur – Prezes Zarządu

Dyrektor Naczelny

Wiesław Paszek – Wiceprezes Zarządu

.....

.....

Dąbrowa Górnicza, 18 lipca 2018 r.

Podpis Osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Monika Dźwigońska – Dyrektor Finansowy

Główny Księgowy

.....

Oświęcim, 18 lipca 2018 r.